

KHAZAR REVIEW

XƏZƏR XƏBƏR

№ 409 Sentyabr 2021

AYLIQ DƏRGI
ISSN 2218-2772
khazar-review.khazar.org

Khazar
University

**YENİ DƏRS İLİ
BAŞLANDI**

**THE NEW ACADEMIC
YEAR BEGAN**

**Khazar
University**

İÇİNDƏKİLƏR

Universitet xəbərləri

Xəzər Universitetinin yeni loqosu təsdiq edildi	6
Professor Hamlet İ saxanlı Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri Rəşad Nəbiyevlə görüşdü	7
Professor Hamlet İ saxanlı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevlə görüşdü	8
"Potensial məktəb direktorları" layihəsi çərçivəsində Gəncə "Dünya" məktəbində təlim	10
İ saxan. Qayğıkeşlik onun stixiyası idi... ..	12
Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalı: Xəzər Universiteti Kamera orkestrinin konserti	16
İngilis dili və ədəbiyyatı departamenti ICPL 2021: 2-ci Beynəlxalq konfransını keçirdi	20
Professor Hamlet İ saxanlının Əlcəzair səfiri Salima Abdelhak ilə görüşü ..	22
Xəzər Universitetinin rəhbərliyi, əməkdaşları və tələbələri Keşlə şəhidlər xiyabanını ziyarət etdilər	24
"Xəzər" ölkə mediasında	28
"Xəzər" in beynəlxalq əlaqələri	32
Xəzər" in məzunları	38
"Xəzər" in xarici nəşrləri	45
Ömer Z. Sadullah. İşletmə sosial bilim midir? İşletmə diploması mı? Organizasyon mühendisliđi diploması mı? (Bir paradigma deđiřimi)	54
"Xəzər" xarici mediada	65
Oskar Uayld. Bülbül və qızılgül (hekayə)	74

1995-ci ilin
yanvarından nəşr olunur

Təsisçi:
Xəzər Universiteti

Baş redaktor:
Hamlet İ saxanlı

Baş redaktor müavini:
Əlirza Balayev

Foto:
Multimedia Mərkəzi

Khazar
University

Ünvan:
Bakı, Məhsəti küçəsi 41

Tel.: (+9912 323 93 13
(+9912 421 10 93
Mob.: (+99450) 321 31 69

E-mail: contact@khazar.org
Tiraj: 3000

Redaksiya heyəti:
İsa Həbibbəyli
Alla Axundova
Şahin Fazil
Knyaz Aslan

İngilis dilində
mətnlərin redaktoru:
Zamirə Qurbanova

Kompüter tərtibatçısı:
Günəl Əkbərova

CONTENTS

University news

Khazar University's new logo approved	6
Professor Hamlet Isakhanli Meets with Minister of Transport, Communications and High Technologies Rashad Nabiyev	7
Professor Hamlet Isakhanli Meets with Hikmet Hajiyev, Head of the Foreign Policy Department of the Presidential Administration of the Republic of Azerbaijan	8
Training at Ganja Dunya School within Framework of "Potential School Principals" Project	10
The 13th Uzeyir Hajibeyli International Music Festival: Concert by Khazar University Chamber Orchestra	17
Department of English Language and Literature Hosted the 2nd International Conference ICPL2021.....	20
Professor Hamlet Isakhanli met with Algerian Ambassador Salima Abdelhak	22
Khazar University Administration, Staff, and Students Visit Alley of Martyrs in Keshle	25
"Khazar" In Country's Media.....	29
"Khazar"s International Relations.....	33
Graduate of Khazar University	39
"Khazar"s Foreign Publications.....	45
Khazar in foreign media	65

It has been published since January 1995

Founder:
Khazar University

Editor-in-chief:
Hamlet Isakhanli

Associate editor:
Alirza Balayev

Photo:
Multimedia Centre

Khazar
University

Ünvan:
Bakı, Məhsəti küçəsi 41

Tel.: (+9912 323 93 13
(+9912 421 10 93
Mob.: (+99450) 321 31 69

E-mail: contact@khazar.org
Tiraj: 3000

Editorial members:
Isa Habibbayli
Alla Akhundova
Shahin Fazil
Knyaz Aslan

Editor of English Texts:
Zamira Gurbanova

Computer graphics:
Gunel Akbarova

Khazar University

XƏZƏR UNİVERSİTETİNİN YENİ LOQOSU TƏSDİQ EDİLDİ

KHAZAR UNIVERSITY'S NEW LOGO APPROVED

Xəzər Universitetinin yeni loqosu təsdiq edilib. Yeni loqo 2021-ci il iyulun 15-də Xəzər Universitetinin Buzovnadakı Konfrans və İstirahət Mərkəzində universitetin strateji inkişaf məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə müzakirə olunmuş və təsdiq edilmişdir.

Buna müvafiq olaraq 2021-ci il sentyabrın 1-dən etibarən Xəzər Universitetində bütün kargüzarlıq işlərində və çap məhsullarında yeni loqo tətbiq edilir.

The new logo of Khazar University has been approved. It was discussed and approved at the meeting on Khazar University's strategic development issues on July 15, 2021, at Khazar University's Buzovna Conference and Leisure Center.

Accordingly, from September 1, 2021, the new logo has been applied to all clerical work and printed materials at Khazar University.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
NƏQLİYYAT, RABİTƏ VƏ YÜKSƏK
TEKNOLOGİYALAR NAZİRLİYİ

Khazar
University

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI NƏQLİYYAT, RABİTƏ VƏ YÜKSƏK TEKNOLOGİYALAR NAZİRİ RƏŞAD NƏBİYEVLƏ GÖRÜŞDÜ

PROFESSOR HAMLET ISAKHANLI MEETS WITH MINISTER OF TRANSPORT, COMMUNICATIONS AND HIGH TECHNOLOGIES RASHAD NABIYEV

İyulun 30-da Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlı Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək texnologiyalar naziri Rəşad Nəbiyevlə görüşdü.

Görüşdə Xəzər Universitetinin elmi-tədqiqat istiqamətində uğurları, laboratoriya və texnopark fəaliyyəti, eləcə də nazirliyin maraq dairəsində olan tədqiqat və tədris xarakterli məsələlər geniş müzakirə olundu. Nazir Xəzər Universitetində doktoranturanın və texnopark-laboratoriya işinin inkişafına kömək etmək imkanı barədə danışdı. Digər yandan, Xəzər Universitetinin start-up`lara təlim keçməsi, nazirlik əməkdaşlarına Data Science üzrə təlim verməsi məsələləri üzrə də fikir mübadiləsi oldu.

Görüşdə nazirin müşaviri Fərid Əhmədov və nazirliyin aparat rəhbəri (Xəzər Universitetinin məzunu) Samir Məmmədov da iştirak etdilər.

Bu görüşdə müzakirə olunan məsələlərin həlli yolunda səy göstərmək məqsədilə Xəzər Universiteti və Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar nazirliyinin uyğun mütəxəssis və məsul şəxslərinin yaxın zamanda görüşmələri barədə fikir irəli sürüldü.

On July 30, Professor Hamlet Isakhanli, founder of Khazar University and chairman of the Board of Directors and Trustees, met with Rashad Nabyev, Minister of Transport, Communications, and High Technologies.

The meeting discussed Khazar University's achievements in scientific research, laboratory and technology park activities, as well as research and teaching issues of interest to the ministry. The Minister spoke about the opportunity to promote the development of doctoral studies and technopark-laboratory work at Khazar University. On the other hand, there was an exchange of views on Khazar University's training for start-ups and the training of ministry staff in Data Science.

The meeting was also attended by Adviser to the Minister Farid Akhmedov and Chief of Staff of the Ministry (graduate of Khazar University) Samir Mammadov.

To resolve the issues discussed at this meeting, it was proposed to meet in the near future with specialized specialists and officials from Khazar University and the Ministry of Transport, Communications and High Technologies.

**PROFESSOR HAMLET İSAXANLI AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
ADMINİSTRASIYASININ XARİCİ SİYASƏT MƏSƏLƏLƏRİ
ŞÖBƏSİNİN MÜDİRİ HİKMET HACIYEVLƏ GÖRÜŞDÜ**

**PROFESSOR HAMLET İSAKHANLI MEETS
WITH HIKMET HAJIYEV, HEAD OF THE
FOREIGN POLICY DEPARTMENT OF THE PRESIDENTIAL
ADMINISTRATION OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN**

Avqustun 7-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı Azərbaycan Prezidenti möhtərəm İlham Əliyevin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevlə görüşdü.

Görüşdə Xəzər Universitetinin inkişafı, Xəzər Universiteti və "Dünya" məktəbinin Bakı, Gəncə və Qarabağda fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər, həmçinin, Xəzər Universiteti ilə dövlət idarələri arasında əlaqələrin gücləndirilməsi, dövlət məmurlarının təlimində Xəzər Universitetinin iştirakı kimi məsələlər müzakirə olundu.

On August 7, Professor Hamlet Isakhanli, Founder of Khazar University and Chairman of the Board of Directors and Trustees, met with Hikmet Hajiyev, Assistant to President Ilham Aliyev, Head of the Foreign Policy Department of the Presidential Administration of the Republic of Azerbaijan.

The meeting covered issues related to the development of Khazar University, the activities of Khazar University and Dunya School in Baku, Ganja, and Karabakh, as well as strengthening relations between Khazar University and government agencies, and Khazar University's participation in the training of civil servants.

**"XƏZƏR"İN MÜƏLLİMİNİN TƏDQIQAT İŞİ FULBRIGHT
PROGRAMININ QALIBI OLUB**

**RESEARCH WORK OF KHAZAR UNIVERSITY
FACULTY MEMBER WINS FULBRIGHT PROGRAM**

Xəzər Universiteti Psixologiya departamentinin müəllimi Nilufər Əlizadənin "Klinik psixologiya üzrə onlayn magistratura diplomu" adlı tədqiqat işi ABŞ-ın Fulbright İnkişaf Fakültəsi Programının qalibi olub.

Tədqiqat işi Azərbaycanda psixologiya sahəsində mövcud problemlərdən birinin həllinə fokuslanmışdır. Tədqiqat işi 2022-ci ilin yanvar-may ayları ərzində ABŞ-ın Arkanzas Universitetində aparılacaq.

Nilufar Alizadeh, the lecturer in the Department of Psychology at Khazar University, won the Fulbright Faculty Development Program in the United States for her research work entitled "Online Postgraduate Diploma in Clinical Psychology."

The research is aimed at solving one of the existing problems in the field of psychology in Azerbaijan. The research will be conducted in January-May 2022 at the University of Arkansas.

“XƏZƏR”İN DEPARTAMENT MÜDİRİ BMT ƏTRAF MÜHİT PROGRAMMININ VƏ EKOLOGİYA NAZİRLİYİNİN KEÇİRDİYİ TƏDBİRDƏ MƏRUZƏ ETMİŞDİR

KHAZAR UNIVERSITY DEPARTMENT HEAD DELIVERS PRESENTATION AT EVENT HELD BY UN AND MINISTRY OF ENVIRONMENT

Avqustun 10-da Zirə Ekoloji Parkında BMT-nin Ətraf Mühit Programının (UNEP) və Azərbaycan Respublikası Ekologiya Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə “İqlim fəaliyyətinə dair innovativ həllərin tətbiqi” adlı tədbir keçirilmişdir.

Tədbirdə Xəzər Universiteti Coğrafiya və ətraf mühit departamentinin müdiri Rövşən Abbasov “İqlim fəaliyyətləri və suya əlçatanlıq” mövzusunda məruzə etmişdir.

Tədbirdənə nazirlik vəictimaiyyət nümayəndələri, BMT-nin gənc səfirləri çıxış etmişlər.

On August 10, an event entitled “Implementation of Innovative Solutions on Climate Action” was held by the UNEP – “The United Nations Environment Programme and the Ministry of Ecology of the Republic of Azerbaijan in Zira Ecological Park.

Rovshan Abbasov, Head of the Department of Geography and Environment at Khazar University, delivered a presentation on “Climate Actions and Access to Water” at the event.

Representatives of the ministry, young UN ambassadors and public figures spoke at the event.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLININ TƏQDİMATINDA GƏNCƏ “DÜNYA” MƏKTƏBİNDƏ SEMİNAR

SEMINAR PRESENTED BY PROFESSOR HAMLET İSAKHANLI AT GANJA “DUNYA” SCHOOL

Avqustun 23-də Gəncə “Dünya” Məktəbində Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı təqdimatında “Təhsildə liderlik və keyfiyyət” adlı seminar keçirildi.

Seminar universitetin Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı Elza Səmədovanın iştirakçıları salamlaması ilə başladı. Sonra professor Hamlet İsaxanlı “Təhsildə liderlik və keyfiyyət” mövzusunda çıxış etdi. Professor “lider kimdir”, “hansı bilik-bacarıqlara sahib olmalıdır” mövzusunda iştirakçılarla öz təcrübəsini bölüşdü.

Daha sonra “təhsil səviyyəsinin keyfiyyətli olması üçün nə etməli”, “müəllimlərin bu sahədə rolu” bərsində iştirakçılarla müzakirələr aparıldı.

Tədbirə Gəncə, Şəmkir, Göygöl və Kəlbəcər məktəblərindən təhsil işçiləri, eləcə də Xəzər Universitetinin əməkdaşları qatılmışdılar.

On August 23, Ganja Dunya School hosted a seminar entitled “Leadership and Quality in Education” presented by Professor Hamlet Isakhanli, founder of Khazar University and Chairman of the Board of Directors and Trustees.

The seminar began with the greeting of the participants by Elza Samadova, Dean of the Faculty of Humanities, Education and Social Sciences. Then Professor Hamlet Isakhanli spoke on “Leadership and quality in education.” He shared his experience with the participants on “who is a leader” and “what knowledge and skills he should have”.

Afterwards, discussions were held with the participants on “what to do to ensure the quality of education”, “the role of teachers in this area.”

The event was attended by teachers from Ganja, Shamkir, Goygol and Kalbajar schools, as well as employees of the Khazar University.

"POTENSIAL MƏKTƏB DİREKTORLARI" LAYİHƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ GƏNCƏ "DÜNYA" MƏKTƏBİNDƏ TƏLİM

TRAINING AT GANJA "DUNYA" SCHOOL WITHIN FRAMEWORK OF "POTENTIAL SCHOOL PRINCIPALS" PROJECT

Avqustun 23-24-də Xəzər Universitetinin əməkdaşları Gəncə "Dünya" Məktəbində "Potensial Məktəb Direktorları" layihəsi çərçivəsində təlim təşkil etdilər.

Tədbir Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekkanı Elza Səmədovanın müdavimləri salamlaması ilə başladı. O, "Potensial Məktəb Direktorları" layihəsi, uğurlu nəticələri və indiyədək təşkil olunmuş təlimlərin statistikasına haqqında məlumat verdi.

Gün ərzində davam edən təlimdə universitetin baş müəllimi, Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının üzvü Akif Əlizadə Təhsil hüququ haqqında çıxış etdi.

İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri Raziyə İsayevanın Təhsilin idarəedilməsi mövzusunda təqdimatı maraqla dinləndi. O, "məktəbin uğurla idarə edilməsi üçün nə etməli", "uğurlu məktəb direktoru, onun xüsusiyyətləri" haqqında danışdı.

Sonra Elza Səmədova təlim prosesində kurikulumun tətbiqi prosesi, səmərəli təlim göstəriciləri haqqında iştirakçıları məlumatlandırdı.

Təlimin ilk günü Psixologiya departamentinin koordinatoru Mələk Kərimovanın çıxışı ilə yekunlaşdı. O, insan və münasibətlər, şəxsiyyət və onun xarakteri mövzusunda təqdimatla çıxış etdi.

Təlimin 2-ci günü Mələk Kərimovanın 6 əsas duyğu və şəxsiyyət pozuntuları haqqında çıxışı ilə başladı. Sonra Elza Səmədova Bloom Taksonomiyası, mərhələləri haqqında danışdı və qiymətləndirmə standartlarından nümunə gətirdi. Növbəti təqdimatda Raziyə İsayeva məktəblərdə formal quruluş haqqında məlumat verdi. Akif Əlizadə sertifikatlaşdırma barəsində müdavimlərlə müzakirələr apardı, onların suallarını cavablandırdı.

2 günlük təlimin yekununda müdavimlər təlim prosesinin keyfiyyətinin artırılması üçün anonim sorğuda iştirak etdilər.

Sonda iştirakçılara Xəzər Universiteti tərəfindən sertifikatlar təqdim olundu.

Təlimə Gəncə, Şəmkir, Göygöl və Kəlbəcər məktəblərindən 30-a yaxın müəllim və bir neçə direktor qatılmışdı.

On August 23-24, Khazar University staff organized a training at Ganja Dunya School as part of the Potential School Directors project.

The event began with the greeting of the participants by Elza Samadova, Dean of the Faculty of Humanities, Education and Social Sciences. She provided information about the "Potential School Directors" project, its successful results and statistics of the trainings conducted so far.

Akif Alizadeh, the senior lecturer at the University and the member of the Bar Association of the Republic of Azerbaijan, spoke on the right to education during the day-long training.

The presentation of Raziya Isayeva, Head of the Development Center, on education management was met with interest. She spoke about "what to do to run a successful school," "a successful school principal, his characteristics."

Then Elza Samadova informed the participants about the process of application of the curriculum in the training process, effective training indicators.

The first day of the training ended with a presentation by Malak Karimova, Coordinator of the Department of Psychology about a person and relationships, personality and his character.

The second day of the training began with a speech by Malak Karimova on 6 main emotional and personality disorders. Then Elza Samadova spoke about Bloom Taxonomy, its stages and gave an example of evaluation standards. In the next presentation, Raziya Isayeva gave information about the formal structure of schools. Akif Alizadeh held discussions with the participants on certification and answered their questions.

At the end of the 2-day training, the participants took part in an anonymous survey to improve the quality of the training process.

At the end, participants were presented with certificates by Khazar University. The training was attended by about 30 teachers and several principals from Ganja, Shamkir, Goygol and Kalbajar schools.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI BEYNƏLXALQ ELMI KONFRANSDA MƏRUZƏ ETMİŞDİR

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI SPOKE AT INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

Sentyabrın 5-də Neftçala rayonunda rayonun dilçi alimlərinin və Heydər Əliyev Mərkəzinin təşəbbüs və təşkilatçılığı ilə "AZLING2021-Azərbaycan dili və müasir dilçilik: problemlər, perspektivlər və çağırışlar" adlı beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

Onlayn formatda keçirilən konfransda AMEA-nın Dilçilik İnstitutu, Ədəbiyyat İnstitutu və Şerqşünashq İnstitutunun, ölkənin bir sıra universitetlərinin, həmçinin Çin və Avstraliyadan olan türkoqolq alim və mütəxəssislərin çıxış və məruzələri dinlənmişdir.

Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı da konfransda məruzə ilə çıxış etmişdir. Professor məruzəsində dilin ictimai bir hadisə kimi fəlsəfi aspektlərinə toxunub və müasir dilçilik tədqiqatlarında fəlsəfi baxışların önəmini vurğulayıb.

AZƏRTAC tədbir haqqında xəbər yayımlayıb:

https://azertag.az/xeber/AZLING2021_Azərbaycan_dili_ve_muasir_dilchilik_problemler_perspektivler_ve_chagirislar_adli_elmi_konfrans_kechirilib-1868827

On September 5, an international scientific conference "AZLING2021-Azerbaijani language and modern linguistics: problems, prospects and challenges" was held in Neftchala region on the initiative and organization of linguists and the Heydar Aliyev Center.

The online conference heard speeches and reports of the turkologists and specialists from Institute of Linguistics of ANAS, the Institute of Literature and the Institute of Oriental Studies of ANAS, a number of universities in the country, as well as China and Australia.

Professor Hamlet Isakhanli, founder of Khazar University and chairman of the Board of Directors and Trustees, also spoke at the conference.

In his report, the professor touched on the philosophical aspects of language as a social phenomenon and stressed the importance of philosophical views in modern linguistic research.

AZERTAC published news about the event:

SIA.AZ SAYTININ ÖLKƏ ALI MƏKTƏBLƏRİNİN YATAQXANALARI İLƏ ƏLAQƏDAR ARAŞDIRMASI

RESEARCH OF SIA.AZ ON DORMITORIES OF COUNTRY UNIVERSITIES

Sia.az saytı Azərbaycan ali məktəblərinin yataqxanaları ilə əlaqədar apardığı geniş miqyaslı araşdırmanın nəticələri haqqında sentyabrın 10-da ətraflı məlumat dərc etmişdir.

Yataqxanaların müsbət tərəfləri ilə yanaşı, çoxlu problemlərin də olduğunu üzə çıxaran araşdırmada qeyd edilir ki, Xəzər Universitetinin tələbə yataqxanası həm yerli, həm də əcnəbi tələbələr üçün məbelli rahat yaşayış şəraiti təklif edir. Universitete yaxın və sakit ərazidə yerləşən yataqxanada təhsil və məişət üçün hər cür rahatlıq yaradılmışdır. İnternetlə əhatə olunan yataqxana təhlükəsizlik kameraları ilə də təchiz olunmuşdur. Bina daim nəzarətdədir və təhlükəsizlik işçiləri fəaliyyət göstərir.

Ümumiyyətlə, Xəzər Universitetinin tələbə yataqxanası bütün cəhətləri ilə nümunəvi yataqxana kimi təqdim olunur.

<https://sia.az/az/news/social/891889.html>

On September 10, Sia.az published detailed information on the results of a large-scale study of dormitories of Azerbaijani universities.

The research which studies the problems of dorms in addition to their advantages, indicates that Khazar University dormitory offers well-furnished living conditions for both local and international students. The dormitory, located in a quiet area close to the university, has all the necessary conditions for students to stay and study. The dormitory is also equipped with internet connection and security cameras. The building is constantly monitored and security personnel are on duty.

In general, the Khazar University student dormitory is presented as a model dormitory in all respects.

QAYĞIKEŞLİK ONUN STİXİYASI İDİ...

(QAYĞIKEŞ MƏLƏKLƏ SÖHBƏT)

Əzizim Nailə!

Xatirəni xatirələrə dönmüslər üçün yazırlar. Mən isə səninlə sadəcə söhbət etmək istəyirəm, ürəkdən, üz-üzə, göz-gözə!

Yadımdadır?.. Bəlkə də sən unutmusan, amma mənim bugünkü kimi yadımdadır. Sənin bizim ailəmizə, kəndimizə ilk gəlişin mənim gözlərimin qabağındadır. İndi mənim üçün çoxdan tarixə dönmüş, xatirələrə çevrilmiş, tez-tez yuxuma girən, yaddaşımın, hafizəmdən heç vaxt silinməyəcək o müqəddəs ocağımıza sən ilk gəlişin mənim yadımdadır.

Evimizin 2-ci mərtəbəsində şüşəbənd deyilən hissədə oturmuşdun. Mənim onda 8 yaşım var idi, mən də dəcəl bir uşaq kimi tez-tez qapını açıb baxırdım ki, görəsən, Bakıdan gələn bu xanım kimdir. Görünür, mən artıq o zaman öz uşaq qəlbimlə hiss etmişdim ki, mənim gələcək həyatımın formalaşmasında sən, Bakıdan gələn bu xanımın böyük rolu olacaqdı.

1972-ci ildə ailəmizin başına gələn böyük

fəlakətdən sonra (həmin ildə atam gözəlilmədən dünyasını dəyişdi) ailədə qalan kiçikyaşlı uşaqların, o cümlədən mənim də daha çox qayğıya, sevgiyə, qəfqətə ehtiyacımız olan bir dövr başladı və o dövrdə bu missiya mənimlə (biz qardaşlar anamıza məna deyərək müraciət edirik) birlikdə sənə üzərinə düşdü. O illərdə hər yay ayları biz dağa-yaylağa gedirdik və bizim bütün zəhmətimizi sən çəkirdin. Əlbəttə, bu şeyləri unutmaq mümkün deyil.

Orta məktəbi bitirib Bakıya gəldim. Tələbəlik həyatım başladı və yenə mənim həyatımda sən oldun. Mən o 5 ili sənə ailədə, sizinlə bir yerdə sizin bir ailə üzvünüz kimi yaşadım. Mən o illərdə sizdən çox şey öyrəndim və bütün həyatımı, demək olar ki, Hamletdən, sənədən öyrənərək planlaşdırdım. O illərdə sənə mənə nə qədər böyük zəhmət çəkdiyini mən artıq sonralar, ailə qurandan sonra, qardaşım uşaqları tələbə olarkən bizdə qaldığı dövrdə daha yaxşı anladım.

Bir dəfə ömür yoldaşım mənə dedi ki, sən niyə məni həmişə Nailə ilə aparırsan, o biri qardaşların ilə az-az gedirik? Mən dedim ki, mən səni ona görə Nailə ilə tez-tez aparıram ki, sən Nailədən öyrənəsən ailə dəyərləri nədir, ailədə münasibətlər necə qurulmalıdır. Mən istəyirəm ki, Nailə necə hər səhər Hamleti işə yola salır sən də məni eləcə yola salasan, mən istəyirəm ki, Nailə necə hər axşam işdən gələndə Hamleti qapının ağzında, çantasını əlindən alıb qarşılıyır, sən də məni eləcə qarşılıyasan. Və həmişə deyirdim ki, Nailə çox gözəl yeməklər bişirir, mən istəyirəm ki, sən o yeməkbişirmələri də Nailədən öyrənəsən. Mənə elə gəlir ki, mənim ömür yoldaşım bu dediklərimin əksəriyyətini səndən öyrənə bildi və bu mənada bizim bu gün bir-birimizi belə başa düşməyimiz, bir-birimizi sevməyimiz və bir-birimizə sayğı-hörmətlə yanaşmağımızda da, heç şübhəsiz, sənə çox böyük əməyin var.

Aradan təxminən yarım əsrlik bir dövr keçməsinə baxmayaraq, mən həmişə sənə qayğını hiss etmişəm, sən əvvəllər bir böyük bacı kimi, sonralar bir ana kimi, bir az obrazlı gəkində desək, qayğıkeş bir mələk kimi, daima bu illər ərzində məni qanadının altına alırsan.

Biri dünyasını dəyişəndən sonra onu xatırlayan insanlar "indi istəməsin", "indi gəlməsin", "indi sevməsin" kimi ifadələr işlədirlər. Onlara fikir vermə əzizim, Nailə! Mənə "səni öz oğlum kimi sevirəm" deyirdin, elə də sevməyə davam et, çünki mən səni ömrümün sonuna qədər ən doğma insanlarımdan biri kimi sevməyə davam edəcəm! Sənin ağ mərmərdən hörülmüş bu soyuq məzar evin indi mənim üçün ən isti ocaq kimidir. Hər dəfə siza-bağa gələndə özümdən asılı olmayaraq, mütləq sənə bu balaca, doğma, isti ocağına baş çəkirəm.

Bilirsən, Nailə, burda özümə bir yer də gözləndirə bilməmişəm – sənə yaxın olmaq üçün! Sənə arxa olmaq üçün! Axı sən həmişə deyirdin ki, mən sizə, siz qardaşlara güvənirəm, siz mənim dayağım, arxamsınız!

Yadımdadır? Mənim bizdə olanda Hamletlə birlikdə yanına gəlmişdin. Səhv etmirsə, 2017-ci ilin qış ayı idi. Sənin o söhbətimizdə mənə dedi ki, sənə dediyin fikri heç unuda bilmirəm. Sənin sözlərini olduğu kimi yadıma salmağa çalışıram: "Biz Hamletlə təzə tanış olmuşduq. Mən o zaman bilmirdim ki, Hamlet sən böyüdübsən. Bir dəfə Hamlet dedi ki, mənim öz anam var, amma biz onurla ayrı yaşayırıq, məni mənim böyüdüb. O, mənə çox yaxşı baxıb, bütün zəhmətimi o çə-

kib, mən də onu anam olaraq qəbul etmişəm, sevmişəm. Bunu sən də belə qəbul etməlisən, sən də onu sevməlisən, öz anan kimi. Bax, həmin vaxtdan Hamletin bu sözləri mənim qulağımda sırğa olub, mən o sözləri heç unutmamışam. Hamletin o sözü mənə çox təsir elədi və həyatım boyu mən o sözü yadımdan çıxartmadım”.

Əzizim, Nailə! Amma tale elə gətirdi ki, sən də mamamın çətin günlərində ona dayaq oldun, biz qardaşların zəhmətini ən çox çəkən sən oldun.

Bəzən səndən incidiyim vaxtlar (daha doğrusu anlar) da olub. Amma həmişə belə vaxtlarda dərhal bir epizod gözlərimin qabağına gəlib və elə həmin o an da hər şeyi unutmuşam.

Yadımdadır? Yox, yəqin ki, yadımda deyil, çünki o sözləri sən o qədər təbii, o qədər adi bir fikir kimi demişdin ki, sənün üçün onu xüsusi yadda saxlamağa nə lüzum var ki?! Amma mənim üçün o an unudulmazdır! 1981-ci ilin yay ayları idi. Tələbə idim, 3-cü kursda oxuyurdum. Mərziyə mamam (biz tərəflərdə atanın bacısına, yəni bi-biyə, əsasən, mama deyə müraciət edirlər) bizə gəlmişdi, bizim Əhmədliyəki evimizə. Oturub ordan-burdan söhbət edirdik. Birdən Mərziyə mamam “Allah da sənə bir oğul vermədi ki...” deyə bir az şikayətləndi. O vaxt sənün “mənim oğlum var, özü də bax burda oturub, görürsən, yanımdan əl çəkmir” deyərək, məni sinənə çəkib başımdan öpdüyün o anı heç vaxt unutmadım.

Tələbəlik illərimdə sənünlə bağlı heç vaxt unutmayaçağım daha bir hadisə! Qış soyuq keçir, tez-tez qar yağır. Mən soyuq olmasına baxmayaraq başıma papaq qoymağı qəti sevmirdim. Amma sən israrla Hamletin bir papağını mənə verdin ki, başıma qoyum. Mən hər səhər evdən çıxanda papağı başıma qoyub çıxırdım. Bizim yaşadığımız blokun 2-ci mərtəbəsində qohumumuz və ailə dostumuz Elmixangil yaşayırdı. Mən Elmixangilə düşüb papağı onlarda saxlayır, universitetdən qayıdanda isə papağı götürüb, papaq başımda evə gəlirdim. Bir neçə gün keçmişdi. Elmixangilə döndüm ki, papağımı götürürəm. Gülnarə (Elmixanın həyat yoldaşı) dedi ki, Nailə gəlib papağı apardı. Mən heç nə demədim və evə qalxdım. Maraqlıdır ki, sən də bu haqda nə mənə, nə də Hamletə heç nə demədin, sanki mən heç bir qəbahət işləməmişdim. Səhəri gün dərsə gedərkən, sakitcə papağı gətirib öz əllərinlə başıma qoydun (məhkəm-məhkəm başıma taxdın) və “bir də bu papağı heç vaxt başından çıxartma” dedin. Bu məsələni necə bildiyini soruşdum. Cavabın: “Eşikdə yağış yağmasına baxmayaraq, sən evə gələndə papağın qupquru olurdu. Şübhələndim,

sən gedəndən sonra mətbəxdəki pəncərədən baxıb gördüm ki, başında papaq yoxdur. O dəqiqə hər şeyi anladım, gedib papağı götürdüm.” Əzizim, Nailə! Bu hərəkət əsl qayğıkeş bir ananın hərəkəti idi. Bundan sonra məcbur olub, həmişə papağı başıma qoyurdum. Tələbəlik illərimdə sənün diqqətin üzərindən, verdiyin xərclik cibimdən əksik olmurdu. Səni özümə o qədər doğma bilirdim ki (bu güvəni və cürəti mənə sən özün vermişdin), xərclik lazım olanda Hamletdən yox, səndən istəyirdim. Tələbə vaxtı isə, özün bilirsən, belə xərcliklər tez-tez lazım olurdu. Bunun nəticəsi idi ki, mən qrupumuzda ən yaxşı geyinən, ən “zəngin” tələbələrdən biri idim.

Həmin illərimdə mənim hər cür zəhmətimi çəkməklə yanaşı, sən məni çox real bir hadisədən qurtardın, daha doğrusu, real bir ölümdən xilas etdin. Sən olmasaydın, şübhəsiz ki, mən həyatda yox idim və çoxdan xatirələrə dönmüşdüm.

1984-cü il idi. Sevdiyim qızdan ayrılmışdım. Mənim üçün həyat sanki dayanmışdı. Nə edəcəyimi, necə yaşayacağımı, nə üçün yaşayacağımı bilmirdim. Gecə saat 3-ə yaxınlaşırdı. Qonaq otağından balkona çıxdım. Sanki evdəkilərin hamısını unutmuşdum, hissələrimə hakim ola bilməyib hönkürtü ilə ağladım. Balkonun yarımçıq divarına qalxıb, gözlərimi yumdum. Bu an kimsə məni qolumdan yapışb aşağı çəkdi. Bu sən idin. Sən: “neyləyirsən? Sakit ol, sakit ol, mənim balam, – deyib, məni sinənə basıb qucaqladı, başımı sıgalladı. O andan düz 37 il keçib. Amma heç unutmamışam, heç vaxt da unutmayacam, daha doğrusu, unuda bilməyəcəm.

Əzizim, Nailə! Artıq neçə müddətdir ki, sənsizlik. Sənsizliyi yenməyin yeganə yolu səni günlərimizi yada salmaqdan, xatırlamaqdan keçir. Mayın 27-də Universitetdə elmi şuranın sənün xatirəyə həsr edilmiş genişləndirilmiş iclası keçirildi. Məhəmməd müəllim, Elza xanım, Dilbər xanım və Əlovşat müəllim sənünlə bağlı səmimi xatirələrini danışdılar, bütün xəzərlilər səni günlərimizi yada salıb kövrəldik. Bu iclasdan əvvəl İradə xanım məni də çıxışçılar siyahısına yazmışdı. Mən “Nailə haqqında xatirə danışmağa mənəvi hazır deyiləm” deyib boyun qaçırdım. Danışa bilməyəcəyimi, o qədər adamın qarşısında hissələrimə hakim kəsilə bilməyəcəyimi, göz yaşlarımı qoruya bilməyəcəyimi bildiyim üçün danışmaq istəmədim.

İndi ziyarətinə gəlmişəm. Burda göz yaşlarıma hakim ola bilməməkdən qətiyyənlə qorxmuram.

Əksinə, elə rahatlaşırıram ki!

Yadımdadır? Bir dəfə Həzi Aslanovdakı evdə yaşayanda məni çağırtdırdın. O vaxt nəyə görə Hamletdən bir balaca incimışdın. Dərdini bir az mənə danışdın. Göz yaşlarını saxlaya bilməyib ağladın. Mən də sənə qoşuldum, mənim də gözlərim yaşardı. Boynumu qucaqladın: "Səni də qəmləndirdim, sənə ağlamaq yaraşmur" dedin. Sonra bir az yenə dərdləşdik. Bir az kefin yerinə gəlmişdi. Birdən dilləndin: "Ona nə qədər hirsənsəm də, küstülü qala bilmirəm. Dünən səhər işə gedəndə məndən bir yaylıq istədi. Üz vermədim, "odur, cibindədir, get götür", dedim. O da özünəməxsus uşaq sadələvhlüyü ilə, "bəs cibim hardadır?" - dedi. Özümü saxlaya bilməyib güldüm, qalxıb ona yaylıq verdim, bax beləcə özüm də bilmədən barışdıq. Bu kişi mənsiz neyləyər?" Mən də "o kişi heç vaxt sənəz olmayacaq" dedim və söhbətimizi tamamladıq. Amma səhv etmişəm, Nailə! İndi yalnız "o kişi" deyil, biz də sənəz qaldıq. İndi o sualın cavabına elə ehtiyacım var ki, Nailə!

Yadımdadır? Son günlərdə xəstəxanada olanda yanına gəlmişdim. Bir az söhbət etdik. Birdən "sən balaca vaxtı bir şeir oxuyurdun e, Cütçü, heç qulaqlarımdan getmir" dedin (sənin bu şeiri tez-tez yada saldığını mənə Hamlet də demişdi). Mən də ayrılanda "tezliklə ayağa qalx, evə gəl, mənim sənə oxuyacağım və göstərəcəyim şeylər var" dedim (bizim kəndimizdə qonşuluğumuzda yaşayan bir kişinin maraqlı yerışı vardı. Yerişəndə bir az qabağa əyilir, əllərini sürətlə hərəkət etdirərək yeriyirdi. Mən də uşaqlığımda o kişinin yerişini parodiya edirdim. Bu, Nailənin çox xoşuna gəlirdi və indi də hərdən bir mənə "bir Haqverdi kimi yeri görürüm" deyirdi). Əzizim Nailə, sənə evdə oxuya bilmədiyim o "Cütçü" şeirini indi, burda – məzarının başında göz yaşları içində oxumaq istəyirəm:

*Çıxdı günəş, doldu cəhan nur ilə,
Cütçü sürür tarlada cilt şur ilə.*

*Atlar, öküzlər kotana güc verir,
Gah yürüyür, gah yuxılır, gah durur.*

*Cütçü batıb qan-tərə, yer şumlayır,
Şumladığı tarlasını tumlayır.*

*Olsa da artıq nə qədər zəhməti –
İşləməyə var o qədər qeyrəti.*

*Çünki bilir rahat əziyyətdədir,
Şad yaşamaq sayda, qeyrətdədir.*

*İndi ağarçı ona zəhmət olar,
Qışda ayali, özü rahat bular:*

*Cəm edəcək tarlasının hasilin,
Bəsləyəcək ailəsin, həm elin.*

Xoşuna gəldimi? Bilirəm ki, bəyəndin, şeiri dinlədikcə qəlbindən gələn təbəssümlərini hiss edirəm.

İyunun 6-da axşamüstü sizə getmişdim. Hamlet Şamaxıdan qayıtmışdı. "Oralar necədir, Şamaxıda nə var, nə yox?" sözlərimə verdiyi cavab bütün ruhumu silkələdi, içimdə sanki bir ildırım çaxdı: "Şamaxıda otələ yerləşdik. Paltarlarımı şkafa qoyandan sonra özümdən asılı olmayaraq, telefonu götürüb Nailənin nömrəsini yığdım. Axı həmişə bir yerə gedəndə, məkana yetişdikdən sonra ona zəng edib, rahat gəlib yerləşdiyimi xəbər verirdim". Birçə himə bənd idi ki, "sənə həsrət yağış kimi, leysan kimi" yağsın. Bu sözləri və dolmuş gözləri içimi elə göynətədi ki, ona əziyyət verməkdən qorxmasaydım, elə ordaca hönkür-hönkür ağlayardım. Hamlet çox dəyişib, Nailə! "Dörd yanında dolanan pərvanəsi yox olmuş şam kimi incəlib", "heç ürəkdən gülümür!"

Bu gün başdaşını qoydular. Həyatda çox eşitmişik ki, hər şey canlıdır. Amma bir soyuq məzar evinin də bu qədər canlı ola biləcəyini heç düşünməmişdim, bu soyuq ağ mermərdən tikilmiş balaca evin bu qədər isti, bu qədər doğma bir ocağa çevrilə biləcəyini ağıma belə gətirməmişdim. Əks halda, bu baş daşından boylanmış daş şəklin bu qədər canlı təbəssümünü necə izah edəsən ki?

Eeeh, deyəsən, səni də yordum, daha gedim. Hava da qaralır. Bürküdür, istidir. Elə üşüyürəm ki...

"Evə gəldim, can pərişan". Yazımı tamamlamaq istədim, amma heç cür qələmimi kökləyə bilmədim. Sabahı gün ömür yoldaşımın xahişi ilə onu da götürüb, yenidən məzarını ziyarətə gəldik. Bir az söhbət etdikdən sonra ayrıldıq.

Dönüb geriye baxdım. Yenə gülümsəyirdin...

Əzizim, Nailə! Sən mənim qəlbimdə daima o təbəssümünlə qalacaqsan, qəlbindən gələn bənzərsiz təbəssümünlə!!!

İsaxan

ÜZEYİR HACIBƏYLİ XIII BEYNƏLXALQ MUSIQI FESTİVALI: XƏZƏR UNIVERSİTETİ KAMERA ORKESTRİNİN KONSERTİ

Sentyabrın 22-də Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində Xəzər Universitetinin Fikrət Əmirov Konfrans-Konsert Mərkəzində Xəzər Universiteti Kamera orkestrinin konserti keçirildi.

Konsert Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" operasından "Arazbarı" əsərinin ifası ilə başladı.

Konsertdə açılış sözü ilə çıxış edən Üzeyir Hacıbəyli Ev Muzeyinin direktoru, Xalq artisti, bəstəkar Sərdar Fərəcov Kamera orkestri haqqında məlumat verərək, bu festivalın Heydər Əliyev fondu və respublikanın Mədəniyyət Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirildiyini qeyd etdi. O, festivalın təşkilində Heydər Əliyev Fondunun son dərəcə təqdirəlayiq işlər gördüyünü vurğulayaraq, hər il buraya dünyanın müxtəlif ölkələrindən tanınmış sənətkarların dəvət olunduğunu bildirdi.

Azərbaycan və Avropa bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət konsertdə ilk olaraq, Sərdar Fərəcovun görkəmli maarifçi-pedaqoq, Xəzər Universiteti Kamera orkestrinin təsisçisi, mədəniyyətimizin inkişafında xidmətləri olan Nailəxanım İsayevanın xatirəsinə ithaf etdiyi "Elegiya"sı səsləndirildi.

(Ardı səh.18-də)

THE 13TH UZEYİR HAJİBEYLİ INTERNATIONAL MUSIC FESTIVAL: CONCERT BY KHAZAR UNIVERSITY CHAMBER ORCHESTRA

On September 22, as part of the 13th Uzeyir Hajibeyli International Music Festival, a concert by the Khazar University Chamber Orchestra was held at the Fikret Amirov Conference and Concert Center at Khazar University.

The concert began with the performance of "Arazbari" from Uzeyir Hajibeyli's opera "Leyli and Majnun". In his opening speech at the concert, Director of the Uzeyir Hajibeyli House Museum,

People's Artist, composer Sardar Farajov informed about the Chamber Orchestra, noting that the festival was organized by the Heydar Aliyev Foundation and the Ministry of Culture. He emphasized that the Heydar Aliyev Foundation had done a great job in organizing the festival, noting that well-known artists from around the world were invited here every year.

In the concert, featuring works by Azerbaijani and European composers, Sardar Farajev's "Elegy" was performed for the first time, dedicated to the memory of Nailakhanim Isaeva, a prominent educator, founder of the Khazar University Chamber Orchestra, and a contributor to the development of our culture.

(To be continued page 19)

Rimskiy-Korsakovun "Seyrələn, uçan buludlar" romansı, Edvard Qriqin "İki elegiya mahnısı", Frans Leharnın "Djuditta" operasından Djudittanın mahnısı, Leo Delibin "İspan mahnısı", Sərdar Fərəcovun "Vals"ı, Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" operasından Gülçöhrənin ariyası, sözləri Hamlet İsaخانlının, musiqisi Nailəxanım İsayevanın olan "Gözəldir" mahnısı ifa olundu.

Bədii rəhbəri Xəzər Universiteti Musiqi və İncəsənət Departamentinin müdiri, Əməkdar müəllim, tanınmış pianoçu Zülfiyyə Sadiqova, dirijoru Antal Dorati adına Beynəlxalq dirijorlar müsabiqəsinin qalibi Orxan Həşimov olan kamera orkestrinin konsertində Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Juliya Behbudova, Beynəlxalq müsabiqələr laureatı, Xəzər Universitetinin müəllimi Məhsəti Cabbarova, Əməkdar artist Fərid Əliyev çıxış etdilər. Azərbaycanın milli mahnısı olan "Sarı gəlin" i balabanda Əməkdar artist Şirzad Fətəliyev səsləndirdi.

Bəstəkar Sərdar Fərəcovun Xəzər Universiteti Kamera orkestrinə mədəniyyətimizin inkişafında, Kamera orkestrinin yaradılmasında və fəaliyyətinin genişləndirilməsində, tanınmasında xüsusi xidmətləri olan Nailəxanım İsayevanın admın verilməsi təklifi konsert iştirakçıları tərəfindən təntənəli alqışlarla qarşılandı.

Konsertdə Bakı Musiqi Akademiyası, Milli Konservatoriya, Bəstəkarlar İttifaqı, Xəzər Universitetinin müəllim və professor heyəti iştirak edirdi.

Rimsky-Korsakov's romance "The floating chain of clouds is thinning", Edward Grieg's "2 Elegiac Melodies", Judita's song from Franz Lehar's operetta "Judith", Leo Delibes's "Spanish Song", Sardar Farajov's "Waltz", Uzeyir Hajibeyli's "Arshin mal alan" Gulchohra's aria, the song "Gozeldir" with lyrics by Hamlet Isakhanli and music by Nailakhanim Isayeva were performed.

Julia Behbudova, a laureate of international competitions, Mahsati Jabbarova, a teacher at Khazar University, a laureate of international competitions, and Honored Artist Farid Aliyev performed at the concert of chamber orchestra the artistic director of which is Zulfiya Sadigova, Honored Teacher, famous Pianist, Head of the Music and Art Department at Khazar University, and conducted by Orkhan Hashimov, winner of the International Conducting Competition named after Antal Dorati. The national song of Azerbaijan "Sarı gelin" was performed by honored artist Shirzad Fataliyev in balaban.

Composer Sardar Farajov's proposal to name the Khazar University Chamber Orchestra after Nailakhanim Isayeva, who has made a special contribution to the development of our culture, the creation and expansion of the Chamber Orchestra, and its recognition, was greeted with solemn applause by the concert participants.

The concert was attended by teachers and professors from the Baku Music Academy, the National Conservatory, the Union of Composers, and Khazar University.

İNGİLİS DİLİ VƏ ƏDƏBİYYATI DEPARTAMENTİ ICPL2021: 2 - CI BEYNƏLXALQ KONFRANSINI KEÇİRDİ

DEPARTMENT OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE HOSTED THE 2ND INTERNATIONAL CONFERENCE ICPL2021

Sentyabrın 24-25-də Xəzər Universitetinin İngilis dili və ədəbiyyatı departamenti Dil, Ədəbiyyat və Dilçilik fəlsəfəsi üzrə (ICPL) 2-ci Beynəlxalq Konfransını keçirdi. Konfrans hibrid formada- onlayn və ənənəvi şəkildə baş tutdu.

Konfrans Xəzər Universitetinin İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin əməkdaşları və tələbələrinin, The Englishers LLL International və tədbiri dəstəkləyən bir sıra əməkdaş universitetlərin - Ankara Universiteti, Van Yüzüncü Yıl Universiteti (Türkiyə), Bəluçistan Universiteti, Azad Cammu və Kaşmir Universiteti (Pakistan), Sakatekas Müəllimlərin Təkmilləşdirmə Mərkəzi (Meksika) və Təbriz Universitetinin (İran) əməkdaşlarının birgə əməyi ilə hazırlanmışdı.

Konfransa təqdim olunan 200-ə yaxın məqalə tezisdən 140-ı seçilərək, qəbul edilmişdi. Konfransın açılışı Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlının Dilin təbiəti mövzusunda çıxışı ilə başladı. İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin müdiri Dr. Bahman Amani Tələffüz fəlsəfəsi mövzusunda çıxış etdi. Konfrans koordinatoru Milana Abbasova konfransa təqdim olunmuş tədqiqatlar haqqında qısa məlumat verdi.

Konfransa əsas məruzəçi kimi beynəlxalq miqyasda tanınmış alimlər - Türkiyədən Dr. Mustafa Latif Emek, Dr. Bülent Cercis Tanrıtanır, Pakistandan Dr. Amra Reza, Englishers LLL International-ın prezidenti Dr. Mehdi Muntazar, Pakistandan Dr. Nadeem Haider Buxari və İtaliyadan Dr. Antonio Tagliatela dəvət olunmuşdular. Onların çıxışları iştirakçılar tərəfindən maraqla dinlənildi.

Konfransda qeyd olundu ki, seçilmiş məqalələr Khazar Journal of Humanities and Social Sciences ("Xəzər Humanitar və Sosial Elmlər Jurnalı") jurnalının xüsusi sayında dərc olunmaq üçün nəzərdən keçiriləcək.

Sonda iştirakçılara sertifikat təqdim olundu.

English Language and Literature Department held its 2nd Conference, the ICPL2021. The conference event happened on two consecutive days, 24th and 25th of September, in a hybrid online/in-person fashion. The conference was the fruit of dedicated synchronized labor on the part of Khazar University's English Language and Literature Department's staff and students, The Englishers LLL International, and many partner universities supporting the event. These were, Ankara University, University of Baluchistan, Centro de Actualizacion del Magisterio en Zakatecas, University of Azad Jammu and Kashmir, University of Tabriz and Van's Yüzüncü Yıl University.

From around 200 submitted article abstracts, 140 had been admitted, lined up for presentation over the two days. The Opening Ceremony began with the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees Prof. Hamlet Isakhanli's speech on The Nature of the Language. Then, Dr Bahman Amani the head of English Language and Literature Department welcomed the conference participants and delivered his speech on The Philosophy of Pronunciation. Later on the Conference Coordinator Milana Abbasova PhD cand. gave a short report on the Conference and Research Activities. A number of keynote guest speakers, internationally known scholars, had been invited to deliver a keynote speech at ICPL2021. These respected invited scholars were Dr. Mustafa Latif Emek from Turkey, Dr. Amra Reza from Pakistan, Dr. Mahdi Muntazar, the President of Englishers LLL International, Dr. Bülent Cercis TANRITANIR from Turkey, Dr. Nadeem Haider Bukhari from Pakistan, and Dr. Antonio Tagliatela from Italy.

Selected papers submitted by the presenters will be peer-reviewed for publication in a special issue in Khazar Journal of Humanities and Social Sciences.

At the end, the participants were awarded certificates.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLININ ƏLCƏZƏİR SƏFİRİ SALİMA ABDELHAK İLƏ GÖRÜŞÜ

Sentyabrın 27-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı Əlcəzair Demokratik Xalq Respublikasının Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Salima Abdelhak ilə görüşmüş, Azərbaycan - Əlcəzair elmi-mədəni əlaqələrinin inkişafı barədə ətraflı söhbət aparmışdır.

Səfir Xəzər Universiteti və "Dünya" məktəbi ilə yaxından tanış olmaq arzusunu bildirmişdir. Söhbətin sonunda qarşılıqlı əlaqələrin gücləndirilməsi qərara alınmışdır.

PROFESSOR HAMLET İSAXANLI MET WITH ALGERIAN AMBASSADOR SALİMA ABDELHAK

On September 27, Professor Hamlet Isaxanli, founder of Khazar University and chairman of its Board of Directors and Trustees, met with Salima Abdelhak, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Democratic People's Republic of Algeria, to discuss the development of Azerbaijan-Algeria scientific and cultural ties.

The ambassador expressed the desire to get acquainted with Khazar University and Dunya School. At the end of the meeting, it was decided to strengthen mutual relations.

ANIM GÜNÜ TƏDBİRLƏR SİLSİLESİ REMEMBRANCE DAY SERIES OF EVENTS

Sentyabrın 27-də Anım Günü ilə əlaqədar olaraq Xəzər Universitetinin bütün fakültələrində 1-ci kurs tələbələri ilə görüş keçirildi.

Görüşdə şəhidlərin xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad olundu. Fakültə dekanları tələbələrə 2-ci Qarabağ müharibəsi haqqında ətraflı məlumat verdilər və Azərbaycan xalqının 2021-ci ilə qalib kimi daxil olduğunu vurğuladılar. Bu müharibənin Azərbaycan tarixindəki rolu, Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə işğaldan azad olmuş bölgələrin tarixi və coğrafiyası, mədəniyyət abidələrinin bərpaasının vacibliyi müzakirə olundu.

On September 27, a meeting was held with first-year students at all faculties of Khazar University in connection with Remembrance Day.

The memory of the martyrs was commemorated with a minute of silence. The deans of the faculties informed the students about the Second Karabakh War and emphasized that the Azerbaijani people entered 2021 as the winners. The role of this war in the history of Azerbaijan, the history and geography of the regions liberated under the leadership of the Victorious Supreme Commander-in-Chief, the importance of the restoration of cultural monuments were discussed.

**XƏZƏR UNIVERSİTETİNDƏ
ANIM GÜNÜNƏ HƏSR
OLUNMUŞ TƏDBİR
AN EVENT AT KHAZAR
UNIVERSITY ON THE OCCASION
OF REMEMBRANCE DAY**

Sentyabrın 27-də Xəzər Universitetində Anım Gününa həsr olunmuş tədbir keçirildi.

Tədbirdə universitetin rəhbərliyi, dekanlar, departament müdirləri və əməkdaşlar iştirak edirdilər.

Tədbir boyu monitorada universitetin şəhid məzunları-Cavid Həsənov və Ataməli Musaoğlunun fotoları nümayiş olundu.

Tədbiri giriş sözü ilə universitetin rektoru dosent İradə Xəlilova açaraq, Vətən Müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri dosent Telman Nüsrətoğlu 44 günlük müharibə, onun gedişi və nəticələri, regionda və Cənubi Qafqazda yeni geosiyasi vəziyyətin yaranması haqqında məruzə ilə çıxış etdi. O, 2-ci Qarabağ müharibəsi haqqında ətraflı məlumat verdi və Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqının 2021-ci ilə qalib kimi daxil olduğunu vurğuladı.

Müharibə dövründə orduya və şəhid ailələrinə universitet tərəfindən yardımın təşkilatçısı olan Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı dosent Elza Səmədova iştirakçılara bu barədə məlumat verdi.

Universitetin prorektoru professor Məhəmməd Nuriyev, İqtisadiyyat və menecment fakültəsinin dekanı Ceyhun Məmmədov Vətən müharibəsi dövründə xalqla birlikdə gənc nəslin, tələbələrin nümayiş etdirdikləri vətənpərvərlik hissələrindən danışdılar.

Tədbirdə tədris prosesində tələbələrə Vətən müharibəsi haqqında dərin biliklərin aşılması vasitələri də müzakirə olundu.

On September 27, an event dedicated to Remembrance Day was held at Khazar University.

The event was attended by university administration, deans, department heads and staff.

During the event, photos of martyrs of the university Javid Hasanov and Atamali Musaoglu were displayed on the monitor.

The event was opened by the rector of the university, associate professor Irada Khalilova, and the memory of the martyrs of the Great Patriotic War was commemorated with a minute of silence.

Associate Professor Telman Nusratoglu, Head of the Department of History and Archeology, delivered a speech on the 44-day war, its course and consequences, the emergence of a new geopolitical situation in the region and the South Caucasus.

He gave detailed information about the Second Karabakh War and stressed that under the leadership of Victorious Supreme Commander-in-Chief, the people of Azerbaijan entered 2021 as winners.

Dean of the Faculty of Humanities, Education and Social Sciences, Associate Professor Elza Samadova, who organized the university's assistance to the army and the families of martyrs during the war, informed the participants about it.

Vice-rector of the university, Professor Məhəmməd Nuriyev, Dean of the Faculty of Economics and Management Jeyhun Məmmədov spoke about the patriotic feelings of the young generation and students during the Great Patriotic War.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN RƏHBƏRLİYİ, ƏMƏKDAŞLARI VƏ TƏLƏBƏLƏRİ KEŞLƏ ŞƏHİDLƏR XİYABANINI ZİYARƏT ETDİLƏR

Sentyabrın 27-də Xəzər Universitetinin rektoru dosent İradə Xəlilova başda olmaqla universitetin rəhbərliyi, dekanlar, departament müdirləri, əməkdaşlar və tələbələr Anım Günü münasibətilə Keşlə Şəhidlər Xiyabanında Vətən Müharibəsi şəhidlərinin məzarları önünə gül qoyaraq, əziz xatirələrini yad etdilər.

KHAZAR UNIVERSITY ADMINISTRATION, STAFF, AND STUDENTS VISIT ALLEY OF MARTYRS IN KESHLE

On September 27, Khazar University Rector, Associate Professor Irada Khalilova, and the university administration, deans, department heads, staff, and students laid flowers at the graves of the Patriotic War martyrs in Keshla Alley of Martyrs and paid tribute to their memory on the occasion of Remembrance Day.

"XƏZƏR"İN MBA TƏLƏBƏSİ MEDIASIYA ŞURASI İXTİSAS KOMİSSİYASININ SƏDRİ SEÇİLİB

KHAZAR UNIVERSITY MBA STUDENT ELECTED CHAIRMAN OF QUALIFICATION COMMISSION OF MEDIATION COUNCIL

Sentyabrın 8-də Mediasiya Şurası İxtisas Komissiyasının ilk iclası keçirilib. İclasda İdarə Heyətinin sədri, İdarə Heyətinin və İxtisas Komissiyasının üzvləri iştirak edib. Komissiyanın üzvləri tərəfindən mediator Qasım Şaliyev yekdilliklə İxtisas Komissiyasının sədri seçilib.

Qeyd edək ki, Qasım Şaliyev Türkiyə Respublikasının Ankara Universitetinin Hüquq fakultəsində ali hüquq təhsili aldıqdan sonra uzun müddət yerli və xarici şirkətlərdə hüquqsünas kimi fəaliyyət göstərmiş və son 10 ildə Modern Şirkətlər Qrupu və Yeni Həyat Şirkətlər Qrupunda hüquq şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb.

Mediator Qasım Şaliyev həm mediasiya üzrə milli təlimçi, həm də Ədliyyə Akademiyası tərəfindən təşkil olunan mediasiya təlimi imtahanlarında komissiya üzvü olaraq Azərbaycan Respublikasında mediatorların tədrisinə xüsusi töhfə verir. 2018-ci ildən Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının üzvü olan Qasım Şaliyev hazırda Xəzər Universitetində Mediasiya üzrə MBA təhsili alır.

Hergun.az və digər saytlar e-huquq.az saytına isnadla bu barədə xəbər yayımlamışlar.

https://hergun.az/article/az/51889#new_base

The first meeting of the Qualification Commission of the Mediation Council was held on September 8, 2021. The meeting was attended by the Chairman of the Board, members of the Board and the Qualification Commission. Mediator Gasim Shaliyev was unanimously elected chairman of the Qualification Commission by the members of the commission.

Note that Gasim Shaliyev worked as a lawyer in local and foreign companies for a long time after graduating from the Faculty of Law of Ankara University of the Republic of Turkey and for the last 10 years worked as the head of the legal department at Modern Group of Companies and New Life Group of Companies.

Mediator Gasim Shaliyev makes a special contribution to the training of mediators in the Republic of Azerbaijan, both as a national mediator trainer and as a member of the commission in mediation training exams organized by the Academy of Justice. Gasim Shaliyev, a member of the Bar Association of the Republic of Azerbaijan since 2018, is currently studying MBA in mediation at Khazar University.

Hergun.az and other sites published the news with reference to e-huquq.az.

CƏNUBİ QAFQAZDAKI SİYASİ DƏYİŞİKLİKLER MÖVZUSUNDA MÜHAZİRƏ

LECTURE ON POLITICAL CHANGES IN THE SOUTH CAUCASUS

Sentyabrın 14-də Xəzər Universitetinin Siyasi elmlər və fəlsəfə departamenti Cənubi Qafqazdakı siyasi dəyişikliklər mövzusunda tədbir keçirdi. Tədbirdə Xəzər Universitetinin müəllim və tələbələri, həmçinin bəzi digər universitetlərin əməkdaşları və ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyinin nümayəndəsi Philip Tissue iştirak edirdilər.

Məruzəçi qonaq kimi tədbirə Beynəlxalq Əlaqələrin Təhlili Mərkəzinin şöbə müdiri Dr. Cavid Vəliyev dəvət olunmuşdu. O, İkinci Qarabağ Müharibəsi ilə əlaqədar Cənubi Qafqazda baş verən son geosiyasi dəyişikliklərə dair məruzəsində Azərbaycanın 44 günlük müharibədə Ermənistan üzərində qəti qələbə qazandığını, Qarabağ bölgəsindəki Azərbaycan ərazilərinin azad edilməsini, güc balansının Azərbaycanın xeyrinə dəyişməsini və Türkiyə ilə strateji müttəfiqliyini vurğuladı. Dr. Vəliyev Rusiya ilə Türkiyə arasındakı əlaqələrin həm əməkdaşlıq, həm də rəqabətlə xarakterizə olunduğunu, Bakının irəli sürdüyü Zəngəzur dəhlizi ilə İrəvanın təşviq etdiyi şimal-cənub tranzit yolu arasındakı rəqabətdə əsas faktorların mövqelərini qeyd etdi.

Mühazirədən sonra müzakirələr aparıldı və suallar cavablandırıldı.

On September 14, Khazar University's Department of Political Science and Philosophy held an event on political changes in the South Caucasus. The event was attended by faculty members and students of Khazar University, as well as employees from some other universities and the representative of the US Embassy in Azerbaijan, Philip Tissue.

As a guest speaker at the event, the head of the Center for Analysis of International Relations Dr. Javid Valiyev was invited. In his report on the recent geopolitical changes in the South Caucasus in the wake of the Second Karabakh War, he noted that Azerbaijan had won a decisive victory over Armenia in the 44-day war, liberated Azerbaijani territories in the Karabakh region, changed the balance of power in favor of Azerbaijan and its strategic alliance with Turkey. Dr. Valiyev noted that relations between Russia and Turkey are characterized by both cooperation and competition, as well as the positions of key players in the competition between the Zangazur corridor advanced by Baku and the north-south transit route promoted by Yerevan.

After the lecture, discussions were held and questions were answered.

DEPARTAMENT MÜDİRİ ARB24 KANALININ VERİLİŞİNDƏ

DEPARTMENT HEAD ON THE PROGRAM OF ARB24 CHANNEL

2021-ci il iyulun 9-da Xəzər Universiteti Coğrafiya və ətraf mühit departamentinin müdiri Rövşən Abbasov *ARB24* kanalında Oxçuçayın çirklənməsi probleminə həsr olunmuş verilişdə iştirak edərək, mülahizələrini bildirmişdir.

Verilişə aşağıdakı link vasitəsilə baxmaq olar:

<https://www.youtube.com/watch?v=jsHvUq30wqU>

On July 9, 2021, Rovshan Abbasov, Head of the Department of Geography and Environment at Khazar University, participated on a program on *ARB24* channel dedicated to the problem of pollution of the Oxchuchay River and expressed his views.

The program can be viewed via the following link:

MODERATOR.AZ AZƏRBAYCAN-ÇİN MƏDƏNİ VƏ TƏHSİL ƏLAQƏLƏRİNİN İNKİŞAFINA XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN TÖHFƏSİ HAQQINDA

MODERATOR.AZ KHAZAR UNIVERSITY'S CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF AZERBAIJANI-CHINESE CULTURAL AND EDUCATIONAL RELATIONS

Moderator.az
Ətraf Mühitə Səhəbətli Qəzetdir

2021-ci il iyulun 26-da *Moderator.az* İnformasiya Agentliyi Leyla Rüstəmli'nin “Kəmərlər və Yol Təşəbbüsü: Çinin Cənubi Qafqazda artan rolu və Azərbaycan-Çin münasibətləri” adlı analitik məqaləsini dərc etmişdir.

Azərbaycanla Çin arasında Kəmərlər və Yol Təşəbbüsü (KYT) əsasında inkişaf etməkdə olan hərtərəfli əlaqələrdən bəhs edən məqalədə mədəniyyət və təhsil sahəsinin inkişafına Xəzər Universitetinin də Konfutsi İnstitutu və Çin mərkəzi vasitəsilə töhfələr verməsi qeyd olunur.

<https://moderator.az/cemiyet/387243/kemer-ve-yol-tesebbusu-inin-cemubi-qafqazda-artan-rolu-ve-azerbaycan-in-munasibetleri/>

On July 26, 2021, *Moderator.az* News Agency published Leyla Rustamli's analytical article “Belt and Road Initiative: China's growing role in the South Caucasus and Azerbaijan-China relations.”

The article covers the comprehensive relationship between Azerbaijan and China, which is developing on the basis of the Belt and Road Initiative (PIT), and notes that Khazar University also contributes to the development of culture and education through the Confucius Institute and the China Center.

FINS.AZ MÖVLANA MÜBADİLƏ PROGRAMI PROTOKOLUNU İMZALAYAN AZSAYLI UNIVERSİTETLƏRDƏN BİRİ DƏ “XƏZƏR”DİR

FINS.AZ KHAZAR UNIVERSITY IS ONE OF THE FEW UNIVERSITIES TO SIGN THE MEVLANA EXCHANGE PROGRAM PROTOCOL

2021-ci il avqustun 6-da *fins.az* saytı təhsilini xarici ölkələrdə davam etdimək istəyən azərbaycanlı gənclər üçün mövcud imkanlardan biri olan Mövlana Mübadilə Programı haqqında geniş xəbər dərc etmişdir.

Xəbərdə program barədə, proqrama müraciət etmək üçün tələb olunan şərtlər, Azərbaycandan Mövlana Mübadilə Programı Protokolumu imzalayaraq bu programda iştirak edən universitetlər, eyni zamanda həmin 7 universitetdən birinin də Xəzər Universiteti olması haqqında ətraflı məlumat verilir.

<https://fins.az/tehsil/272752/turkiyede-tehsil-almag-isteyenlerin-nezerine-mvlane-mubadile-programi/>

On August 6, 2021, *fins.az* published a news article about the Mevlana Exchange Program, one of the available opportunities for the young in Azerbaijan wishing to continue their education abroad.

The news article provides detailed information about the program, the conditions required to apply for the program, the universities participating in the program by signing the Mevlana Exchange Program Protocol from Azerbaijan, as well as the fact that Khazar University is one of this 7 universities.

AXAR.AZ-DA “XƏZƏR”İN MÜƏLLİMİ İLƏ MÜSAHİBƏ

INTERVIEW WITH KHAZAR FACULTY MEMBER ON AXAR.AZ

2021-ci il avqustun 11-də *axar.az* saytında Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müəllimi, Türk İslam Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri Telman Nüsrətoğlunun müsahibəsi dərc edilmişdir.

“Dərələyəzin işğalından 101 il ötdü: - necə qaytaraq?” başlığı ilə verilmiş müsahibədə tarixçi alim Çar hökuməti tərəfindən qərəzli niyyətlə ermənilərin Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşdırılması, SSRİ hökuməti tərəfindən isə həmin torpaqlarda Ermənistan dövlətinin yaradılması prosesinə nəzər salır və tarixi ədalətin yalnız həmin torpaqların Azərbaycana qaytarılması ilə bərpa olunaçağı fikrini əsaslandırır.

Müsahibəni digər saytlar da dərc etmişlər.

<https://axar.az/news/siyaset/578926.html>

On August 11, 2021, *axar.az* published an interview with Telman Nusratoglu, a lecturer in the Department of History and Archeology at Khazar University and head of the Turkish Islamic Research Center.

In the interview with the headline, “101 years have passed since the occupation of Daralayaz: - How to return it?” the historian examines the process of settlement of Armenians in Azerbaijani lands by the Tsarist government with biased intentions, and the establishment of the Armenian state in those lands by the USSR government, and substantiates the idea that historical justice can be restored only by returning those lands to Azerbaijan.

The interview was published by other sites as well.

MANERA.AZ-DA “XƏZƏR”İN SABİQ MÜƏLLİMİ HAQQINDA MƏQALƏ

ARTICLE ABOUT FORMER KHAZAR UNIVERSITY FACULTY MEMBER ON MANERA.AZ

2021-ci il avqustun 11-də *manera.az* saytında tanınmış televiziya aparıcısı, diktör, rejissor, ssenarist və esseist Rafiq Həşimovun 55 yaşının tamam olması münasibətilə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin I katibi, Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayevin “Tale ona iki beş verir” adlı məqaləsi dərc olunmuşdur.

Rafiq Həşimovun geniş və çoxşaxəli fəaliyyətini əks etdirən məqalədə onun Xəzər Universitetində pedaqoq kimi çalışmasından da bəhs edilir.

Sayt tərəfindən məqaləyə Azərbaycanın tanınmış ədəbiyyat və mədəniyyət xadimlərinin Rafiq Həşimov haqqında fikirləri də əlavə olunmuşdur.

<https://manera.az/index.php?newsid=13377>

On the 55th anniversary of the famous TV presenter, announcer, director, screenwriter and publicist Rafiq Gashimov an article by the first secretary of the Writers' Union of Azerbaijan, people's writer Chingiz Abdullayev entitled “Fate gives him two fives” was published on *manera.az* on August 11, 2021.

The article, dealing with the extensive and multifaceted activities of Rafiq Gashimov, also covers his work as a teacher at Khazar University.

The site has also added reviews of famous Azerbaijani literary and cultural figures about Rafiq Hashimov.

DİLLƏR VƏ ƏDƏBİYYATLAR DEPARTAMENTİ YouTube KANALINDA DEPARTMENT OF LANGUAGES AND LITERATURE ON YouTube

Xəzər Universitetinin Dillər və ədəbiyyatlar departamenti *YouTube* kanalında elmi-populyar verilişlər, ədəbi söhbətlər, elm və sənət adamları ilə müsahibələr və s. aparmaq məqsədilə AZBN TV hesabında fəaliyyət göstərməyə başlamışdır.

İlk olaraq, Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlının “Səni çox sevirdim” şeiri departamentin müəllimi Gülşanə Xudiyeva tərəfindən səsləndirilmiş və *YouTube* kanalında yerləşdirilmişdir.

<https://www.youtube.com/watch?v=FEFu0HpXWT0&t=5s>

The Department of Languages and Literature of Khazar University opened its AZBN TV account on its *YouTube* channel for conducting popular science programs, literary conversations and interviews et c. with scientists and artists.

First, the poem “I loved you so much” by Professor Hamlet Isakhanly, founder of the Khazar University, Chairman of the Board of Directors and Trustees was recited by the teacher of the department Gulshana Khudiyev and posted on *YouTube*.

SOS: İÇMƏLİ SU QITLIĞI YARANA BİLƏR

“İki sahil” qəzetinin 29 iyul 2021-ci il tarixli sayında Xəzər Universitetinin Coğrafiya və ətraf mühit departamentinin müdiri, “AZƏRSU” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti yanında İctimai Şuranın üzvü, tanınmış ekoloq Dr. Rövşən Abbasovla müsahibə dərc olunmuş və qəzetin internet sahifəsində yerləşdirilmişdir.

Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

Rövşən Abbasov: Milli iqlim məlumatlarına görə, 2050-ci ilə qədər Azərbaycan çaylarının su ehtiyatları 10-20% azalacaq

Su həyat mənbəyidir. İnsanların son illərdə yaşadıkları digər təhlükələr su çatışmazlığı problemini kölgədə qoyur.

Çaylarla yanaşı, yeraltı sular, göllər, buzlaqlar da şirin su mənbələri hesab olunur. Şirin su kimyəvi tərkibinə görə iki növə bölünür: şirin suyun özü və mineral su. Mineral sulardan insanlar, əsasən, müalicə məqsədi ilə istifadə edirlər.

Quyu suyundan isə hələ də kənd yerlərində istifadə olunur. Məsələn, 10 metrədən çox dərinliyi olmayan bir çuxur belə bəzən bütün kəndi su ilə təmin edə bilər. Lakin belə suyun istifadəsində “gizlənen” təhlükə odur ki, hər növ kənd təsərrüfatı tullantıları (pestisidlər, nitritlər, nitratlar, ağır metallar) torpaqdan süzülərək suya qarışa bilər.

İnkişaf kontekstində su ehtiyatları

Dünyada iqtisadiyyatın, sənayenin, kənd təsərrüfatının inkişafı ətraf mühit üçün ciddi nəticələrə, xüsusən də genişmiqyaslı çirklənməyə və su ehtiyatlarının əhəmiyyətli itkilərinə səbəb olur.

Mütəxəssislərin açıqlamalarına görə, insan istifadə etdiyi suyun yalnız 10%-ə qədərini məişətdəki ehtiyaclarına işlədir, qalan 90%-i sənaye və kənd təsərrüfatında istifadə olunur. Məsələn, bir kiloqram şəkər almaq üçün insana təxminən 200 litr su lazım olur. Bir kiloqram sintetik kauçukun istehsalı üçün isə təxminən 2400 litr su tələb olunur.

Məsələyə global yanaşsaq görürük ki, dünya miqyasında xərclər hər il artır, gündəlik həyatda insanlar çox su istehlak edən cihazlardan aktiv istifadəyə üstünlük verirlər. Əlbəttə, sənayenin inkişafı da əlavə xərclər tələb edir.

Təmiz və içməli su problemi XXI əsrdə bəşəriyyətin qarşısında duran ən aktual problemlərdən biridir

BMT -nin proqnozuna görə, 2050-ci ilə qədər hər il 5,7 milyard insan ən azı bir ay təmiz su qıtlığını yaşaya bilər. Qurumun məlumatında bildirilir ki, dünya əhalisinin üçdə biri (2,2 milyard) təmiz, içməli su qıtlığı ilə üzləşir. Xatırladaq ki, bu barədə təşkilatın 22 mart - Ümumdünya Su Günü münasibətilə nəşr olunan hesabatında qeyd edilib.

BMT-nin məlum hesabatında “Global su böhranı ilə mübarizə üçün tədbirlər görmək lazımdır” - deyə, həyəcən təbili də çalınıb. Hesab edilir ki, əgər planetdəki temperaturun yüksəlməsinin qarşısı

alınarsa, o zaman su çatışmazlığı problemi də yarı-yarıya azalacaq. Eyni zamanda, bildirilir ki, 2040-cı ilə qədər qlobal suya olan tələbat 50%-dən çox, enerji qaynaqlarına olan tələbat isə 25%-dən çox arta bilər. Təşkilat dünya əhalisini və dövlətləri daşqın və quraqlıqla mübarizə aparmağa, daha çox insanın içməli su ilə təminatını artırmağa, çirklənməni və istixana qazlarını azaltmağa, o cümlədən də iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparmağa kömək edəcək suyun "ağıllı istifadəsinə" çağırır.

Azərbaycanda da şirin su çatışmazlığı varmı?

Bu məsələ ilə bağlı "İki sahil"ə açıqlama verən Xəzər Universitetinin Coğrafiya və ətraf mühit departamentinin müdiri Rövşən Abbasov bildirdi ki, şirin su çatışmazlığından danışırıqsa, burada ilk növbədə qlobal iqlim dəyişmələrini qeyd etmək lazımdır: " Son 150 ildə dünyada qlobal iqlim dəyişmələri baş verir. Bunun da əsas səbəbi atmosfərə atılan karbon qazının və digər istixana qazlarının çoxalmasıdır. Bu qazlar çoxaldıqca atmosferdə istixana effekti yaranır və iqlim istiləşməyə başlayır. İqlimin istiləşməsi də təbii ki, çaylarda olan su ehtiyatlarını tədricən azaldır".

Qlobal iqlim dəyişmələrinin ölkəmizə də təsir etdiyini deyən R. Abbasov gələcəklə bağlı proqnozlara diqqət çəkərək söylədi ki, milli iqlim məlumatlarına görə, 2050-ci ildən əsrin sonuna qədər Azərbaycan çaylarının su ehtiyatları müvafiq olaraq 10-20% azalacaq: "Təəssüflə qeyd etməliyəm ki, azalma tendensiyası gələcəkdə də davam edəcək. Bizim çayların suyu azalıb. Başqa bir narahatedici məqam odur ki, ölkəmizə digər dövlətlərdən gələn transsərhəd çaylarının da suyu azalıb. Məsələn, Kür və Araz çayları... Onların da suyu getdikcə azalır. Qanıx, Qabırçı, Oxçuçay, Bazarçay kimi çayların suyu azalmaqdadır. Çünki həmin çayların mənbəyini götürdüylü ölkələrin ərazisində çaylardan çoxlu su götürülür. Suyun çox götürülməsi də o deməkdir ki, bizə daha az su gəlir. Məsələn, Kür çayından Türkiyədə və Gürcüstanda daha çox su götürülür. Nəticədə də Azərbaycan ərazisinə az su gəlir. Başqa səbəb isə ölkəmizdə suya olan tələbatın artmasıdır. Kənd təsərrüfatında əkilən torpaqların sahəsi son 10 ildə iki dəfəyə yaxın artıb. Əlbəttə, bu da əlavə bir təsir yaradır. Yəni, daha çox suya ehtiyac var. Daha az suyun gəlməsi fonunda suya olan tələbatın artdığını müşahidə edirik".

Ermənistanın su ehtiyatlarımızı çirkləndirməsi taktikasını seçməsinə, kimyəvi tullantılarla suları yararsız hala gətirməsinə münasibət bildirən ekoloq bildirdi ki, qonşu ölkələrdən, xüsusilə Ermənistandan Azərbaycana gələn çayların suları çox çirklidir: " Kimyəvi və bioloji cəhətdən çirkləndirilmiş 350 milyon kubmetrdən artıq su kütləsi hər il Ermənistan ərazisindən gələrək Kür çayı hövzəsinə tökülür. Çayların suyu Ermənistan ərazisində yerləşən Qafan və Qacaran şəhərlərindəki mis-molibden kombinatlarının 30-a yaxın metal mədəninin tullantıları ilə çirklənməkdədir. Xüsusilə bu, Oxçuçaya aiddir. Ermənistan dağ-mədən kombinatlarının yüz min tonlarla ağır metal duzlarını, kimyəvi turşuları Oxçuçaya axıdır və ekoloji terror törədir. Nəticədə, adıçəkilən çayın suyu o qədər çirklənib ki, heç bir məqsəd üçün yararlı deyil. Bu da Azərbaycanı daha çox təsir altında qoyur. Ölkəmiz bu baxımdan çıxılmaz vəziyyətdədir. Bu məsələ hansısa bir yolla öz həllini tapmalıdır".

Günəl Eyyubova,

"İki sahil"

<https://ikisahil.az/post/sos-ichmeli-su-qitligi-yarana-biler>

INTERVIEW WITH KHAZAR UNIVERSITY DEPARTMENT HEAD IN "IKI SAHIL"

The issue of "İki Sahil" newspaper dated July 29, 2021 published an interview with Dr. Rovshan Abbasov, Head of Khazar University's Department of Geography and Environment, the member of the Public Council at AZERSU Open Joint-Stock Company, and a well-known ecologist, and posted it on the newspaper's website.

In the interview entitled "SOS: There may be a shortage of drinking water," Abbasov commented on the problems of water shortages in the world, as well as in Azerbaijan, which, according to official and expert forecasts, may arise in the next two to three decades.

The author of the interview is Gunel Eyyubova, an employee of İki Sahil.

<https://ikisahil.az/post/sos-ichmeli-su-qitligi-yarana-biler>

PICASP LAYİHƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ SEMİNAR WORKSHOP WITHIN PICASP PROJECT

İyulun 23-də Erasmus+ PICASP layihəsi çərçivəsində “Xəzər regionunda petroqliflərin müqayisəli icmalı” adlı növbəti virtual seminar keçirilib. MİRAS İctimai Birliyi tərəfindən təşkil olunmuş seminar layihənin tərəfdaşları üçün nəzərdə tutulmuş və Azərbaycanın milli-mədəni irsini tanımaq məqsədini daşımışdır.

MİRAS İctimai Birliyinin nümayəndəsi Günel Seyidahmedova layihənin italyalı koordinaoturu Oliva Menozzi ilə birlikdə seminarı açaraq, gündəlikdə duran məsələləri iştirakçıların diqqətinə çatdırmışdır. Bundan sonra dəvətli məruzəçilərə söz verilmişdir. Prof. Mələhət Fərəcova, Dr. Nizami Məmmədzadə Azərbaycanda olan tarixi-mədəni mənbələr, Qobustan qayalıqları, qayaüstü rəsmlər, petroqliflər və onların Orta Asiya abidələri ilə uyğunluğu haqqında danışmış və həmçinin adıçəkilən rəsmlərin 3D effekti ilə təsvirini təqdim etmişlər.

Bundan əlavə, Ateşgah Məbədinin və Yanardağ qoruğunun əməkdaşları dövlət mədəni-tarixi irsi olan abidələr haqqında geniş məlumat vermiş və həmçinin virtual tur vasitəsilə abidələrin ərazisini seminar iştirakçılarına göstərmişlər. Bütün təqdimatlar iştirakçılar, xüsusilə avropalı tərəfdaşlar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb və onlar məruzəçilərə müxtəlif suallar ünvanlayıblar.

Xəzər Universitetindən görüşdə Təlim və Tədris Mərkəzinin direktoru Ülkər Bayramova iştirak etmişdir.

On July 23, the next virtual seminar entitled “Comparative Review of Petroglyphs in the Caspian Region” was held within the Erasmus+ PICASP project. The seminar, organized by MIRAS Public Union, was intended for the project partners and aimed to promote the national and cultural heritage of Azerbaijan.

Representative of MIRAS Public Union Gunel Seyidahmedova opened the seminar together with the Italian coordinator of the project Oliva Menozzi and informed the participants about the issues on the agenda. Then, the floor was given to the invited speakers. Prof. Malahat Farajova, Dr. Nizami Mammadzadeh spoke about the historical and cultural sources in Azerbaijan, Gobustan rocks, rock paintings, petroglyphs and their compatibility with the monuments of Central Asia, and also presented 3D image of the paintings.

In addition, the employees of the Ateshgah Temple and Yanardagh Reserve provided extensive information about the monuments of the state cultural and historical heritage, as well as showed the participants the area of the monuments through a virtual tour. All presentations were met with great interest by the participants, especially the European partners, who addressed various questions to the speakers.

Khazar University was represented at the meeting by Ulkar Bayramova, Director of the Teaching and Learning Center.

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİNİN NÜMAYƏNDƏ HEYƏTİ XƏZƏR ÜNİVERSİTETİNDƏ

DELEGATION OF İSTANBUL AYDIN UNIVERSITY AT KHAZAR UNIVERSITY

İyulun 28-də İstanbul Aydın Universitetindən Fənn ədəbiyyat fakültəsinin dekan müavini, sosioloq Dr. Gökçen Çatlı Özen və Tarix bölümü Erasmus koordinatoru, tarixçi, dosent Dr. Alev Duran Erasmus+ proqramı çərçivəsində Xəzər Universitetində oldular. Onlar əvvəlcə Beynəlxalq əlaqələr ofisinin əməkdaşları Dr. Vlad Vernygora, Rauf İsmayilov və digərləri ilə görüşərək, müvafiq məsələlər haqqında söhbət apardılar.

Sonra Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekan müavini Aygün Verdiyeva fakültə, ixtisaslar və qəbul prosesi haqqında onlara geniş məlumat verdi. Tanışlıq prosesinin davamı olaraq, Tarix və arxeologiya departamentinin koordinatoru Orxan Zamanov və departamentin müəllimi, AMEA Elm tarixi İnstitutunun müdiri, tarix elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Bayram Quliyev qonaqlarla departamentin ixtisas profili və gələcək əməkdaşlıq haqqında müzakirələr apardılar. Xəzər Universitetində görüşlərin yekunu olaraq qonaqlar İctimaiyyətlə əlaqələr və Media üzrə direktor Ələvsət Əmirbəyli ilə görüşüb, söhbət etdilər.

İyulun 29-da Orxan Zamanovun təşəbbüsü ilə qonaqlar AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya muzeyi və Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində oldular, Xəzər Universiteti və Bakı şəhəri ilə bağlı xoş təəssüratla ayrıldılar.

On July 28, Deputy Dean of the Faculty of Science and Literature, Istanbul Aydın University sociologist Dr. Gokcen Chatli Ozen and History Department Erasmus coordinator, historian, associate professor Dr. Alev Duran visited Khazar University as part of the Erasmus+ program. They first met with staff from the Office of International Relations- Dr.Vlad Vernygora, Rauf Ismayilov and others to discuss relevant issues.

Then, Deputy Dean of the Faculty of Humanities, Education and Social Sciences Aygun Verdiyeva informed them about the faculty, specialties and the admission process. In continuation of the process of acquaintance with the guests, the coordinator of the Department of History and Archeology Orkhan Zamanov and the lecturer of the department, head of the Institute of the History of Science of ANAS, Doctor of Philosophy Bayram Guliyev talked about specialty profile of the department and prospects for cooperation. Finally, the guests met and talked with Alovzat Amirbeyli, Director of Public Relations and Media.

On July 29, at the initiative of Orkhan Zamanov, the guests visited the ANAS Museum of Archeology and Ethnography and the National History Museum of Azerbaijan, and left with a good impression of Khazar University and Baku.

XƏZƏR UNIVERSİTETİ ƏMƏKDAŞLARININ MƏRZƏSİ WEB OF SCIENCE VƏ SCOPUS KONFRANSINDA TƏQDİM OLUNUB

REPORT BY KHAZAR UNIVERSITY STAFF MEMBERS PRESENTED AT WEB OF SCIENCE AND SCOPUS CONFERENCE

Avqustun 23-24-də Türkiyənin Antalya şəhərində görkəmli azərbaycanlı alim, professor Lütfi Zadənin anadan olmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Soft kompüter, sözlərlə hesablamalar, dərk etmə və Süni İntellekt nəzəriyyəsi və tətbiqi" adlı 11-ci beynəlxalq (ICSCCW -2021, 11-th International conference on Theory and Application of Soft computing, Computing with Words, perception and Artificial intelligence) konfrans keçirilmişdir.

Web of Science və Scopus bazalarında yer alan bu konfransda Xəzər Universitetinin əməkdaşları A.Nuriyev və B.Baysal tərəfindən ehtimalı və qeyri-səlisliyi özündə birləşdirən Z-ədədlərin konsepsiyasının tətbiqinə dair "Z-numbers based approach to hotel service quality assessment" mövzusunda məruzə təqdim olunmuşdur.

Müəlliflər adından A.Nuriyevin çıxışı konfrans iştirakçılarında maraq doğurmuş, çoxlu suallara cavab verilmişdir.

Konfrans materialları Springer nəşriyyəti tərəfindən çap edilir və Scopus, SCImago, Inspect, WTI Frankfurt eG zbMATH indekslənilir və Web of Sciences təqdim olunur.

On August 23-24, the 11th International Conference "ICSCCW 11-th International conference on Theory and Application of Soft computing, Computing with Words, perception and Artificial intelligence" dedicated to the 100th anniversary of the birth of prominent Azerbaijani scientist, Professor Lotfi Zadeh was held in Antalya, Turkey.

At this conference, based on the Web of Science and Scopus databases, Khazar University staff members A.Nuriyev and B.Baysal presented a report "Z-numbers based approach to hotel service quality assessment" on the application of the concept of Z-numbers, which combines probability and fuzziness.

A.Nuriyev's speech on behalf of the authors aroused interest among the conference participants and many questions were answered.

Conference proceedings are published by Springer Publishing and are indexed by Scopus, SCImago, Inspect, WTI Frankfurt eG zbMATH and presented on the Web of Sciences.

**HUMANİTAR, TƏHSİL
VƏ SOSIAL ELMLƏR
FAKÜLTƏSİ İSTANBUL AYDIN
ÜNİVERSİTETİNİN FƏNN
ƏDƏBİYYAT FAKÜLTƏSİ İLƏ
GÖRÜŞ KEÇİRİB**

**FACULTY OF HUMANITIES,
EDUCATION AND SOCIAL
SCIENCES HOLDS MEETING
WITH FACULTY OF SCIENCE
AND LITERATURE OF
ISTANBUL AYDIN UNIVERSITY**

Sentyabrın 8-də Xəzər Universitetinin Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsi ilə İstanbul Aydın Universitetinin Fənn ədəbiyyat fakültəsinin əməkdaşları arasında virtual görüş keçirilmişdir.

Görüşdə Xəzər Universitetinin Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı dosent Elza Səmədova, Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri Dr. Telman Nüsrətoğlu Quliyev, departamentin müəllimləri Orxan Zamanov və Dr. Bayram Quliyev, assistenti Ceyran Məmmədova, Psixologiya departamentinin koordinatoru Mələk Kərimova, Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müdiri Dr. Dilbər Zeynalova və Keyfiyyətin təminatı mərkəzinin assistenti Kəmalə Mustafayeva, İstanbul Aydın Universitetinin əməkdaşları - Fənn ədəbiyyat fakültəsinin dekanı Prof. Dr. Rahime Nukhet Çıkrıqçı, dekan müavini, sosioloq Dr. Gökçen Çatlı Özen və Tarix bölümü Erasmus koordinatoru, dosent Dr. Alev Duran iştirak ediblər.

Görüşdə tərəflərarası tanışlıqla birlikdə həyata keçirilməsi planlaşdırılan yeni layihə və proqramların perspektivlərinə dair də müzakirələr aparılmışdır.

On September 8, a virtual meeting was held between Khazar University's Faculty of Humanities, Education, and Social Sciences and Istanbul Aydın University's Faculty of Science and Literature.

The meeting was attended by the dean of the Faculty of Humanities, Education, and Social Sciences at Khazar University, Associate Professor Elza Samadova, and the head of the Department of History and Archeology, Dr. Telman Nusratoglu Guliyev, teachers of the department Orkhan Zamanov and Dr. Bayram Guliyev, assistant Jeyran Mammadova, coordinator of the Department of Psychology Malak Karimova, head of the Department of Languages and Literature Dr. Dilbar Zeynalova and assistant of the Quality Assurance Center Kamala Mustafayeva, staff members of Istanbul Aydın University - Dean of the Faculty of Science and Literature Prof. Dr. Rahime Nukhet Çıkrıqçı, Deputy Dean, Sociologist Dr. Gokcen Chatli Ozen and Erasmus coordinator of the history department, associate professor Dr. Alev Duran.

The meeting also discussed the prospects of new projects and programs planned to be implemented together with the parties.

ERASMUS+ ECAR LAYİHƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ VİRTUAL GÖRÜŞ VIRTUAL MEETING WITHIN ERASMUS+ ECAR PROJECT

Sentyabrın 10-da Erasmus+ ECAR layihəsi çərçivəsində virtual görüş keçirildi. Xəzər Universitetinin tərəfdaşı və Bakı Biznes Universitetinin koordinatoru olduğu bu layihənin görüşündə Azərbaycandan olan layihə tərəfdaşları və Avropa universitetlərindən olan tərəfdaşlar daxil olmaqla 30 nəfərdən çox nümayəndə iştirak edirdi.

Tədbir Litvanın Mykolas Romeris Universitetinin əməkdaşı Dr. Inga Juknytė-Petreikienė'nin gündəlikdə duran məsələləri iştirakçılarla bölüşməsi ilə başladı. Sonra Azərbaycandan olan tərəfdaş universitetlərin rektorları, prorektorları və Azərbaycan Təhsil Nazirliyinin nümayəndələri ilə keçiriləcək müsahibələrin və fokus qrupların vaxtı və formatı təyin edildi, müsahibələrdə veriləcək suallar müzakirə olundu. Dr. Inga Juknytė-Petreikienė keçiriləcək müsahibə və fokus qrupun detallarını iştirakçılara təqdim etdi.

Görüşdə Xəzər Universitetindən İnkişaf Mərkəzinin direktoru Raziyə İsayeva, universitetin əməkdaşları Səbinə Quliyeva və Humay Hüseynova iştirak etdilər.

On September 10, a virtual meeting was held within the Erasmus+ ECAR project. The project, to which Khazar University is a partner and coordinated by Bakı Business University, was attended by more than 30 delegates, including project partners from Azerbaijan and partners from European universities.

At the beginning of the event Dr. Inga Yukite-Petreikien's, the staff member of Mykolas Romeris University in Lithuania, shared the issues on the agenda with the participants. Then, the time and format of interviews and focus groups to be held with the rectors, vice-rectors of partner universities from Azerbaijan and representatives of the Ministry of Education of Azerbaijan were determined, and the questions to be asked in the interviews were discussed. Dr. Inga Juknytė-Petreikienė provided the participants with the details of the interview and focus group.

The meeting was attended by Raziya Isayeva, Director of the Development Center at Khazar University, and Sabina Guliyeva and Humay Huseynova, staff members of the university.

"XƏZƏR"İN DEPARTAMENT MÜDİRİ VII BEYNƏLXALQ MAVİ QARADƏNİZ KONFRANSINDA

KHAZAR UNIVERSITY DEPARTMENT HEAD AT VII INTERNATIONAL BLUE BLACK SEA CONFERENCE

Sentyabrın 20-də Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri dosent Telman Nüsrətoğlu İstanbulda təşkil olunan VII Beynəlxalq Mavi Qaradəniz Konfransında məruzə etmişdir.

"Qarabağ zəfəri sonrasındakı tarixi İpək yolu coğrafiyasında təhlükəsizlik və sabitliyin təmin edilməsində Türkiyə-Rusiya uzlaşmasının rolu" mövzusunda olan məruzə, əsasən, Cənubi Qafqaz və Orta Asiya regionunda yaranan yeni geosiyasi vəziyyətin əsas istiqamətləri, Türkiyənin bu bölgələrdə artan nüfuzu və Türkiyə-Rusiya münasibətlərinə təsiri ətrafında olmuşdur.

On September 20, Associate Professor Telman Nusratoglu, Head of the Department of History and Archeology at Khazar University, delivered a speech at the VII International Blue Black Sea Conference in Istanbul.

The report on "The role of Turkish-Russian reconciliation in ensuring security and stability in the historical Silk Road region after the victory in Karabakh" focused on the main directions of the new geopolitical situation in the South Caucasus and Central Asia, Turkey's growing influence in these regions and Turkish-Russian relations.

UniLab

UniLab LAYIHƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ VIRTUAL TƏDBİR

VIRTUAL EVENT WAS HELD WITHIN FRAMEWORK OF UniLab

Sentyabrın 22-23-də Erasmus+ Unilab layihəsi çərçivəsində növbəti virtual tədbir keçirilmişdir. Tədbir layihə koordinatoru Carme Royonun tədbir iştirakçılarını salamlaması ilə başladı. Sonra Krems Tətbiqi Elmlər Universitetinin (Avstriya) nümayəndəsi qısa təqdimat ilə iştirakçılara universitet haqqında, universitetin Karyera Mərkəzinin nümayəndəsi Nicolas Aron mərkəz haqqında məlumat verdilər.

Tədbirin ikinci günündə isə UniLab çərçivəsində tələbə və məzunların karyera imkanlarını asanlaşdırmaq məqsədi ilə yaradılan portal iştirakçılar tərəfindən test edildi.

Tədbirdə Xəzər Universitetindən Karyera İnkişaf Mərkəzinin əməkdaşları Səbinə Quliyeva və Elnurə Əhmədzada, İqtisadiyyat və menecment departamentinin koordinatoru Bahadır Baysal, Mexanika mühəndisliyi departamentinin koordinatoru Mehdi Kiyasatfar və bir neçə tələbə iştirak etmişdir.

On September 22-23, the next virtual event was held within the Erasmus+ Unilab project. The event began with greetings of project coordinator Carme Royo. Then, a representative of Krems University of Applied Sciences delivered a presentation and provided information about the university. Then, Nicolas Aron, a representative of the Career Center of the Krems University of Applied Sciences (Austria), informed the participants about the university's Career Center.

On the second day of the event, a portal which was created within the UniLab project to facilitate the career opportunities of students and graduates, was tested by the participants.

Khazar University was represented by Sabina Guliyeva and Elnura Ahmadzada, representatives of Career Development Center, Bahadır Baysal, Coordinator of the Department of Economics and Management, Mehdi Kiyasatfar, Coordinator of the Department of Mechanical Engineering, and students.

DEKAN IX TÜRK DİLİ QURULTAYINDA

DEAN AT IX TURKISH LANGUAGE CONGRESS

Xəzər Universiteti Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı dos. Elza Səmədli Türkiyə Cumhuriyyətinin Türk Dil Kurumu tərəfindən 2021-ci il sentyabrın 26-30-da Ankarada onlayn təşkil edilən IX Türk Dili Qurultayında "Türkiyə və Azərbaycan türkcəsindəki sadə feillərin semantik təsnifatı" adlı məruzə ilə çıxış etmişdir.

On September 26-30 Dean of the Faculty of Humanities, Education, and Social Sciences at Khazar University, Doctor of Philosophy in Philology, Associate Professor, Elza Samedli delivered a speech on "Semantic Classification of Basic Verbs in Turkish and Azerbaijani" in IX International Turkish Language Congress organized by Turkish Language Association.

<https://youtu.be/obMsyxVNmU4>

**“XƏZƏR”İN MƏZUNU
YÜKSƏK VƏZİFƏYƏ-
RABİTƏ VƏ YÜKSƏK
TEKNOLOGİYALAR
NAZİRLİYİ YANINDA
DÖVLƏT AVTOMOBİL
NƏQLİYYATI XİDMƏTİNDƏ
RƏİS MÜAVİNİ
TƏYİN EDİLİB**

Xəzər Universitetinin məzunu Anar Rzayev Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi yanında Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətində rəis müavini təyin edilib.

Anar Rzayev 1973-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Xəzər Universitetinin Hüquq və sosial elmlər fakültəsini bitirib. 1994-1995-ci tədris ilində ACTP tələbə mübadiləsi müsabiqəsində Bakıda, sonra isə Moskva şəhərində qalib gələrək, ABŞ-ın Nyu-York ştatının Sirakuz Universitetinin (Syracuse University) Yutika Kollecinə təhsil alıb.

2004-cü ildə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin magistratura şöbəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirərək, Beynəlxalq İqtisadi münasibətlər ixtisası üzrə magistr dərəcəsi alıb. 2005-ci ildə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər kafedrasına dissertant kimi təhkim edilib. İqtisad üzrə fəlsəfə doktorudur. Bir monoqrafiya və iki dərsləkdə həmmüəllifdir. Üç dərsləkdə tərcümə edib.

1996-cı ildə Şotlandiyanın OBC Transport şirkətinin nümayəndəliyində əməliyyatlar üzrə menecer vəzifəsində çalışıb. 1997-ci ildən 1998-ci ilin avqust ayınadək DIALOG Freigst İNTL ABŞ-Rusiya birgə müəssisəsinin Baş meneceri vəzifəsində işləyib. 1996-cı ilin avqustundan 2013-cü ilin avqust ayına kimi Niderlandın Van

der Wal International Transport Bakı şirkətinin Baş direktoru vəzifəsində çalışıb.

2008-ci ildə Beynəlxalq avtomobil nəqliyyat ittifaqı (IRU) tərəfindən “Top Road Transport Manager” adı ilə təltif olunub. 2001-2013-cü illərdə “Moskviçtexxidmət” ASC -nin idarə heyətinin sədri vəzifəsində çalışıb.

2014-cü il fevral ayından İqtisad Universitetinin Beynəlxalq İqtisadiyyat (ingilis dilli) kafedrasının müdiri vəzifəsini icra edib. 2014-cü il oktyabr ayından İqtisad Universitetinin Beynəlxalq İqtisadiyyat Mərkəzinin (əvvəl İngilis dilində tədris mərkəzi adlanıb) direktoru vəzifəsinə təyin olunub. UNEC-in Beynəlxalq iqtisadiyyat (ingilis dilində) kafedrasının dosentidir.

2018-ci ilin may ayından UNEC-in Beynəlxalq əlaqələr və proqramlar üzrə prorektoru vəzifəsində çalışıb.

2018-ci il dekabrın 21-də UNEC-in Tədris və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru vəzifəsinə təyin olunub.

2015-ci ilin oktyabrında “Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Fəxri Fərmanı”na layiq görülüb.

2020-ci ildə isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilib.

2021-ci il avqustun 4-də olke.az, yenisabah.az və digər çoxlu saytlar bu barədə xəbər dərc edib.

<https://olke.az/olke/239487/danx-da-yukse-vezifeye-teyinat/>

<https://yenisabah.az/yukse-vezifeye-teyin-edilen-anar-rzayev-kimdir>

KHAZAR UNIVERSITY GRADUATE APPOINTED TO HIGH POSITION - DEPUTY CHIEF OF STATE MOTOR TRANSPORT SERVICE

Khazar University graduate Anar Rzayev has been appointed Deputy Chief of the State Motor Transport Service under the Ministry of Transport, Communications and High Technologies.

Anar Rzayev was born in 1973 in Baku. He graduated from Khazar University, Faculty of Law and Social Sciences. In the 1994-1995 academic year, he studied at Yutika College in Syracuse University, New York, USA, winning the ACTP student exchange competition in Baku and then in Moscow.

In 2004, he graduated with honors from the Azerbaijan State Economic University with a master's degree in international economic relations. In 2005, he was assigned to the Department of International Economic Relations of the Azerbaijan State University of Economics as a dissertator. He has a PhD in economics. He is the co-author of one monograph and two textbooks and translated three textbooks.

In 1996, he worked as an operations manager at OBC Transport in Scotland. From 1997 to August 1998, he served as General Manager of the US-Russia joint venture DIALOG Freights INTL. From August 1996 to August 2013, he served as General Director of Van der Wal International Transport Baku in the Netherlands.

In 2008, he was awarded the title of "Top Road Transport Manager" by the International

Road Transport Union (IRU). From 2001 to 2013, he served as Chairman of the Board of Moskvichtechservice OJSC.

Since February 2014, he has headed the Department of International Economics (in English) at the University of Economics. In October 2014, he was appointed Director of the International Economic Center (formerly known as the English Language Center) at the University of Economics. He is an Associate Professor at the Department of International Economics (in English) at UNEC.

Since May 2018, he has held the position of UNEC Vice-Rector for International Relations and Programs.

On December 21, 2018, he was appointed Vice-Rector for Education and Training Technologies of UNEC.

In October 2015, he was awarded the "Honorary Decree of the Ministry of Education of the Republic of Azerbaijan."

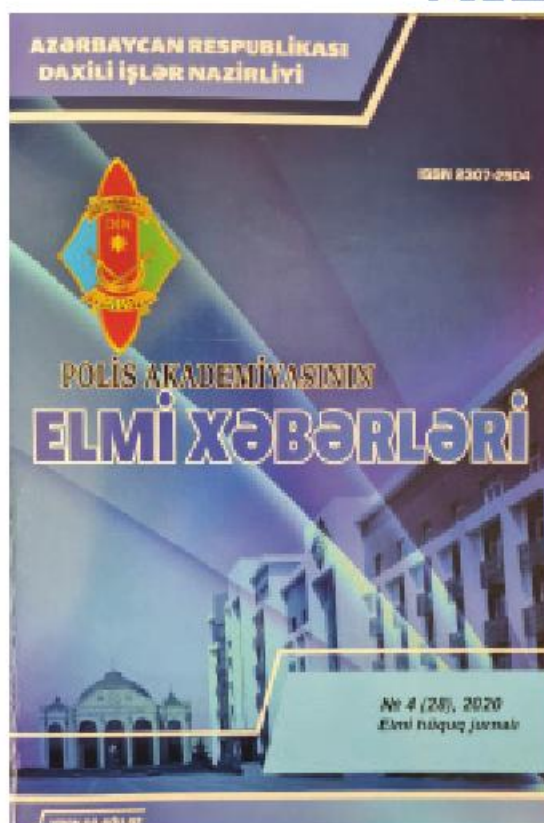
In 2020, he was awarded the Medal of Progress by the relevant Order of the President of the Republic of Azerbaijan.

<https://olke.az/olke/239487/danx-da-yukse-vezifeye-teyinat/>

<https://yenisabah.az/yukse-vezifeye-teyinedilen-anar-rzayev-kimdir>

PSIXOLOGİYA DEPARTAMENTİ KOORDİNATORUNUN MƏQALƏLƏRİ ÇAP OLUNUB

COORDINATOR OF PSYCHOLOGY DEPARTMENT PUBLISHES ARTICLES

Xəzər Universiteti Psixologiya Departamentinin koordinatoru Mələk Kərimovanın “Mediasiya prosesində effektiv ünsiyyət bacarıqları və ünsiyyət çətinliklərinin psixoloji aspektləri” adlı elmi məqaləsi “Polis Akademiyasının Elmi Xəbərləri” jurnalının 4 (28) sayılı 2020-ci il nömrəsində çap edilmişdir.

Məqalədə mediasiya prosesinin Azərbaycanda yeni sahə olaraq tətbiqi inkişafından, mediasiya prosesində tərəflərin ünsiyyətlərində yarana biləcək çətinliklərdən, düzgün münasibətlərin qurulmasında diqqət ediləcək xüsusiyyətlər bu sahədəki tədqiqatlar əsasında dəyərləndirilmişdir.

Malak Karimova, Coordinator of the Psychology Department at Khazar University, published a scientific article entitled “Effective Communication Skills and Psychological Aspects of Communication Difficulties in the Mediation Process” in the 2020 issue of Scientific News of the Police Academy, No. 4 (28).

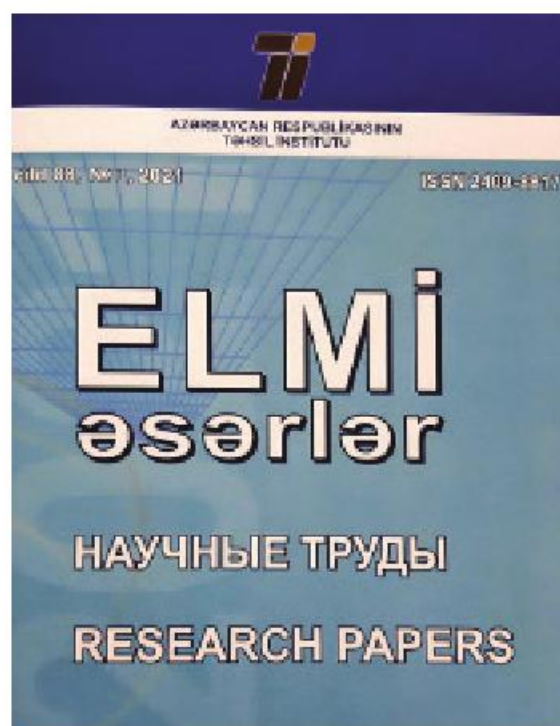
The article evaluates the development of the mediation process in Azerbaijan as a new field of application, the difficulties that may arise in the communication of the parties in the mediation process, the features to be considered in building proper relations on the basis of research in this area.

Xəzər Universitetinin Psixologiya departamentinin koordinatoru Mələk Kərimovanın növbəti məqaləsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının siyahısında olan Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutunun “Elmi əsərlər” jurnalınının 2021-ci il cild 88, 3-cü nömrəsində çap edilmişdir.

Məqalədə Covid 19 pandemiya dövründə universitet tələbələrini psixi sağlamlıqlarına təsir edən faktorlar tədqiq edilmişdir.

The next article by Malak Karimova, Coordinator of Psychology Department, Khazar University, was published in the Journal of “Scientific Works” (volume 88, issue 3, 2021) of the Institute of Education of the Republic of Azerbaijan, which is on the list of the Higher Attestation Commission under the President of the Republic of Azerbaijan.

The article studies the factors affecting the mental health of university students during the Covid19 pandemic.

UNİVERSİTETİN RƏHBƏR HEYƏTİNİN MÜLKİ MÜDAFİƏ MƏŞQİ KEÇİRİLMİŞDİR

CIVIL DEFENSE TRAINING OF UNIVERSITY ADMINISTRATION WAS HELD

Sentyabrın 22-də Xəzər Universitetinin rəhbər heyətinin "Fövqəladə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması zamanı idarəetmənin təşkili" mövzusunda mülki müdafiə (MM) məşqi keçirilmişdir. Məşqdə Bakı Regional Mərkəzinin Nizami rayonu üzrə Fövqəladə hallar və mülki müdafiə şöbəsinin əməkdaşları, şöbə rəisi polkovnik-leytenant C.Quliyev və şöbənin baş zabiti kapitan M.Vəlibəyov iştirak etmişlər.

Məşqin rəhbəri, Xəzər Universitetinin rektoru dosent İradə Xəlilova tədbir iştirakçılara məşqin məqsədini çatdırdıqdan sonra şərti signalı verərək, məşqin başlanmasını elan etmişdir.

Məşqin keçirilməsində məqsəd rəhbər heyətin və MM qüvvələrinin fəvqəladə hadisələr zamanı fəaliyyət göstərməyə hazırlıq səviyyəsini müəyyən etmək, işçilərin fəvqəladə hadisələr zamanı davranış qaydaları üzrə biliklərini artırmaq, MM sahəsində normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasının və MM idarəetmə orqanlarının fəvqəladə hallar üzrə komissiyalarının fəvqəladə hadisələr zamanı qarşıda duran vəzifələrin yerinə yetirilməsinə hazırlığını yoxlamaq, MM idarəetmə orqanlarına, fəvqəladə hallar komissiyalarına, rəhbər heyətə və işçilərə fəvqəladə hadisələrin nəticələri aradan qaldırılarkən xilasətmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və operativ olaraq yerinə yetirilməsi üzrə praktiki vərdişlər aşılamaq olmuşdur.

Məşqin gedişində universitetin Fövqəladə hallar komissiyasının sədri və MM qərargahı rəisinin məruzələri dinlənilmişdir. MM obyektinin rəhbər və komandir-rəis heyətinin fəvqəladə hadisələr (şərti şərait) zamanı operativ reaksiya vermə üzrə hazırlıq səviyyəsi yoxlanılmış, fəvqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması zamanı MM orqan və qüvvələrinin idarə edilməsi üzrə bilik və bacarıqlar təkmilləşdirilmiş, işçi sənədlərin hazırlanması üzrə bacarıq və vərdişlər aşılənmişdir.

Universitetin mülki müdafiə planında nəzərdə tutulmuş tədbirlər bir daha dəqiqləşdirildəndən sonra məşqin planına uyğun olaraq, təlim vaxtında başa çatmışdır. Sonda məşqin təhlili aparılmışdır.

On September 22, Khazar University administration held a civil defence (CD) training on "Organization of management in case of emergency response." Employees of the Department of Emergency Situations and Civil Defence of the Baku Regional Center in Nizami district, head of the department, Lieutenant-Colonel J.Guliyev and chief officer of the department, Captain M.Valibeyov took part in the training.

The head of the training, Rector of Khazar University Associate Professor Irada Khalilova, announced the start of the training by giving a conditioned signal informing the participants of the purpose of the training.

The purpose of the training was to determine the level of preparedness of the administration and CD forces to act in case of emergencies, to increase the knowledge of employees on the rules of conduct during emergencies, to check the compliance with the requirements of normative documents in the field of CD and the readiness of the commissions on emergency situations of the CD governing bodies to perform the tasks ahead during emergencies, to inculcate practical skills in the organization and operational implementation of rescue and other urgent work during the elimination of the consequences of emergencies in the management bodies of the CD, emergency commissions, management and personnel.

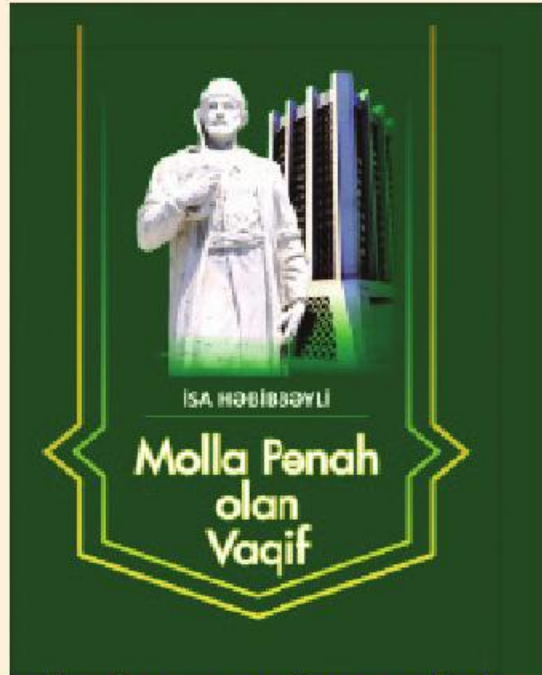
During the training, reports of the Chairman of the Emergency Situations Commission and the Chief of the Civil Defence Staff of the University were heard. The level of readiness of the head and commander-in-chief of the CD facility to respond to emergencies was checked, knowledge and skills on management of CD bodies and forces during the elimination of the consequences of emergencies were enhanced, skills and habits on preparation of working documents were instilled.

The training was completed on time, in accordance with the training plan, after the activities envisaged in the university's civil defence plan were clarified once again. At the end, the training was analysed.

"XƏZƏR XƏBƏR"İN AMEA NİZAMI

ADINA ƏDƏBİYYAT İNSTITUTUNDA BÜROSU

AKADEMİK İSA HƏBİBBƏYLİNİN "MOLLA PƏNAH OLAN VAQIF" MONOQRAFİYASI NƏŞR OLUNUB

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun baş direktoru, akademik İsa Həbibbəylinin görkəmli Azərbaycan şairi və tanınmış dövlət xadimi Molla Pənah Vaqifin həyatı və yaradıcılığından bəhs edən "Molla Pənah olan Vaqif" monoqrafiyası işıq üzü görüb. Akademik İsa Həbibbəyli monoqrafiyada ilk dəfə olaraq Molla Pənah Vaqifi Azərbaycan ədəbiyyatında erkən realizm ədəbi cərəyanının banisi kimi tədqiqata cəlb edib.

XVIII əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli yaradıcılarından olan Molla Pənah Vaqif Azərbaycanın ictimai-siyasi, eləcə də bədii fikrinin formalaşmasında mühüm xidmətləri olub. Monoqrafiyada görkəmli şairin həyatı, müasirləri ilə münasibətləri, ictimai-siyasi fəaliyyəti bütöv şəkildə tədqiqata cəlb edilib.

Akademik İsa Həbibbəyli monoqrafiyada Molla Pənah Vaqifin həm ictimai-siyasi fəaliyyətinin, həm də bədii yaradıcılığının bütün mərhələlərini özünəqədər aparılmış ciddi elmi tədqiqatlara istinad etməklə tədqiqata cəlb edib. XVII əsrdən etibarən Azərbaycan ədəbiyyatında baş verən keçid proseslərinin, realist şeirə doğru baş verən meyillərin məhz Molla Pənah Vaqifin yaradıcılığı ilə özünün zirvə nöqtəsinə çatması "Molla Pənah olan Vaqif" monoqrafiyasında təhlil edilib. İlk dəfə olaraq akademik İsa Həbibbəyli tərəfindən bu dövr erkən realizm, Molla Pənah Vaqif isə erkən realizm ədəbi cərəyanının banisi kimi təqdim edilib.

Monoqrafiyada Molla Pənah Vaqif şeirinin poetikasından, vəzn və janr, dil və üslub problemlərindən, onun əsərlərinin özünəqədərki ənənəyə uyğun və fərqli xüsusiyyətlərindən geniş bəhs edilib. Akademik İsa Həbibbəyli monoqrafiyada Molla Pənah Vaqif yaradıcılığı ilə heca vəzninin Azərbaycan şeirində ana vəznə çevrildiyindən yazıb. Molla Pənah Vaqif ədəbiyyata gətirdiyi yeniliklərlə Molla Pənah olmağın mümkünlüyünü sübut edib.

“NİZAMI GƏNCƏVİ İRSİ VƏ TƏBİƏT” MÖVZUSUNDA VII “FİZİKA VƏ LİRİKA” KONFRANSI

AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, eləcə də Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə “Nizami Gəncəvi irsi və təbiət” mövzusunda VII “Fizika və lirika” konfransı keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən Nizami Gəncəvi yaradıcılığına həsr olunmuş sərgi təşkil olunub.

Tədbiri giriş sözlü ilə açan AMEA-nın vitse-prezidenti, Ədəbiyyat İnstitutunun baş direktoru, akademik İsa Həbibbəyli indiyədək AMEA-da Nizami yaradıcılığına həsr olunmuş 20 kitabın, 4 jurnalın nəşr olunduğunu vurğulayıb. AMEA-nın vitse-prezidenti “Nizami Gəncəvi İli” nəşrlərinin coğrafiyasının geniş olduğunu bildirərək Azərbaycan alimlərinin dahi şairə həsr olunmuş məqalələrinin Türkiyə, MDB və digər ölkələrdə də çap olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Akademik İsa Həbibbəyli konfransın “Nizami Gəncəvi İli” haqqında Sərəncamın icrası istiqamətində AMEA rəhbərliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilən tədbirlərdən biri olduğunu deyib. “Nizami Gəncəvi irsi və təbiət” mövzusunda keçirilən ilk konfransın nizamişünaslıq üçün böyük bir töhfə olacağına əminliyini ifadə edib, tədbirin Nizami yaradıcılığı ilə bağlı yeni bir istiqamətdə birgə əməkdaşlıq etməyə, tədqiqatlar aparmağa sövq edəcəyini vurğulayıb.

AMEA-nın vitse-prezidenti, Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun direktoru, akademik İradə Hüseynova “Nizami Gəncəvi irsi və təbiət” mövzusunda həsr olunmuş konfransın rəhbərlik etdiyi institutda keçirilməsindən

məmnunluğunu bildirib.

Akademik ümummilli lider Heydər Əliyevin “Nizami Gəncəvi elə bir böyük şəxsiyyətdir ki, elə bir dahidir ki, onun yubileylərini nəinki on ildən, beş ildən bir, hər il qeyd etmək lazımdır” fikirlərini xatırladaraq dahi mütəfəkkirin qiymətli əsərlərinin dünya mədəniyyətinin qızıl fondunda öz layiqli yerini tutduğunu, bəşəriyyət tarixində əbədiyaşar nümunələrdən olduğunu qeyd edib.

Dünyanın ən nəhəng ədib və filosoflarından olan Nizami Gəncəvinin elmi baxışları, elmi dünyagörüşü artıq səkkiz əsrdir ki, müxtəlif elmi tədqiqatların mövzusudur. Ədəbiyyatşünaslar, sənətşünaslar və digər sahələrin mütəxəssisləri Nizami irsini dərinlən tədqiq etmişlər”, - deyə bildiren vitse-prezident dahi şairin özünəqədərki bütün dünyəvi bilikləri ümumiləşdirərək elmi nəticələr əldə etdiyini, dünya elminə misilsiz töhfələr verdiyini diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə Mədəniyyət Nazirliyinin şöbə müdiri Məryəm Qafarzadə dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, dahi şair və mütəfəkkir, filosof Nizami Gəncəvinin Azərbaycan üçün dəyər məcmusu, zəngin mədəniyyətimizin rəmzi, xalqımızın ümumbəşəri ideyalara sadiqliyinin aynası olduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, Nizami Gəncəvi böyük humanist şair kimi, hər zaman insan ləyaqətini tərənnüm etmişdir.

Konfransda mövzu ilə əlaqədar məruzələr dinlənilib.

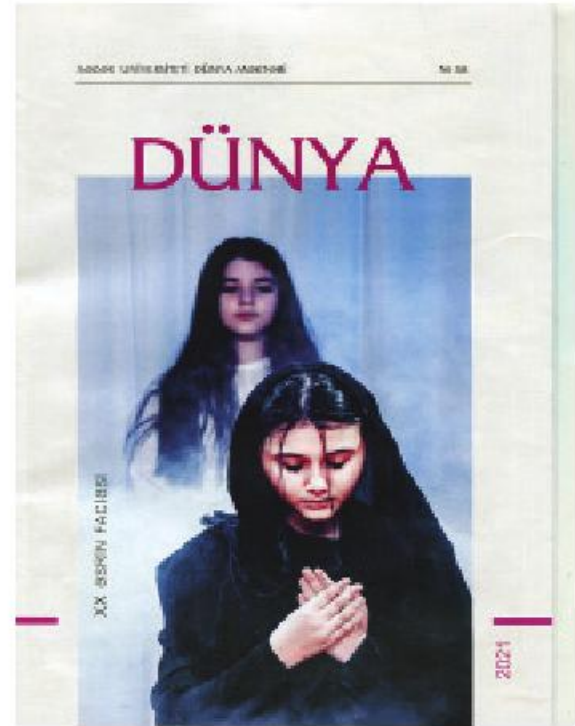
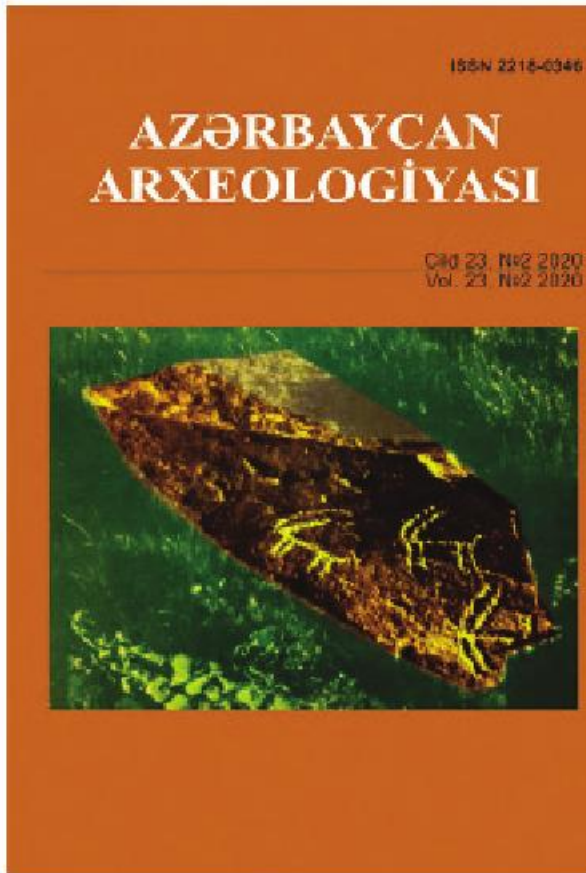
**Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu
İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi**

**“DÜNYA” JURNALININ
YENİ NÖMRƏSİ ÇAPDAN ÇIXIB**

Xəzər Universiteti “Dünya” məktəbinin nəşri olan “Dünya” jurnalının yeni nömrəsi (2021-ci il, 38-ci nömrə) Xəzər Universitetinin mətbəəsində çapdan çıxmışdır.

**NEW ISSUE OF “DUNYA”
MAGAZINE PUBLISHED**

A new issue of Dunya Magazine (2021, issue 38), the publication of Khazar University’s Dunya School, has been published by Khazar University press.

**“AZƏRBAYCAN ARXEOLÖGİYASI” JURNALININ NÖVBƏTİ
NÖMRƏSİ ÇAP OLUNUB**

Xəzər Universitetinin nəşri olan “Azərbaycan arxeologiyası” jurnalının növbəti nömrəsi (cild 23, № 2, 2020) çapdan çıxmışdır.

Jurnalın bu nömrəsində əksər məqalələr Qarabağ mövzusunda həsr olunmuşdur. Qarabağın paleolit və qədim dövr abidələri, Qarabağda kəşf edilmiş Leylatəpə mədəniyyəti, Qarabağın erkən oturaq əkinçi-maldar mədəniyyətinin arxeoloji baxımdan öyrənilməsi tarixi, Qarabağın dağlıq hissəsinin etno-mədəni inkişafında Skit və Alban mərhələləri və digər müvafiq mövzularda olan məqalələrdə müəlliflər Azərbaycanın əzəli və əbədi torpağı Qarabağın müxtəlif yönərdən tədqiqini davam etdirmişlər.

**NEXT ISSUE OF “AZERBAIJAN
ARCHEOLOGY” JOURNAL**

The next issue of Khazar University’s publication “Azerbaijan Archeology” journal (volume 23, №2, 2020), has been published.

Most of the articles in this issue of the journal are devoted to Karabakh. In the articles on the Paleolithic and ancient monuments of Karabakh, Leylatəpə culture discovered in Karabakh, the history of archeological study of the early sedentary farming and cattle culture of Karabakh, Scythian and Albanian stages in the ethno-cultural development of the

mountainous part of Karabakh and other relevant topics, the authors continued to study the ancient and eternal land of Azerbaijan, Karabakh, from different angles.

**“XƏZƏR”İN MÜƏLLİMİNİN HƏMMÜƏLLİFİ OLDUĞU
MƏQALƏ “JOURNAL OF AFFECTIVE
DISORDERS” JURNALINDA**

**ARTICLE, CO-AUTHORED BY KHAZAR UNIVERSITY
FACULTY MEMBER PUBLISHED IN “JOURNAL OF
AFFECTIVE DISORDERS”**

11 müsəlman ölkəsində dindarlıq və intihar davranışına dair ortaq bir layihənin üçüncü araşdırma məqaləsi “Journal of Affective Disorders” jurnalında dərc edilmişdir. Xəzər Universiteti Psixologiya departamentinin müəllimi və tədqiqatçısı Ülker İsayevanın həmmüəllifi olduğu məqalə “11 millətdən olan müsəlman kollec tələbələri arasında intihar düşüncəsi və intihar cəhdlərinin mədəni və şəxsiyyətlərarası risk faktorları” adlanır.

The third research article of a joint project on religiosity and suicidal behavior in 11 Muslim countries has been published in the Journal of Affective Disorders. Khazar University Psychology department’s lecturer and researcher Ulker Isayeva is a co-author of this article called “Cultural and interpersonal risk factors for suicide ideation and suicide attempts among Muslim college students from 11 nations”.

<https://authors.elsevier.com/c/1dSkLbXYijaAx>

**DİLLƏR VƏ ƏDƏBİYYATLAR DEPARTAMENTİNİN MÜƏLLİMİNİN
MƏQALƏSİ “SÖYLEM FİLOLOJİ DERGISİ”NDƏ**

Xəzər Universitetinin Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müəllimi Dos. Dr. Sevinç Ağayevanın Türkiyədə nəşr olunan “Söylem Filoloji Dergisi”nin (6-cı cild, 2-ci sayı, 2021) ingilis dili bölümündə Traces of Folk Literature in the “Maqal” of Yusif Maddah in the XIV century (in Based on the “Maqtali-Hussein” Masnavi) (XIV əsr Yusif Məddah “məqtəl”ində xalq ədəbiyyatının izləri (“Məqtəli-Hüseyn” məsnəvisi əsasında) dərc edilmişdir.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/soylemdergi/issue/64667>

**ARTICLE BY LECTURER OF
LANGUAGES AND LITERATURE
DEPARTMENT IN JOURNAL “SÖYLEM
FİLOLOJİ DERGISİ”**

The article by Assoc. Prof. Dr. Sevinç Ağayeva, lecturer at Khazar University Department of Languages and Literature, entitled “Traces of Folk Literature in the “Maqal” of Yusif Maddah in the XIV century” (Based on the “Maqtali-Hussein” Masnavi) was published in the English section in Journal “Söylem Filoloji Dergisi” (Volume 6, Issue 2, 2021) published in Turkey.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/soylemdergi/issue/64667>

“XƏZƏR”İN MÜƏLLİMİ MƏDƏNİYYƏT TV-DƏ

KHAZAR UNIVERSITY FACULTY MEMBER ON “MADANIYYAT TV”

2021-ci il sentyabrın 2-də Xəzər Universitetinin Psixologiya departamentinin müəllimi və doktorantı Nilufər Əlizadə *Mədəniyyət TV*-də yayımlanan “Səhər çağı” proqramının qonağı olub.

Psixoloq proqramda insanların yay tətilindən sonra işə və akademik mühitə adaptasiya problemləri, yarana biləcək depressiv simptomlar haqqında məlumat verdikdən sonra, izləyicilərə bu kimi halların aradan qaldırılması üçün praktik üsullar təqdim etmişdir.

On September 2, 2021, Nilufar Alizadeh, the lecturer and doctoral student in the Department of Psychology at Khazar University, was a guest on the “Səhərçağı” program broadcast on *Madaniyyat TV*.

After providing information about the problems of adaptation of people to work and academic environment after summer vacation, and the possible depressive symptoms, the psychologist presented the audience with practical ways to overcome such situations.

TƏHSİL-PRESS

İNFORMASIYA AGENTLİYİ

TEHSIL-PRESS.AZ: XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN MÜƏLLİMİNİN TƏDQIQAT İŞİ FULBRIGHT PROQRAMININ QALIBI OLUB

TEHSIL-PRESS.AZ: RESEARCH WORK OF KHAZAR UNIVERSITY FACULTY MEMBER WON FULBRIGHT PROGRAM

2021-ci il sentyabrın 2-də *tehsil-press.az* saytı Xəzər Universitetinin müəllimi və doktorantı Nilufər Əlizadənin “Klinik psixologiya üzrə onlayn magistratura diplomu” adlı tədqiqat işinin ABŞ-ın Fulbright Proqramının qalibi olması haqqında xəbər yayımlamışdır:

On September 2, 2021, the website *tehsil-press.az* published news on Khazar University’s lecturer and doctoral student Nilufar Alizadeh’s winning Fulbright Faculty Development Program in the USA with her research work entitled “Online Postgraduate Diploma in Clinical Psychology”.

<http://tehsil-press.az/index.php?newsid=61013#newsbase1>

**TEHSIL-PRESS.AZ SAYTI “XƏZƏR”İN TƏLƏBƏLƏRİ ÜÇÜN
TƏŞKİL EDİLMİŞ YAY KURSU HAQQINDA
TEHSIL-PRESS.AZ ABOUT SUMMER COURSE ORGANIZED
FOR KHAZAR STUDENTS**

2021-ci il sentyabrın 21-də *tehsil-press.az* saytı “AzFEN” şirkətilə Xəzər Universiteti arasında razılıq əmələ gətirən IV kurs tələbələrini üçün “Tekla Structures” proqramı üzrə 6 həftəlik yay kursu təşkil olunduğu və kursu bitirənlərə sertifikat verilməsi haqqında xəbər yayımlamışdır.

<http://tehsil-press.az/index.php?newsid=61602#newsbase1>

On September 21, 2021, the website *tehsil-press.az* published news about the six-week summer course on the Tekla Structures program organized for fourth-year students. The news says it was arranged under the agreement reached between AzFEN and Khazar University, and certificates were awarded to those who successfully completed the course.

**“XƏZƏR”İN DEKANI AZTV-NİN “ÇIXIŞA
DOĞRU” VERİLİŞİNDƏ**

**KHAZAR UNIVERSITY DEAN IN
“ÇIXIŞA DOĞRU”**

2021-ci il sentyabrın 23-də Xəzər Universiteti Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekani, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Elza Səmədova Azərbaycan Dövlət Televiziyasında yayımlanan “Çıxışa doğru” verilişinin qonağı olub. Verilişdə əyani təhsilə keçid müzakirə olunmuşdur.

Verilişə aşağıdakı link vasitəsilə baxmaq olar:

<https://www.youtube.com/watch?v=aT2dISDh9ts>

On September 23, 2021, Dean of the Faculty of Humanities, Education, and Social Sciences at Khazar University, Doctor of Philosophy in Philology, Associate Professor, Elza Samadova was a guest on the “Çıxışa doğru” program broadcast on AZTV. The program discussed the transition to traditional education.

The program can be viewed via the following link:

**TEHSIL-PRESS.AZ XƏZƏR UNIVERSİTETİ DEPARTAMENT
MÜDİRİNİN VII BEYNƏLXALQ MAVİ QARA DƏNİZ
KONFRANSINDA İŞTİRAKI HAQQINDA
TEHSIL-PRESS.AZ ABOUT REPORT OF KHAZAR UNIVERSITY
DEPARTMENT HEAD AT THE VII INTERNATIONAL
BLUE-BLACK SEA CONFERENCE**

2021-ci il sentyabrın 24-də *tehsil-press.az* saytı Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri dosent Telman Nüsrətoğlunun İstanbulda təşkil olunan VII Beynəlxalq Mavi Qara dəniz Konfransında məruzə etməsi haqqında xəbər yayımlayıb.

Xəbərdə qeyd olunur ki, məruzəçi Cənubi Qafqaz və Orta Asiya regionunda yaranan yeni geosiyasi vəziyyətin əsas istiqamətləri, Türkiyənin bu bölgələrdə artan nüfuzu və Türkiyə-Rusiya münasibətlərinə təsiri məsələlərindən danışmışdır.

<http://tehsil-press.az/index.php?newsid=61756#newsbase1>

On September 24, 2021, *tehsil-press.az* published news on the report of Associate Professor Telman Nusratoglu, Head of the History and Archeology Department at Khazar University, at the VII International Blue-Black Sea Conference in Istanbul.

According to the report, the speaker spoke about the main directions of the new geopolitical situation in the South Caucasus and Central Asia, Turkey’s growing influence in these regions and its impact on Turkish-Russian relations.

**AZƏRTAC: ELMİN İNKİŞAFI FONDUNUN
QRANTINI QAZANMIŞ LAYİHƏNİN TƏDQIQAT
İŞLƏRİ DAVAM ETDİRİLİR**

**AZERTAC: RESEARCH WORK OF PROJECT,
WINNING GRANT FROM SCIENCE DEVELOPMENT
FOUNDATION, IS UNDERWAY**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun "Elm-təhsil-sənaye" məqsədli qrantını qazanmış "Qarabağ və Dilbaz at cinslərinin genom profilinin tədqiqi: Genetik markerlərin, allel variasiyalarının aşkar edilməsi və seleksiyada istifadəsi" layihəsinin Xəzər Universiteti, Azərbaycan Baytarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu, Qarabağ Atçılıq və Dilbaz Atçılıq kompleksləri tərəfindən birgə tədqiqat işləri davam etdirilir.

Elmin İnkişafı Fondunun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, layihə çərçivəsində hər təsərrüfatda 25 at (ümumilikdə 50 at) arasında bonitirə aparılıb. Bonitirədən sonra hər cinsdən 2 fərd, Dilbaz cinsindən 1 madyan, 1 aygır, Qarabağ cinsindən 1 madyan, 1 aygır seçilib və qeydiyyatata götürülüb. Bonitirə Azərbaycan Respublikası "Atçılıq haqqında" Qanunun tələblərinə uyğun olaraq aparılıb. Bonitirə zamanı atların damazlıq keyfiyyətlərini, təkrar istehsalə yararlılığını, mənşəyinin və irsi əlamətlərinin cinsin tələblərinə uyğunluğunu və istifadə təyinatını müəyyən etmək üçün kompleks əlamətlər qiymətləndirilib. Bonitirənin göstəriciləri yaradılmış elektron məlumat bazasına daxil edilib.

Khazar University, Azerbaijan Veterinary Research Institute, Karabakh Equestrian and Dilbaz Equestrian Complexes continue the joint study of the project "Studying genome profile of Karabakh and Dilbaz horse breeds: Identification and utilization of genetic markers and allele variations in breeding programs" that won the "Science-Education-Industry" grant competition of the Science Development Foundation under the President of the Republic of Azerbaijan.

The press service of the Science Development Foundation told AZERTAC that 25 horses (50 horses in total) were appraised in each farm within the project. After appraisal, 2 individuals of each breed, 1 mare and 1 stallion of Dilbaz breed, 1 mare and 1 stallion of Karabakh breed were selected and registered. Appraisal was carried out in accordance with the requirements of the Law of the Republic of Azerbaijan "On Equestrian Sports". During the appraisal, complex traits were evaluated to determine the pedigree qualities of the horses, their suitability for reproduction, the conformity of the origin and hereditary traits to the requirements of the breed and the purpose of use. The indicators of the appraisal are included in the

Elektron məlumat bazası "Access" məlumat bazası əsasında qurulub. Məlumat bazası 3 moduldan təşkil olunub.

Atların hərəkəti moduluna - atların cinsi, adı və ya ləqəbi, çip nömrəsi, pasport nömrəsi, bədən ölçüləri yer almaqla növbəti hərəkət baş verərsə, onu izləməyə icazə verən məlumatlar (kimə satılıb, satılma tarixi, yarışda olması, məcburi tələf edilməsi, təbii ölməsi) daxil edilib.

Laborator müayinələr modulunda - atın cinsi, ləqəbi, çip nömrəsi, pasport nömrəsi, gen analizi üçün nümunənin götürülməsi, GBS olması, GBS-dən sonra hansı atla cütləşib, alınan bala, balanın cinsiyyəti, balanın əlamətləri, balanın jurnalda qeydiyyat nömrəsi, balanın sağlamlıq vəziyyətini əks etdirən dəyişənlər daxil edilib.

Profilaktik tədbirlər modulunda - atın cinsi, ləqəbi, çip nömrəsi, pasport nömrəsi qeyd olunmaqla atların qripinə, rinopnevmoniyasına, tetanusuna və viruslu arteritinə qarşı aparılan tədbirlər haqqında məlumat daxil edilir.

Atlar haqqında əldə olunmuş bu kompleks məlumatların elektron məlumat bazasına işlənməsi Dilbaz və Qarabağ atçılıq komplekslərində yenilikdir. Layihənin sonunda yenilənmiş versiya həmin təsərrüfatlara təqdim ediləcək. Növbəti mərhələdə bonitirə prosesi yerdə qalan atlar arasında davam etdiriləcək və elektron çipi olmayan fərdlər çiplənəcək.

Layihədə əldə olunmuş nəticələr bu il mayın 6-7-də keçirilmiş "Biologiyada Elmi Nailiyyətlər və Çağırışlar" X beynəlxalq konfransında təqdim edilib və öz sahəsi üzrə birinci yerə layiq görülüb.

08.09.2021

established electronic database.

The electronic database is based on the Access database and consists of 3 modules.

The horse movement module includes information that allows you to track the next movement (to whom it was sold, date of sale, participation in a race, forced loss, natural death), including gender, name or nickname of the horse, chip number, passport number, body size.

Laboratory examination module includes variables reflecting horse gender, nickname, chip number, passport number, sampling for gene analysis, presence of GBS, which horse was paired after GBS, obtained baby, gender of the baby, signs of the baby, registration number of the baby in the journal, the health status of the baby were included.

The module of preventive measures includes information on measures taken against equine influenza, rhinopneumonia, tetanus and viral arteritis, indicating the horse's gender, nickname, chip number, passport number.

The processing of this complex information about horses into an electronic database is a novelty in Dilbaz and Karabakh equestrian complexes. At the end of the project, an updated version will be presented to these farms. In the next stage, the appraisal process will continue among the remaining horses, and individuals without electronic chips will be microchipped.

The results of the project were presented at the X International Conference "Scientific Achievements and Challenges in Biology" held on May 6-7 this year and were awarded first place in their field.

08.09.2021

https://azertag.az/xeber/Elmin_Inkisafi_Fondunun_grantini_qazanmis_layihenin_tedqiqat_isleri_davam_etdirilir-1871041

DƏRƏLƏYƏZİN İŞĞALINDAN 101 İL ÖTDÜ: NECƏ QAYTARAQ?

2021-ci il avqustun 11-də axar.az saytında Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müəllimi, Türk İslam Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri Telman Nüsrətoğlunun müsahibəsi dərc edilmişdir. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- 10 avqust 1920-ci il tarixində Rusiya KP MK-nın Qafqaz Bürosu Azərbaycanın bolşevik rəhbərliyinin razılığı olmadan Naxçıvanın Şərur-Dərələyəz bölgəsini Ermənistanla vermək bərədə qərar çıxarır. Sonrakı mərhələdə Qarabağ və Zəngəzur Azərbaycanla Ermənistan arasında "mübahisəli ərazilər" elan olunur. Həmin ilin noyabrın 29-da Ermənistanda sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra Zəngəzurun Ermənistanla verilməsi haqqında qərar qəbul edilir. Bütün bu hadisələri tarixçi kimi necə dəyərləndirirsiniz?

- Çar Rusiyası dönəmində bir etnosiyasi proyektin tərkib hissəsi kimi ermənilərin torpaqlarımıza yerləşdirilməsi başlandı, sonra onların muxtariyyət və dövlət məsələsi ortaya çıxdı. Nəticədə Azərbaycan torpaqlarında Ermənistan dövləti quruldu. Çar Rusiyası dönəmində başlayan siyasət SSRİ dövründə də davam etdi. SSRİ dövründə prosesin kulminasiya nöqtəsi Zəngəzurun Ermənistanla verilməsi oldu. SSRİ vahid bir dövlət hesab edildiyi üçün sözügedən illərdə ərazilərimiz əlimizdən zorla alındı və Ermənistan SSR-ə hədiyyə edildi. 1920-ci ilin aprelində bolşevik işğalı nəticəsində müstəqilliyimizi itirdikdən sonra bütün bu proseslərin həyata keçirilməsi davam etdirilib. Zəngəzur dəhlizinin əsas hissəsini təşkil edən Mehri rayonu mərhələli və planlı şəkildə genişləndirilərək, Azərbaycandan alınaraq Ermənistanla verilib. Daha sonrakı mərhələdə isə Naxçıvan və Zəngilana aid olan ərazilərimizin bir qismi də heç bir hüquqi zəmin olmadan ölkəmizdən alınıb Ermənistanla verilib.

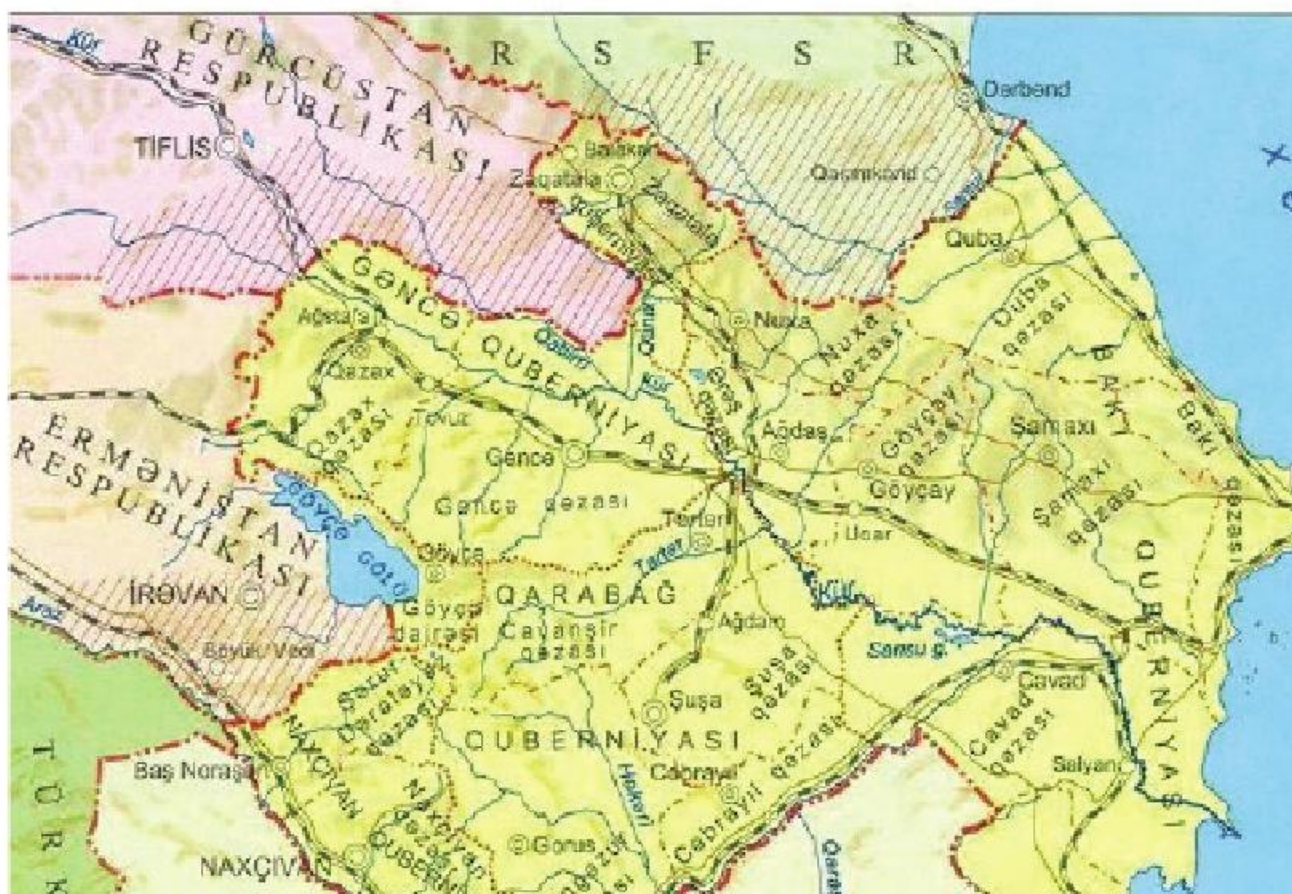
- Sizcə, Zəngəzurun və digər torpaqlarımızın Azərbaycandan qoparılarq zorla Ermənistanla verilməsində geosiyasi məqsəd nə idi?

- Qısa şəkildə sualınıza cavab olaraq deyə bilərəm ki, burda əsas məqsəd Azərbaycanla Türkiyə, Türkiyə ilə Qafqaz və Türküstan arasında quru yolla əlaqələrin kəsilməsi olub.

- Bəs bu gün Ermənistan dövləti və cəmiyyəti SSRİ xəritələri əsasında delimitasiya və demarkasiyanın aparılmasına niyə qarşı çıxır?

- Çünki yaxşı bilirlər ki, hətta bu xəritələrə görə onlar Azərbaycandan heç bir hüquqi əsası olmadan qoparılan torpaqlarımızı geri qaytarmalıdır. 1960-cı illərdə də torpaqlarımız bizdən alınaraq Ermənistanla hədiyyə verilib. Yəni bu torpaqlar SSRİ xəritələrinə görə Azərbaycan SSR-in tərkib hissəsi olub və onları Ermənistan geri qaytarmalıdır. Digər tərəfdən hazırkı hüquqi, siyasi reallıqlar əsasında sülh sazişinin əldə olunmasından söhbət gedirsə, ilk növbədə Ermənistan Azərbaycanın müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü beynəlxalq ələm tərəfindən tanınmış sərhədləri çərçivəsində tanımalıdır.

AZƏRBAYCAN XALQ CÜMHURİYYƏTİ (1918-1920-ci illər)

Bundan sonra delimitasiya və demarkasiya prosesi başlamalıdır. Proses əgər SSRİ xəritələrinə görə həyata keçirilsə, mütləq şəkildə ölkəmizdən zorla alınıb Ermənistana verilən torpaqlar geri qaytarılmalıdır. Məsələn, Kərki, Nüvədi kəndi və Tovuz, Qazax rayonları istiqamətində bizdən alınan torpaqlar Azərbaycana verilməlidir. Belə olduğu halda ədalətli sülhdən danışmaq mümkündür.

- Azərbaycan hazırkı geosiyasi şəraitdə Zəngəzura və digər torpaqlarımıza iddia edə biləmi? Bunu real hesab edirsinizmi?

- Ümumən götürəndə bizdən qoparılmış və Ermənistana verilmiş tarixi torpaqlarımıza iddia edə bilərik. Artıq SSRİ yoxdur, müstəqil dövlətik. Hazırkı şəraitdə bütövlük prinsipi içərisində bizim razılığımız və heç bir hüquqi əsas olmadan əlimizdən zorla alınan, Ermənistana hədiyyə edilən ərazilərin Azərbaycana qaytarılmasını tələb edə bilərik. Yəni 1920-ci il Sovet işğalına qədərki sərhədlərimiz əsas götürülməli, Azərbaycan əsl sərhədlərinə qayıtmalıdır. Həmin dövrə qədərki sənədlərə əsasən Zəngəzur və digər Qərbi Azərbaycan torpaqları Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tərkibində olub. Bunu əsas götürərək biz bütün aspektlər baxımından sözügedən ərazilərə iddia edə bilərik. Ordakı tarixi və mədəni irs ümumtürk və Azərbaycan tarixinin önəmli bir parçasıdır. Tarixin fərqli dövrlərində o ərazilərdə bizim yüzlərlə kəndimiz yandırılıb, əhali isə zorla köçürülüb və ya yurd-yuvalarından silah gücünə qovulub. Əgər biz böyük sülh sazişindən danışırıqsa və Ermənistan Qarabağda ermənilərin yaşamasını necə istəyirsə, qarşılığında bizim soydaşlarımız da öz dədə-baba yurdlarında rahat bir şəkildə yaşamaq haqqına sahib olmalıdırlar. Əks-təqdirdə ədalətli sülh sazişindən bəhs etmək mümkün deyil. Yəni bizim soydaşlarımız da ən azından Zəngəzura, Göyçə mahalına və digər yurd yerlərimizə qayıtmalıdırlar.

<https://axar.az/news/siyaset/578926.html>

DON KİXOT ÖLMÜR, DON KİXOTLUQ YAŞAYIR, AMMA...

Migel de Servantes Saavedranın "Ağıllı zadəgan La Mançlı Don Kixot" romanı üzərinə
(esse)

Xəzər Universiteti Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dördüncü kurs tələbəsi (filologiya ixtisası) Cəmilə Əliyevanın 2021-ci il sentyabrın 13-də yarpaq.az saytında dərc olunmuş essəsini oxucularımıza təqdi edirik.

Alonso Kixano İspanyanın kiçik bir şəhərində yaşayırdı. Cəngavərlik romanları oxumağı sevməyən Alonso Don Kixota çevrilir. Don Kixot cəngavərlik romanlarının təsiri ilə xəyala qapılır, keçmiş cəngavərlik ənənələrini yaşatmağı, şərə qarşı mübarizə aparmağı qərara alır. Köhnə silahlarla silahlanır, özünə Don Kixot adı verir. Bir kəndlini özünə köməkçi təyin edir. Bununla da, Don Kixotun macəraları başlayır. Don Kixot nə etmək istəyir? O, ürəklidir, qorxmazdır, şərə qalib gəlmək, ədaləti bərpa etmək, dünyanı yaxşıya doğru dəyişmək istəyir. Amma hər şey əksinə olur. Yel dəyirmanlarını insanlara zülm edən əjdaha, qoyun sürüsünü düşmən qoşunu sayır, onlarla döyüşür, qırmızı şərab tuluğunun "qanını" tökür, bağlı qəfəsdəki şirlərlə çarpışır, nökrəri padşah təyin edir və s. Yəni dolayısı ilə, o özünü cəngavərlik kitablarında oxuduğu qəhrəmanlar kimi aparır. Nəticədə isə, onun etdikləri hər dəfə özünün döyülməsi, təhqir olunması ilə nəticələnir. Başına gələn müsibətləri isə cəngavərlərin qisməti hesab edir.

Don Kixot xeyirxah insandır, bacısı qızını himayəsinə götürüb onu böyüdən yaxşı dayıdır. İnsanların ona gülməsinə baxmayaraq, insanları sevməkdən usanmır və onlara kömək etməkdən zövq alır. Amma öz aləmində. Don Kixotun öz aləmi isə reallıqdan uzaqdır. Hamıya yaxşılıq etmək istəyi insanlarda qıcıq doğurur.

Əsərdə humanizm, xeyirxahlıq ideyaları mühüm yer tutur. Don Kixotun başına gələn hər şey onun xeyirxahlığından irəli gəlir. Amma, keçmiş ənənələrlə hərəkət etdiyinə görə və o ənənələri yaşatmağa çalışdığı üçün mənasızlaşır və gülüş obyektinə olur.

Cəngavərin bir sevgilisi də olmalı idi və Don Kixotdan ötrü bu gözəl heç vaxt görmədiyi Dulsineya idi. Xəyali bir eşq olan Dulsineyanı Don Kixot aristokrat ailənin qızı olaraq düşünür, Dulsineyanı dünyanın ən gözəl qadını sanırdı. Don Kixot Dulsineyaya məktub da yazır, eyni zamanda onun simasının necə olduğunu Sanço Pansodan xəbər alır. Qəhrəmanımızın fantaziyaları bitib-tükənmək bilmir, belə ki, Don Kixota görə Dulsineya, həm də tilsimli idi. Bu tilsimi qırmaq üçün isə Sanço Panso özünü qamçılamağa olur.

Bəs Sanço Panso kim idi? Sanço Panso Don Kixotun silahdaşı idi. Əsərin içində qəhrəmanın başına gələn hadisələrə Sanço Panso da ortaqdır. Don Kixotu bəzən xəbərdar edir, bəzən isə ikisi bir yerdə döyülür. Sanço Panso acgözdür. Qubernator olmaq istəyir. Don Kixot ona ada bağışlayır və Sanço Panso həmin adamın qubernatoru olur. Amma Sanço bacarmır və geri dönmür.

Don Kixotun iki adı, iki dünyası var; real və irreal. Sonda o, irreal dünyadan real dünyaya qaydır, başa düşür ki, onun bütün zəhməti heç imiş və dünyanın puçluğunu bizə öz timsalında göstərir.

Əsər bizə mesajlar da verir; inanclarımız uğrunda mücadilə edərkən kimsənin bizi yolumuzdan döndərməsinə izn verməməliyik, hər şeydən öncə öz doğrularımızı müdafiə etməliyik. Bəzən çabalarımızın boş olduğunu düşünərək qət etdiyimiz yolu yarıda buraxırıq. Nəticə etibarilə ideallarımızdan əl çəkirik. Bəzən də, sırf Don Kixot olmamaq üçün bunu edirik.

Dünya ədəbiyyatında Don Kixot kimi obrazlar yox deyil. Don Kixotu Şekisprin Hamleti ilə də

müqayisə etmək olar. Kədərli Cəngavəri Hamletlə dünya və özü haqqında düşünüb dərk etməyə can atması, qəribə dəliliyi–qəmli, məzəli, gah gerçək, gah hədsiz romantik olması doğmalaşdırır. Don Kixot kimi Hamlet də geridə qalan əsrin baş verənlərə və gözlənilən dəyişikliklərə replikasıdır. Təsadüfi deyil ki, Hamlet də, Don Kixot da bu və ya digər personajlara təsir baxımından tez-tez yanaşı dururlar –Dostoyevskinin knyaz Mışkinini xatırlamaq kifayətdir.

Don Kixotluq mübarizə formasıdır, ideologiyadır. Fərdin axına qarşı getməyi bacarması, psixoloji basqıya, istehzalara baxmayaraq əqidəsindən dönməməsi, tutduğu yola bütün səmimiyyəti ilə inanasıdır.

Əsərin sonunda Don Kixot yenidən Alonso Kixanoya çevrilir, ölüm döşəyində olarkən hər şeyi dərk edir və deyir: “Mən artıq Lamançlı Don Kixot deyil, xasiyyətimə və adətimə görə xeyirxah təxəllüsü daşıyan Alonso Kixanoyam. Səyyah cəngavərlər haqqında kitablar indi mənə iyrenc görünürlər, düşüncəsiz hərəkətlərimi mən indi başa düşmüşəm”.

Ölən Don Kixot deyil, Alonso Kixanodur. Əsər Alonso Kixanonun Don Kixota çevrilməsi ilə başlayır və sonda da o, Alonso Kixano kimi ölür. Don Kixot isə məğlub olur, amma ölmür.

Yazıçı əsərə belə bir sonluq verməklə nə demək istəyir? Onu demək istəyir ki, don kixotlar həmişə olacaq və öz ömürlərini, enerjilərini bihude yerə yel dəyirmanları ilə mübarizəyə sərf edəcəklər?

Amma mən düşünürəm, Don Kixot olmadan mənəvi dəyərləri don kimi üyüdən gerçək “yel dəyirmanları”na qarşı mübarizə bütün zamanlarda insanın ən ülvi məqsədi olmalıdır.

Cəmilə Əliyeva,

Xəzər Universitetinin tələbəsi

<http://yarpaq.az/az/don-kixot-lmur-don-kixotluq-yasayir-amma/>

İŞLETME SOSYAL BİLİM MİDİR? İŞLETME DİPLOMASI MI? ORGANİZASYON MÜHENDİSLİĞİ DİPLOMASI MI? (BİR PARADİGMA DEĞİŞİMİ)

Prof. Dr. Ömer Z. SADULLAH

İ. Ü. İşletme Fakültesi

Giriş: YÖK'ün kuruluş aşamasında(1982) da İşletme konusunda kavram karmaşası oluştuğunu, bu alanda ayrı fakülteye gerek olmadığı, İktisat Fakültesine bağlanması, bölüm olması şeklinde tartışmaların yaşandığını da hatırlamaktayız. Günümüzde de bu tartışmaların tam olarak bitmediğini söyleyebiliriz.

Türkiye'de özgün olarak işletme konularını kapsayan ilk eğitim 1954 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi bünyesinde kurulan İşletme İktisadi Enstitüsü tarafından verilmiştir. Avrupa da bile bir ilk olan bu kurum dört yıllık lisans derecesi sahiplerine iki veya dört yarıyılılık işletmecilik ihtisas sertifika eğitimi sağlıyordu. 1968 yılında kurulan İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi bu alanda dört yıllık lisans derecesi veren Türkiye'nin ilk kurumudur. İşletme İktisadi Enstitüsü de 1968'den itibaren İşletme Fakültesine bağlanmıştır ve günümüzde lisansüstü MBA ve MS eğitimleri ve özel İşletme eğitimleri faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bugün Türkiye'de kamu ve vakıf üniversitelerinin sayısı 200'ü geçmiştir ve hemen hepsinde işletme eğitimi verilmektedir. Yazımızın amacı özellikle fakülte düzeyinde dört yıllık bir işletme eğitiminin ve işletme biliminin bilimler arası konumunun tanımlanmasıdır. Başka bir ifadeyle dört yıllık bir lisans eğitim sonrası kazanılan derece **SOSYAL BİLİMLER** alanında kazanılmış bir derece midir? Sorunun yanıtını verebilmek için özellikle bazı kavramları incelemekte yarar var.

İşletme Kavramı: İşletme teriminin Türkçe anlamı bir şeyi çalıştırmaktır ve bu genellikle kar amacı güden iş yerlerinin çalıştırılmasıdır. Yine toplu çalışma hukukumuzda ise bir işkolunda aynı işverene bağlı birden çok işyeri olması durumunda bu yapı işletme olarak tanımlanır. Örneğin çok şubeli bir bankanın her bir şubesi bağımsız işyeridir ancak toplu iş sözleşmesi açısından banka işletme olarak tanımlanır ve tüm işyerlerini kapsayacak bir işletme toplu iş sözleşmesi yapılır. Öte yandan eğitim açısından işletme kavramı İngilizce de "business school=İş idaresi" karşılığı olarak kullanılmaktadır. İşletme yüksek lisansının İngilizcesi MBA'nın açılımı ise "Master of Business Administration"dir. İşletme yüksek lisans eğitimi ise her tür disiplinden lisans derecesi ile mezun olanların özellikle yöneticilik ve örgütçülük becerilerini geliştirmek için tercih ettikleri ve gerekli bir eğitim aşamasıdır.

Mühendislik: Bilimsel kuramların tasarım, geliştirme ve teknolojik çözümlenmelerin yapılması amacıyla uygulanmasını sağlayan disiplin, meslek ve bilim dalı olarak tanımlayabiliriz mühendis-

liđi. Kimya, makina, elektrik, inřaat gibi temel mühendislik disiplinlerinin yanında günümüzde bunların alt disiplinleri ile disiplinler arası alanlar da oluřmuřtur. Örneđin endüstri mühendisliđi çeřitli mühendislik disiplinlerinin bileřiminden türemiř görece olarak yeni bir mühendislik dalıdır, lojistik ve kaynak sistemleri gzmlenmeleri ve tasarımı konuları ile ilgilenir.

Örgüt = Organizasyon: İřletme eđitimi içinde önemli bir payı olan bu kavram aslında bu eđitimin nedenidir. Sylediđimizi daha iyi ifade edebilmek için örgüt tanımını hatırlamakta yarar var. Örgüt insanlar tarafından üretim amacıyla oluřturulmuř bir yapıdır. Bu retim kar elde etmek için yapılması da řart deđildir. Yukarıda da belirttiđimiz gibi üretim kar amacı ile yapılıyorsa bu tür örgütleri iřletme olarak tanımlıyoruz. Kar amacı gütmeyen örgütler de faaliyetlerini verimlilik, etkenlik kriterlerine dikkat ederek sürdürmek zorundadırlar. řu varsayım yanlış olmayacaktır. **“HER İŐLETME BİR ÖRGÜTTÜR AMA HER ÖRGÜT BİR İŐLETME DEĐİLDİR”.**

Üretim amacına ulařmak için ise örgütün bazı iřlevlere(fonksiyonlara) ihtiyaı olacaktır. Kısaca bu iřlevleri hatırlayalım:

- Aynı zamanda örgütün amacı da olan **ÜRETİM (PRODUCTION)** iřlevi
- retimi gerçekleřtirebilmek için üretim faktörlerinin temini için gereken maddi kaynakların kontrolü ve yönetimi için **FİNANS(FINANCE)** iřlevi
- Üretim gtlarını bunlara ihtiyaç duyanlara ulařtırmak için de **PAZARLAMA(MARKETING)** iřlevi
- Örgütün insan kaynaklarını yönetmek için de **PERSONEL (PERSONNEL-İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ (HUMAN RESOURCES MANAGEMENT)** iřlevi

Örgütsel iřlevlerden üretim, finans ve pazarlama iřlevleri öđretide “temel iřlevler-emir komuta iřlevleri” olarak tanımlanırken personel yönetimi iřlevi ise örgütün büyümesi ve glıřan sayısının artması sonucu sonradan bu iřlevlere eklenen kurmay nitelikli bir iřlev olarak kabul edilmiřtir. Personel yönetimi iřlevi bu niteliđi ile örgütün bünyesinde üretim için bulundurduđu insanlarla ilgili yapılması gerekli yasal ve teknik faaliyetleri üstlenerek emir-komuta iřlevleri olarak tanımladıđımız iřlevlerin etkin olarak yürütülmesine katkı sađlamıřtır. Bu iřlevin kurmay rolü 80’lerden itibaren deđiřmeye bařlamıřtır. İnsan Kaynakları Yönetimi (İKY) olarak ifade edilmeye bařlanılan iřlev kurmay rolünü terk ederek diđer üç iřlevin yanında emir-komuta iřlevi olarak yer almıřtır. Bařka bir ifade ile İKY de diđer üç iřlev gibi stratejik iřlev olarak kabul edilmelidir.

Dört Yıllık İřletme Eđitimi ve İ.. İřletme Fakültesi Ders Programı: Bařlangıçta belirttiđimiz gibi Türkiye’de dört yıllık eđitim sonunda (Sekiz yarıyıl) iřletme lisansı veren ilk kurum İ.. İřletme Fakltesidir. İřletme eđitimi bugün hemen hemen her üniversitede verilmektedir ama İřletme Fakültesi bu eđitimi fakülte düzeyinde veren ilk kurumdur. Gđu niversitede iřletme eđitimi genellikle bařka bir fakülte de bölüm içinde verilmektedir. Örneđin X Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi içinde İřletme Bölümü bu eđitimi vermektedir. Açık đretim fakülteleri içinde de İřletme bölümleri yer almaktadır.

Ařađıdaki link ten İ.. İřletme Fakültesinde dört yıl(sekiz yarıyıl) süresince verilen iřletme derslerini görmek mümkündür.

<https://egitimdeyapilanma.istanbul.edu.tr/mufredat.php?id=388&ref=fak>

Program incelendiđinde tüm fakültelerde ortak verilen derslerin dıřında iřletme lisansına iliřkin derslerin tümünün yukarıda deđindiđimiz örgüt iřlevlerine yönelik olduđu görülebilir. Örneđin 1.yarıyıl-da verilen **“İřletme Bilimine Giriř”** dersinin konuları incelendiđinde İřletme teriminin rgt ve tüm iřlevlerini tanımladıđı anlařılmaktadır. Bařka bir ifade ile örgüt ile ilgili tüm kuramsal bilgiler bu

dersin kapsamını oluşturmaktadır.

Yine birinci ve ikinci yarıyıl dersleri içinde teknik bilgilerin kullanılması için gerekli altyapıyı oluşturmak açısından matematik dersleri de ağırlıklı olarak yer almaktadır. Yine yakın disiplinlerle ilgili kuramsal ve teknik bilgilerin sağlanması için “İktisat” ve “Hukuk” konuları da ilk iki yarıyıl da incelenen konulardır. Bu yarıyıllarda ayrıca örgütün Finans ve İnsan kaynakları yönetimi işlevlerine ilişkin konulara ilişkin bilgiler de “Davranış Bilimleri” ve “Muhasebe” dersleri içinde verilmeye başlanmıştır.

Üçüncü ve dördüncü yarıyıl derslerinin incelenmesiyle örgütsel işlevlere yönelik kuramsal ve teknik bilgileri içeren derslerin ağırlık kazandığı görülebilir. Matematik dersleri örgütsel uygulamalara yönelik olacak devam ederken “İstatistik” ve “Bilgisayar” dersleri ile teknik ve uygulamaya yönelik diğer dersler olarak verilmeye başlanmıştır. Yine bu dönemde finans işlevi de genel olarak “İşletme Finansına Giriş” dersinde ele alınmıştır. Örgütlerin yönetimine ilişkin kuramsal ve teknik bilgilerin verilmesine “İşletme Yönetimi” dersi ile devam edilirken örgütlerle ilgili hukuksal bilgiler de “İşletme Hukuku” dersi ile ele alınmıştır. “Para ve Bankacılık” ile “Türk Vergi Sistemi” dersleri de yine bu dönemin uygulamaya yönelik önemli derslerini oluşturmaktadır.

Beşinci ve altıncı yarıyıl derslerine bakıldığında ise örgütsel işlevlere ilişkin “Pazarlama İlkeleri”, “İnsan Kaynakları Yönetimi”, “Üretim Yönetimi” “Maliyet Muhasebesi” ve “Endüstri İlişkileri” dersleri ile bu işlevlere yönelik kuramsal ve teknik bilgilerin verilmesine devam edildiği görülebilir. Uygulamaya dönük dersler de yine bu dönemde “Uygulamalı İşletme İstatistiği”, “Yönetim Bilişim Sistemleri”, “Yöneylem Araştırması”, “Araştırma Yöntemleri” dersleri ile ele alınmıştır.

Yedinci ve sekizinci yarıyıl derslerinin ağırlığını ise seçimsel dersler oluşturmaktadır. Örgütsel işlevlere ilişkin önceki yarıyıllar da verilen derslere ilişkin kuramsal ve teknik bilgiler son iki yarıyıl da seçimsel derslerle daha ayrıntılı olarak öğrencilerin ilgi alanlarına hitap edecek şekilde düzenlenmiştir. Yine bu derslerin içinde örgütsel işlevlerle ilgili olabilecek diğer disiplinlere ilişkin dersler de bulunmaktadır.

Dört yıllık bir işletme lisans derecesi için İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesinde verilen dersleri burada kısaca özetlemeye çalıştık. Tüm derslere ve içeriklerine ulaşmak için yukarıda verdiğimiz linkten yararlanılabilir.

Dört yıl sonunda işletme lisansı derecesi veren diğer üniversitelerin işletme bölüm ve/veya fakültelerinde de bu süre içinde verilen dersler aşağı yukarı benzer niteliktedir. İ.Ü. İşletme Fakültesi dört yıl sonunda işletme lisans diploması verirken bazı işletme okulları veya bölümleri kredi veya seçilen disipline göre lisans derecesi verebiliyor. Örneğin “Pazarlama, “Muhasebe” vb. lisansı gibi.

Sonuç: Özellikle Türkiye’de işletme disiplini yüksek öğrenimde görece olarak yeni bir alandır. Buna karşın bazı açıdan da Avrupa’ya kıyasla öncü olunan durumlarda vardır. Başlangıçta da değinildiği gibi 1954 yılında Harvard Business School’un akademik Ford Foundation’ın da maddi destekleriyle İ.Ü. İşletme İktisadi Enstitüsü düzenlediği “İşletmecilik İhtisas” programları ile başka alanlarda dört yıllık lisans derecesine sahip olanlara iki veya dört yarıyıllık işletme sertifikası veriyordu. Bu sertifikalar bir MBA diploması olmamasına karşın mezunlarının iş bulması ve yönetim kademelerine hızla yükselmeleri nedeniyle gerçek MBA diploması kadar kabul görmekteydi. Yine o yıllar MBA programları Türkiye ve Avrupa’da hemen hemen hiçbir yüksek öğretim kurumunda mevcut değildi. İşletme İktisadi Enstitüsü 1954 yılından günümüze kadar Türk çalışma hayatına binlerce yönetici yetiştirmiştir ve bugün sertifika programları gerçek MBA ve MS derecelerine dönüşmüştür.

Daha önce de belirttiğimiz üzere diğer alanlardan dört yıllık lisans derecesine her mezun bir örgütte yönetim kademelerine gelebilmek ve başarılı olabilmek için işletmecilik (business) bilgilerine ihtiyaç duyacaktır. Genelde en fazla iki veya dört yarıyıl süren tezli veya tezsiz MBA ve MS programları bu alanda eğitim ihtiyacını karşılayabilir.

Buraya noktaya kadar anlattıklarımıza bakılarak şu soru sorulabilir. İşletme eğitimi için bu ihtiyacı karşılayacak MBA ve hatta daha özgül işletme disiplinleri için MS türü programlar artık hemen he-

men tüm yüksek öğretim kurumlarında mevcutken dört yıllık işletme derecesi veren işletme okullarına gerek var mı?

İşletme teriminin İngilizcede business kelimesi ifade edildiğine yukarıda değinmiştik. Burada yanıtlanması gereken soru şudur: **NEDEN İŞLETME DERECESESİ?**

Bildirimizde yanıtını aramayı amaçladığımız sorulardan biri buydu. Dört yıllık (sekiz yarıyıl) bir eğitim sonucunda verilen lisans derecesi İşletme lisansı mıdır? İşletme Fakültesinde dört yıl boyunca verilen tüm dersler incelendiğinde bu sorunun yanıtının HAYIR olduğu anlaşılacaktır. Gerek verdiğimiz linkte gerek de özetlemeye çalıştığımız gibi bu derslerin büyük bir kısmı bir örgüt ve onun işlevlerine yöneliktir. Örgüt ve işlevlerine yönelik bu derslere ek olarak teknik uygulamalara yönelik derslerin de önemli bir paya sahip olduğu kolaylıkla görülmektedir. Yukarıda örgüt=organizasyon tanımını verirken örgütün insanlar tarafından üretim amacıyla oluşturulan bir yapı olduğunu söylemiş ve örgütsel işlevlere değinmiştik. Yukarıda verdiğimiz mühendislik kavramını da anımsamakta yarar var. Tüm bunların ışığında soruya dönersek dört yıllık işletme eğitimi sonunda verilen işletme derecesinin bu eğitimin karşılığı olmadığı anlaşılır. Başka bir anlatımla işletme derecesi bu eğitimi ifade etmekte yetersiz kalmaktadır. Dört yıl boyunca başta İşletme Fakültesi ve benzeri okullarda verilen ve adına işletme lisansı denen derece bu eğitimin niteliğini kesinlikle yansıtmamaktadır.

Öneri: Dört yıl boyunca işletme fakülteleri/bölmelerinde verilen dersler incelendiğinde tüm bilgilerin aslında bir örgüt tasarlamak, örgütün işlemesi için gerekli işlevlerin tanınması ve yürütülmesi ve örgüt işlerken ortaya çıkabilecek sorunların çözümlenmesi ve çözümlerine yönelik olduğu kolaylıkla görülebilir. Başka bir şekilde anlatırsak dört yıllık bir işletme lisansına sahip mezun bir örgüt tasarlamak, tasarladığı örgütü istediği amaç doğrultusunda işletmek ve bu süreçte karşılaşılabileceği sorunları çözümlenebilecek ve çözebilecek bilgi birikimine sahip olacaktır.

Dolayısıyla işletme lisansı ifadesi bu bilgi birikim donanımını ifade etmekte yetersiz kalmaktadır. İşletme eğitiminde kırk yıla yakın bir akademik kariyere sahip bir akademisyen olarak dört yıllık bir eğitim sonunda verilen lisans derecesinin işletme değil **ÖRGÜT/ORGANİZASYON MÜHENDİSLİĞİ** olması gerektiği kanısındayım. Dört yıllık bir eğitim sonunda işletme okullarından işletmecisi değil örgüt/organizasyon mühendisleri mezun olmalıdır. Yine doğal olarak diğer disiplinlerden mezun olanlar için yönetim ve organizasyon beceri ve bilgilerini geliştirmeleri açısından işletme eğitimi yüksek lisans düzeyinde (MBA/MS) devam edecektir.

Bildirimizde yanıtlamak istediğimiz diğer bir soru da **İşletme Biliminin** hangi bilim alanına dahil olması gerektiği sorusuydu. Lisans derecesinin **Organizasyon/Örgüt Mühendisliği** olması gerektiğini önerdiğimizize göre işletme biliminin de mühendislik bilimleri içinde yer alması gerektiğini söylemek çok da yanlış olmayacaktır. Bu sınıflamaya klasik mühendislik disiplinlerinden gelenlerin karşı çıkacakları da kuşkusuzdur. Ancak buraya kadar yaptığımız açıklamalardan da anlaşılacağı üzere İşletme eğitiminde verilen tüm bilgiler üretim için oluşturulan bir yapı olan organizasyon ve onun işlemesi, gelişmesi, verimliliği ve etkinliğine yönelik bilgileri içeriyor. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse sosyal bilimler içinde yer alan diğer disiplinlerin hiçbirinde işletmedeki kadar sayısal yöntemleri kullanan başka bir disiplin yoktur. Yine de İşletme biliminin mühendislik bilimlerine dahil edilmesi uygun görülmezse uygulamalı bilimler (Applied Sciences) içinde düşünülebilir.

Sonuç olarak bugün dört yıllık **İŞLETME** eğitimi sonunda kazanılan derece mühendislik okullarını bitirenlere verilen mühendis unvanına eşdeğerdir ve yine İşletme bilimi bir sosyal bilim disiplini değildir.

**"XƏZƏRİN DEPARTAMENT MÜDİRİ
SABUNÇU GƏNÇLƏR EVİNİN
SƏRGİ-KONFRANSINDA**

**DEPARTMENT HEAD OF KHAZAR
UNIVERSITY AT EXHIBITION-CONFERENCE OF
SABUNCHU YOUTH HOUSE**

Sentyabrın 14-də Sabunçu rayonunun Gənclər Evi ASAN könüllüləri üçün "Qafqaz İslam Ordusu və Bakının Qurtuluşu" mövzusunda sərgi-konfrans keçirib.

Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri Telman Nüsretoğlu müzəffər Qafqaz İslam Ordusunun Gəncədən başlayan hərbi əməliyyatlarının gedişi, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının döyüş cəbhələrində daha da bərkiməsi və 1918-ci il sentyabrın 15-də Bakının bolşevik-erməni işğalından azad edilmə prosesi ilə bağlı geniş məruzə edərək, gənclərin suallarını cavablandırıb.

On September 14, the Youth House of Sabunchu district held an exhibition-conference on "Caucasian Islamic Army and Liberation of Baku" for ASAN volunteers.

Telman Nusratoglu, Head of History and Archeology Department at Khazar University, gave a detailed report on the military operations of the victorious Caucasus Islamic Army in Ganja, the strengthening of the Azerbaijani-Turkish brotherhood on the battlefields, and the liberation of Baku from Bolshevik-Armenian occupation on September 15, 1918 and answered the questions of the participants.

CREATIVE SPARK BIG İDEA MÜSABİQƏSİNİN AZƏRBAYCAN ÜZRƏ QALIBLƏRİ ELAN OLUNDU

WINNERS OF CREATIVE SPARK BIG İDEA COMPETITION IN AZERBAIJAN ANNOUNCED

2021-ci ilin fevral-may aylarında British Council Birləşmiş Krallığın London Metropolitan Universiteti ilə birlikdə *Creative Spark Big İdea* müsabiqəsi keçirmişdir. Müsabiqəyə Cənubi Qafqaz ölkələri, Mərkəzi Asiya və Ukraynadan ali təhsil müəssisələri və yaradıcı institutlar qatılmışdır.

Müsabiqədə 18-35 yaş arası gənclər öz biznes ideyaları və sahibkarlıq bacarıqlarını inkişaf etdirmək imkanı əldə etdilər. Gənc sahibkarlar dörd kateqoriya üzrə yarışdılar: İqlim Dəyişikliyi, Rəqəmsal Texnologiya, Sosial Təsir və Kreativlik.

Müsabiqədə Azərbaycandan 69 ideya mübarizə apardı. 12 finalçı arasında Xəzər Universitetinin tələbələri iştirak edirdilər. Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin tələbələri Taravət Əsgərova və Əbdürrəhman Eminov Sosial Təsir kateqoriyasında "Herguide" ideyası ilə qalib olmuşlar. Səsvermədə 85 000-dən çox insan iştirak etmişdir.

Qaliblər elan olunduqdan sonra 2021-ci il sentyabrın 14-də Britaniyanın Azərbaycandakı səfiri Ceyms Şarp qalib tələbələrle görüşdü.

Görüşdə Xəzər Universitetinin 4-cü kurs tələbəsi - müsabiqənin ölkə üzrə qalibi Taravət Əsgərova, British Council-in ölkə üzrə direktoru Summer Xia və Xəzər Universiteti İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri Raziyə İsayeva iştirak etdilər.

In cooperation with the London Metropolitan University of the United Kingdom the British Council held the *Creative Spark Big Idea* competition in February-May 2021. The competition was attended by higher education institutions and creative institutes from the South Caucasus, Central Asia, and Ukraine.

The competition provided an opportunity for young people aged 18-35 to develop their ideas and entrepreneurial skills. Young entrepreneurs competed in four categories: Climate change, digital technology, social impact, and creativity.

69 ideas from Azerbaijan competed in the competition. Khazar University students were among the 12 finalists. Students of the School of Science and Engineering Taravat Askarova and Abdurrahman Eminov became Country Winners and the winners in the category of social impact with the idea of "Herguide". More than 85,000 people voted for the winners.

Following the announcement of the winners, on September 14, 2021, British Ambassador to Azerbaijan Mr. James Sharp met with the country winners and other category winners.

The meeting was attended by Taravat Askarova, country winner and 4th-year student of Khazar University, Mr. Summer Xia, Country Director of the British Council and Ms. Raziya Isayeva, Director of

"BAKININ İŞĞALDAN AZAD EDİLMƏSİ VƏ QAFQAZ İSLAM ORDUSU" ADLI ELMİ KONFRANS SCIENTIFIC CONFERENCE "LIBERATION OF BAKU FROM OCCUPATION AND THE CAUCASUS ISLAMIC ARMY"

Sentyabrın 15-də Bakının işğaldan azad edilməsinin 103 illiyi münasibətilə Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin təşkilatçılığı ilə universitetdə "Bakının işğaldan azad edilməsi və Qafqaz İslam Ordusu" adlı elmi konfrans keçirildi.

Konfransda Xəzər Universitetinin İctimai əlaqələr və media üzrə direktoru Əlövsət Əmirbəyli, Humanitar, təhsil və sosial elmlər fakültəsinin dekanı Elza Səmədova, Dillər və ədəbiyyatlar departamentinin müdiri Dilbər Zeynalova, digər müəllimlər, tələbələr və Türkiyə səfirliyinin nümayəndələri iştirak edirdilər.

Konfransda çıxış edən Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri Dr.Telman Nüsrətoğlu və müəllimi professor Nəsiman Yaqublu Nuru Paşanın rəhbərlik etdiyi zabitlər qrupunun mayın 25-də Gəncəyə gəlməsindən başlayaraq Bakının işğaldan azad edilməsinə qədər uzanan çətin mübarizə yolu, aparılan döyüşlər, cəbhələrdə möhkəmlənən Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı haqqında maraqlı faktlardan bəhs etdilər.

Dr. Telman Nüsrətoğlu Osmanlı arxivindən əldə etdiyi sənədi - Almaniyanın bolşeviklərlə Bakı neftinin paylaşımı istiqamətində bağladığı gizli müqaviləni nümayiş etdirərək, Almaniyanın bu səbəbdən də Türk qoşunlarının Bakıya girməsinə qarşı olduğunu qeyd etdi və Osmanlı dövlətinin hansı mürəkkəb geosiyasi şəraitdə Azərbaycanı işğaldan qurtarmaq üçün qərar qəbul etdiyini nəzərə çatdırdı. 1918-ci ildə Bakı şəhərinin azadlığı üçün Türkiyə-Azərbaycan qüvvələrinin birlikdə apardığı mübarizədə verilən şəhidlər, bolşevik-erməni dəstələrinin şəhərdə törətdikləri insan qırğınları haqqında ətraflı məlumatlar verildi.

Sonra Türkiyə səfirliyinin mətbuat müşaviri Hüseyn Altınalan yüz il sonra da eyni ruhla davam edən qardaşlıq münasibətlərindən, 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində tək millət iki dövlət şüurunun daha da möhkəmlənməsindən, mütəfiqlik ruhunun önəmindən danışdı. Konfrans Qafqaz İslam Ordusunun marşı sədələri altında sona çatdı.

Həmin gün Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri Telman Nüsrətoğlu Gəncliyə Yardım Fondu və Türkiyə Səfirliyində hər iki dövlətin hökumət və parlament nümayəndələrinin, qeyri-hökumət təşkilatlarının təmsilçilərinin iştirakı ilə keçirilən konfranslarda da mövzu ilə bağlı geniş məruzə ilə çıxış etmişdir.

On September 15, on the occasion of the 103rd anniversary of the liberation of Baku, Khazar University's Department of History and Archeology organized a scientific conference entitled "Liberation of Baku and the Caucasus Islamic Army."

The conference was attended by Alovzat Amirbayli, Director for Public Relations and Media at Khazar University, Elza Samadova, Dean of the Faculty of Humanities, Education, and Social Sciences, Dilbar Zeynalova, Head of the Language and Literature Department, other faculty members, students, and representatives of the Turkish Embassy.

In their speech at the conference, Dr. Telman Nusratoghlu, Head of the Department of History and Archeology, and the lecturer of the department, Professor Nasiman Yagublu, provided interesting facts on the difficult path of struggle from the arrival of a group of officers led by Nuru Pasha in Ganja on May 25 to the liberation of Baku from occupation, the battles, the strengthening of the Azerbaijani-Turkish brotherhood on the fronts.

Demonstrating a document obtained from the Ottoman archives - a secret agreement between Germany and the Bolsheviks on sharing of Baku oil, Telman Nusratoghlu noted that Germany therefore opposed the entry of Turkish troops into Baku and noted the difficult geopolitical situation in which the Ottoman state decided to liberate Azerbaijan. Detailed information was provided about the martyrs of the joint struggle of the Turkish-Azerbaijani forces for the liberation of Baku in 1918, the massacres committed by the Bolshevik-Armenian gangs in the city. Then the spokesman of the Turkish embassy Huseyn Altinalan spoke about the fraternal relations that continued in the same spirit a hundred years later, the strengthening of the concept of "one nation two states" in the 44-day Second Karabakh War, the importance of the spirit of alliance. The conference ended with the anthem of the Caucasus Islamic Army.

On the same day, Telman Nusratoghlu, Head of the Department of History and Archeology, delivered a speech at the conferences held at Youth Aid Foundation and Turkish Embassy with the participation of government and parliamentary representatives of both countries and non-governmental organizations.

YAY KURSUNU BİTİRMİŞ TƏLƏBƏLƏRƏ SERTİFİKAT TƏQDİM OLUNMUŞDUR

STUDENTS COMPLETING SUMMER COURSE AWARDED CERTIFICATES

Xəzər Universitetinin İnşaat mühəndisliyi departamentinin koordinatoru Rasim Bayramlı ilə AzFEN şirkətinin mütəxəssisləri Nihufər Aliyeva və Sertac Öztürk arasında əldə olunmuş razılaşmaya görə 4 -cü kurs tələbələri üçün Tekla Structures proqramı üzrə 6 həftəlik yay kursu təşkil olunmuşdu. Kurs mühəndislik və inşaat sahəsi ilə əlaqədar işlərdə dərəcə artırmaq, ixtisaslaşmaq və bu sahə üzrə fəaliyyət göstərən yerli və xarici şirkətlərdə karyera qurmaq istəyən mühəndislik sahəsi üzrə təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulurdu.

Kursu bitirən tələbələrdən imtahan götürülmüş və imtahanı müvəffəqiyyətlə vermiş tələbələrə 2021-ci il sentyabrın 17-də universitetin Təbiət elmləri və mühəndislik fakültəsinin dekkanı Fəxrəndə Əlimərdanovanın iştirakı ilə sertifikat təqdim olunmuşdur.

XƏZƏR XƏBƏR № 409 Sentyabr 2021

According to the agreement reached between Rasim Bayramli, the Coordinator of the Department of Civil Engineering at Khazar University and Nihufar Aliyeva and Sertaj Ozturk, AzFEN specialists, a six-week summer course on the Tekla Structures program was organized for fourth-year students. This course was designed for students majoring in engineering and construction who want to pursue a degree in engineering or construction, specialize, or build careers in local or foreign companies operating in the field.

Students who passed the course and passed the exam were awarded a certificate on September 17, 2021 with the participation of the Dean of the Faculty of Engineering and Natural Sciences Fakhranda Alimardanova.

"XƏZƏR"İN DEPARTAMENT MÜDİRİ BMTM-İN VEBİNARINDA

KHAZAR UNIVERSITY DEPARTMENT HEAD AT CIRA WEBINAR

Sentyabrın 17-də Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) təşkilatçılığı ilə "Yaxın Şərq və Cənubi Qafqazda COVID-19 pandemiyasının yaratdığı problemlərin aradan qaldırılması" adlı vebinar keçirilib.

BMTM-in İdarə Heyətinin üzvü Esmira Cəfərova açılış nitqində 2019-cu ildə başlamış və 2020-ci ilin martından etibarən Azərbaycanda yayılan COVID-19 pandemiyasının bütün dünyada sosial-iqtisadi problemlərə gətirib çıxardığını qeyd edərək, Azərbaycanın həm ölkədə, həm də global arenada gördüyü işlərdən danışdı.

Vebinarı iordaniyalı siyasi ekspert Məhəmməd Bin Sari Al-Zoubi, Qafqaz Siyasi Analiz Mərkəzinin direktoru Əhməd Əlili, "Baku Tribune" xəbər agentliyinin baş redaktoru, siyasi analitik Seymur Məmmədov və digərləri çıxış etmişlər.

Xəzər Universitetinin Siyasi elmlər və fəlsəfə departamentinin rəhbəri Fərid Quliyev pandemiyanın enerji bazarına təsirlərinə dair təqdimatla çıxış etdi. Onun sözlərinə görə, ötən ilin aprelində "OPEK+" ölkələrinin əldə etdiyi razılaşma enerji bazarını tam stabiləşdirə bilməyib. Fərid Quliyev əlavə etdi ki, neft qiymətinin aşağı düşməsindən iqtisadiyyatı enerji gəlirlərindən tam asılı olan ölkələr xüsusilə əziyyət çəkib.

Vebinar sual-cavab sessiyası ilə başa çatıb. **AZƏRTAC** tədbir haqqında geniş xəbər yayımlayıb:

https://azertag.az/xeber/Yaxin_Serq_ve_Cenubi_Qafqazda_COVID_19_pandemiyasinin_yaratdigi_problemler_muzakire_ohunub-1878761

On September 17, the Center for International Relations Analysis (CIRA) organized a webinar entitled "Overcoming the problems caused by the COVID-19 pandemic in the Middle East and the South Caucasus."

In her opening remarks, CIRA Board member Esmira Jafarova noted that the COVID-19 pandemic, which began in 2019 and spread in Azerbaijan since March 2020, has led to socio-economic problems around the world, and spoke about Azerbaijan's work both in the country and in the global arena.

Jordanian political expert Mohammad Bin Sari Al-Zoubi, director of the Caucasus Center for Political Analysis Ahmed Alili, editor-in-chief of the Baku Tribune news agency, political analyst Seymur Mammadov and others delivered speeches at the webinar.

Farid Guliyev, Head of the Department of Political Science and Philosophy at Khazar University made a presentation on the impact of the pandemic on the energy market. According to him, the agreement reached by the OPEC+ countries in April last year failed to fully stabilize the energy market. Farid Guliyev added that countries whose economies are completely dependent on energy revenues have been hit hardest by the fall in oil prices.

The webinar ended with a question and answer session.

AZERTAC published news about the event:

**“XƏZƏR”İN DEPARTAMENT
MÜDİRİ TÜRKİYƏNİN TRT
AVAZ KANALINDA**

**KHAZAR UNIVERSITY DEPARTMENT HEAD IS ON
TURKISH TRT AVAZ CHANNEL**

Sentyabrın 17-də Xəzər Universiteti Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri Telman Nüs-rətoğlu Türkiyənin *TRT Avaz* kanalının Xəbərlər proqramında çıxış etmişdir. O, işğal dövründə Qarabağ və ətraf rayonların dağıdılması zamanı qədim tarixi eksponatları ilə birlikdə çox say-da muzeyin, kitabxananın da talan edildiyini, əşyalarının xarici ölkələrə satıldığını, min illik tarixi abidələrə ciddi ziyan dəydiyini, Azərbaycanın həm də ekoloji terrora məruz qaldığını ifadə edərək, bütün bunlara görə Ermənistanın mütləq beynəlxalq məhkəmələr qarşısında cavab verməli olacağını, Azərbaycan hökumətinin artıq bu istiqamətdə hüquqi prosedurları başladığını bildirmişdir.

On September 17, Telman Nusratoglu, Head of the Department of History and Archeology of KhazarUniversity, spoke on the *TRT Avaz* news program in Turkey. He noted that during the occupation of Karabakhand adjacent areas, along with ancient historical exhibits, many museums and libraries were looted, their belongings were sold to foreign countries, thousands of years of historical monuments were severely damaged, and Azerbaijan was subjected to environmental terror. He said that Armenia will have to answer to international courts, and the Azerbaijani government has already started legal proceedings in this direction.

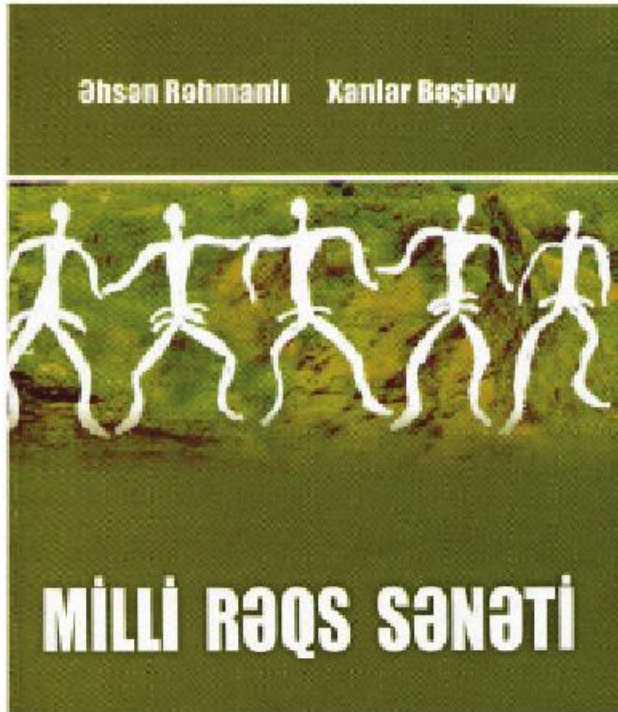

**DEPARTAMENT MÜDİRİNİN TÜRKİYƏ TELEVİZİYALARINDA ÇIXIŞI
SPEECH OF DEPARTMENT HEAD ON TURKISH TELEVISION**

Sentyabrın 27-də Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri dosent Telman Nüs-rətoğlu Türkiyənin *CNN Türk* və *A Haber* kanallarında çıxış edərək, Azərbaycanın Qarabağ zəfərini, bir il sonra regionda yaranan yeni geosiyasi vəziyyəti, təhlükəsizlik, əməkdaşlıq və sülh imkanlarını, Ermənistanın bu yöndəki siyasətinin nədən ibarət olduğunu dəyərləndirmişdir.

On September 27, Associate Professor Telman Nusratoglu, Head of the Department of History and Archeology at Khazar University, spoke on *CNN Turk* and *A Haber* in Turkey about Azerbaijan's victory in Karabakh, the new geopolitical situation in the region a year later, opportunities for security, cooperation and peace, and assessed the policy of Armenia in this direction.

XƏZƏR UNIVERSİTETİNDƏ RƏQS

Hamıya bəllidir ki, Sovet dövründə ali və orta təhsil ocaqlarında, həmçinin bir sıra ümumtəhsil məktəblərində özfəaliyyət, rəqs kollektivləri yaradılmışdı. Bu ansambllara peşəkar rəqqas və rəqqasələr rəhbərlik edir, həvəskarlara bu sənətin sirlərini öyrədirdilər. Belə rəqs ansamblları tədris müəssisəsinin özündə keçirilən tədbirlərdə, festivallarda, baxış müsabiqələrdə, televziyada, Sovet respublikalarında çıxış edərək daha da püxtələşir və geniş şəkildə tanınırdılar. Nə yaxşı ki, Azərbaycanın müstəqillik dövründə də istər dövlət, istərsə də özəl ali təhsil müəssisələrində rəqs ansamblları və qrupları fəaliyyət göstərir.

Özəl Xəzər Universiteti 1991-ci ildə yaradılıb. Universitetdə mədəniyyət üzrə menecer vəzifəsində çalışan Natella İrodionovna Barkayanın fikirlərindən: “Burada tələbələrə ibarət rəqs dərnəyi təşkil etmiş və ansambl kimi formalaşdırmışdıq. Xalq artisti Cəmilə Bayramova tələbə ansambli ilə həvəslə çalışırdı. Sonra oğlanlar qrupu ilə məşğul olmaq üçün Əməkdar artist Xanlar Bəşirovu dəvət etdik. Yaxşı nəticə alındı. Bunu gören, bəyənən çox böyük təşəbbüsçü kimi tanınan universitetin təsisçisi Hamlet İsaخانlının fikri ilə tədris ocağında mədəniyyət kafedrası yaratdıq. Bu kafedranın

Xəzər Universitetinin ilk rəqs müəllimi olmuş, hazırda Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblının baletmeysteri, əməkdar artist Xanlar Bəşirovun həmmüəllifi olduğu “Milli rəqs sənəti” adlı kitab “Ecoprint” nəşriyyatının mətbəəsində çap olunub. Kitabın birinci müəllifi sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Əhsən Rəhmanlıdır.

Azərbaycan milli rəqs tarixinə həsr olunmuş və onun inkişaf mərhələlərini əks etdirən təxminən altı yüz səhifəlik kitabda “Xəzər Universitetində rəqs” adlı yarımfəsil də yer almışdır. Fotolarla müşayiət olunan bu bölümdə universitetdə rəqs ansamblının yaranması və fəaliyyətindən bəhs edilir.

tərkibində muğam, rəqs, xor, xalçaçılıq, milli geyimlər tədris olunmağa başladı”.

Bu sənətlər üzrə dərslər tədris proqramına daxil edilərək ixtisas kimi I kurs tələbələrinə keçilir. Universitetin mədəniyyət kafedrasında sonradan klassik musiqi, milli rəqs, muğam və zərgərlik sənətləri də açılıb. Universitetin bütün

(Ardı səh.68-də)

tələbələrinə qeyd etdiyimiz fənlər üzrə dərslər qoşa saat olaraq həftədə iki dəfə keçirilir.

Haşiyə: "N.R.Barkaya gürcü xalqının nümayəndəsidir, ixtisasca kütləvi teatr rejissorudur. O, Azərbaycan mədəniyyətini, incəsənətini, xalq rəqslərimizi, ənənələrimizi, milli bayramlarımızı sevir və dərin rəğbət bəsləyir. 1979-1994-cü illərdə Uşaq və Gənclərin İnkişaf Mərkəzində bədii rəhbər işlərkən Natella xanım "Cücelərim" ansamblı ilə sıx təmasda olaraq Azərbaycan rəqs sənətinin incəlikləri, spesifikasi və əsas xüsusiyyətləri ilə yaxından tanış olub. O, öz ixtisasına uyğun olaraq Respublika Sarayında sarayın direktoru Kərim Kərimovla birlikdə bir sıra bədii-kütləvi və dövlət əhəmiyyətli tədbirlərin təşkilində və uğurla keçirilməsində xüsusi fəaliyyət göstərmişdir".

Xəzər Universitetində rəqs dərslərini yaxşı mənimsəyən, istedadla malik olan oğlanlar və qızlar "Xəzər" rəqs ansamblına cəlb olunurlar. Burada rəqs dərsləri və ansamblın məşqləri üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Universitetin tədbirləri, konsertlər öz zallarında keçirilir. Belə tədbirlərin hamısında rəqs ansamblı proqramı rəvənəq bəxş edir. Bəzən elə konsert proqramı hazırlanır ki, orada mahnı rəqs ansamblı ilə birlikdə çıxış edir. Bu an onların ifası əsl mahnı və rəqs ansamblının konsertini xatırladır.

"Xəzər" rəqs ansamblının proqramı əsasən Əlibaba Abdullayevin quruluş verdiyi rəqslər əsasında hazırlanmışdır. Düzdür, burada C.Bayramovanın quruluşu ilə də rəqslər proqramına daxil edilmiş və hər yerdə maraqla qarşılanmışdır. Cəmilə xanımdan sonra onun qızı Səbinə Minasazova ansambl üçün bir neçə rəqs hazırlamışdır. "Xəzər" ansamblında görülən işlər, repertuarı yaradan rəqslər Ə.Abdullayev məktəbindən qaynaqlanır. X.Bəşirov buradakı bütün fəaliyyətini Əlibaba məktəbi üzərində qurulmuş, onun rəqs quruluşlarını bərpə etmişdir.

N.Barkaya: "Mən AZTV-nin əməkdaşı ilə əlaqə yaradaraq arxivdən Əlibaba Abdullayevin rəqs quruluşlarının çəkilişlərini əldə etdim və

C.Bayramovaya, X.Bəşirova verdim".

Rəqs quruluşları üçün geyimlərin hazırlanmasında Natella xanımın xüsusi rolu olmuşdur. Mərkəzi Uşaq və Gənclərin İnkişaf Mərkəzindəki illər, "Cücelərim" in, Respublika Sarayındakı tədbirlərdə çıxış edən Dövlət Mahnı və Rəqs, Dövlət Rəqs, "Cəngi" estrada-folklor ansambllarının geyimlərini görməsi onda xüsusi zövq aşılmuş, bilgi, təəssürat, böyük maraq yaratmışdı. Onun fikirlərindən: "Bakıdakı Dövlət Tarix Muzeyinə gedib oradakı milli geyimlərə diqqətlə tamaşa etdim, braşüralara, bukletlərə baxdım, kitablardakı materillərlə tanış oldum. Xüsusilə "Азербайджанская национальная одежда" (Azərbaycan milli geyimləri-4) məcmuəsindən bəhrələndim. Bizim universitetdə Yelena Almazova milli geyimlərdən dərs deyirdi. Onunla söhbətlərimiz yaxşı bəhrə verdi. Universitetimizdə tikiş sexi var. Y.Almazova mənim göstərişimlə rəqs libaslarını həmin sexdə hazırlatdırıb. Artıq rəqs geyimlərinə bizim ehtiyacımız yoxdur. Bütün milli rəqslərə dair paltarlarımız vardır".

Xəzər Universitetinin rəqs kollektivi 2004-cü ilə qədər hər il xarici ölkələrin Bakıdakı səfirlikləri üçün yeni il konsertləri verib. Belə səfirliklər üçün özbək, hind, ərəb, çin, rumın, rus və başqa xalqların rəqsləri hazırlanırdı. Həmin rəqsləri Cəmilə xanım və onun qızı Şəbinə xanım hazırlayırdı. Bu tədbirləri səfirliklər üçün AZTV təşkil edir, məkanı seçir və çəkilişləri də həmin kollektivin yaradıcı heyəti yerinə yetirirdi.

"Xəzər" rəqs ansamblı Türkiyə Respublikasının Bayburt, Ankara, İstanbul və digər şəhərlərində keçirilən festivallarda hər il öz rəqsləri ilə böyük uğurlara nail olub. Qətər ərəb ölkəsindəki möhtəşəm çıxış sensasiya yaratmışdı. Burada 24 ölkədən bədii kollektivlər gəlmişdi. "Xəzər" rəqs ansamblı televiziyalarda, Azərbaycanın rayonlarında, Gürcüstanda soydaşlarımızın öz tarixi torpaqlarında yaşadığı el-obada maraqlı proqramla konsertlər vermişdir.

UNİVERSİTET KOLLEKTİVİ BƏHRUZ KƏNGƏRLİ MUZEYİNDƏ

Universitet kollektivi "Muzey günləri" çərçivəsində Bəhrüz Kəngərli muzeyində olub. Muzeyin bələdçisi məlumat verərək bildirib ki, teatr rəssamlığı, qrafika və digər janrlara müraciət edən, portret janrında dəyərli əsərlər yaradan Bəhrüz Kəngərli ömrü boyu sənət naminə yorulmadan çalışıb. Onun kömür, karandaş, akvarel və yağlı boya ilə müxtəlif janrlarda yaratdığı 500-ə yaxın əsəri indi də incəsənət muzeylərinin dəyərli eksponatları sırasındadır. Rəssamın ermənilər tərəfindən doğma yurdundan zorla qovulmuş azərbaycanlı qaçqınların taleyini əks etdirən "Qaçqınlar" silsiləsinə daxil olan əsərləri Azərbaycan rəsm sənətinin dəyərli nümunələridir.

Vurğulanıb ki, sağlamlıq imkanları məhdud olan sənətkar cəmi 30 il ömür sürüb. O, maddi çətinliklərə baxmayaraq, əsərlərini sərgiləməklə kasıb ailələrin uşaqları üçün məktəb pulu toplayıb, onların təhsil almasına köməklik göstərüb və yaddaşlarda təkə rəssam kimi deyil, həm də Azərbaycan xalqının görkəmli nümayəndəsi kimi qalıb.

Bildirilib ki, Azərbaycan incəsənətinin

inkişafında müstəsna xidmətləri olan Bəhrüz Kəngərli qısa ömür yaşamasına baxmayaraq, təkrarsız yaradıcılığı ilə əbədiyaşarlıq qazanıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Bəhrüz Kəngərlinin əsərləri Azərbaycan dövlətinin milli sərvətidir" - deyə muzey bələdçisi vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, muxtar respublikada Bəhrüz Kəngərli irsi hər zaman diqqət mərkəzində saxlanılır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin sərgi salonuna Bəhrüz Kəngərlinin adı verilib, rəssamın əsərlərindən ibarət albom-kataloq hazırlanıb. Eyni zamanda, rəssamın 120 illik yubileyi muxtar respublikada geniş şəkildə qeyd olunub. Naxçıvan şəhərində Bəhrüz Kəngərli adına Rəssamlar Parkı istifadəyə verilib, parkda görkəmli rəssamın abidəsi ucaldılıb.

Sonda İncəsənət fakültəsinin dekani, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar rəssamı Cavid İsmayilov görkəmli rəssamın həyat və yaradıcılığını əks etdirən rəsm əsərini universitet adından muzeyə hədiyyə edib.

ARGENTİNA RESPUBLİKASININ SƏFİRİ UNİVERSİTETİN QONAĞI OLUB

Argentina Respublikasının Azərbaycan Respublikasında Fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Serxio Osvaldo Peres Qunella Naxçıvan Muxtar Respublikasına rəsmi səfəri çərçivəsində Naxçıvan Dövlət Universitetində olub. Universitetin rektoru Elbrus İsayev qonağı salamlayaraq, ali təhsil ocağının maddi-texniki bazası, müasir tədris metodları haqqında danışib. Qeyd edilib ki, əcnəbi tələbələrin sayına görə ölkə universitetləri sırasında öncüllüyünü qoruyan ali təhsil ocağında 1500-ə yaxın əcnəbi tələbə təhsil alır. Bildirilib ki, ali təhsil ocağında 7000-ə yaxın tələbə təhsil alır ki, onlar həmçinin universitetin ictimai-mədəni həyatında öz fəallıqları ilə də seçilir.

Rektor universitetdə ikili diplom layihələri, dünyanın nüfuzlu elmi nəşrləri ilə birgə əməkdaşlıqdan danışib. Bildirilib ki, rəhbərlik etdiyi ali təhsil ocağı "Times Higher Education" versiyası üzrə aparılan reyting üzrə artıq dünyanın nüfuzlu universitetləri sırasındadır. Rektor ali təhsil ocağının 2 hektar ərazisində inşa olunmağa başlanan və ölkə universitetləri

arasında ilk model texnoparkdan danışib.

Səmimi görüşə və ali təhsil ocağı ilə bağlı verilən dolğun informasiyaya görə təşəkkürünü bildirən səfir burada olmaqdan məmnunluq duyduğunu ifadə edib. Diplomat ölkələrarası münasibətlərin daha da inkişaf etməsində universitetlərarası əlaqələrin rolunun böyük olacağını vurğulayıb. Diqqətə çatdırılıb ki, ali təhsil ocağında keçirilən görüşün məqsədi gələcəkdə Naxçıvan Dövlət Universiteti ilə Argentina universitetləri arasında təhsil sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlığa nail olmaqdır. Görüşdə texnopark sahəsində birgə əməkdaşlıq, akademik mobillik, birgə elmi nəşrlər, mühəndislik proqramları çərçivəsində texniki sahədə əməkdaşlıq layihələri, robotexnika, nanotexnologiya, elektrotexnika sahəsində birgə layihələr müzakirə mövzusu olub.

Görüşün sonunda səfir universitetin xatirə kitabına ürək sözlərini yazıb.

İXTİSASARTIRMA KURSLARINI UĞURLA BİTİRƏN ORTA MƏKTƏB MÜƏLLİMLƏRİNƏ SERTİFİKAT VERİLİB

Naxçıvan Dövlət Universiteti Xarici dillər fakültəsində xarici dillər üzrə ixtisasartırma kurslarının müdavimlərinə sertifikatlar verilib. Tədbiri giriş sözüylə açan universitetin Tədris və tərbiyə işləri üzrə prorektoru Rafiq Rəhimov universitetdə tədris üçün yaradılan yüksək şəraitdən, elmdə və təhsildə qazanılan uğurlardan söhbət açıb. Qeyd olunub ki, ali və orta ümumtəhsil məktəbləri ilə belə əlaqəli tədbirlər bilik və təcrübə mübadiləsi, gələcək pedaqoji fəaliyyət prinsiplərinin düzgün müəyyənləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bildirilib ki, kursun keçirilməsində əsas məqsəd orta məktəb müəllimləri ilə universitet arasında əlaqələri genişləndirməkdir. Prorektor təlimdə iştirak edən hər kəsə öz təşəkkürünü bildirib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil nazirinin müavini O. Muradov bu kursun keçirilməsinin muxtar respublikada bu ixtisas üzrə müəllimlərin peşə bacarıqlarının möhkəmlənməsində xüsusi əhəmiyyətə malik olduğunu dilə gətirib.

Sonda kursu başa vuran müəllimlər universitet tərəfindən sertifikatla təltif ediliblər.

Qeyd edək ki, ötən tədris ilinin sonunda ali təhsil

ocağında ingilis, rus, alman və fransız dilləri üzrə ixtisasartırma kursu keçirilib. İngilis və rus dili fənni üzrə 15 nəfərin iştirak etdiyi kursda 15 nəfər məqbul nəticə göstərilib. Alman dili fənni üzrə 16 nəfər iştirak etdiyi kursda 14 məqbul nəticə, fransız dili fənni üzrə 15 nəfərin iştirak etdiyi kursda isə 11 məqbul nəticə əldə edilib.

Məlumat üçün onu da bildirik ki, kursdan sonra anket sorğuda iştirak edən müəllimlər müasir auditoriyalar, sinxron tərcümə, lingafon otaqlarından, dərslərin maraqlı və kurikulum sistemine uyğun keçmələrindən razı qaldıqlarını dilə gətiriblər. Həmçinin, ingilis dili müəllimləri arasında dinləmə və fonetikayla bağlı dərslər, rus dili müəllimlərinin rus yazıçı və şairlərin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş mövzuları, əsərlərindən seçmələr, alman dili müəllimlərinin şeir və mahnıların innovativ dərslər üsulları ilə mənimsənilməsi, dil bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, fransız dili müəllimlərinin internet resursları ilə tanışlıq bölməsi və internet üzrində yeni dərslərin materiallarının təqdim edilməsi təlimlərin daha maraqlı olmasına səbəb olub.

NDU-nun Televiziya, mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr bölməsi

**TARİX VƏ ARXEOLÖGIYA DEPARTAMENTİNİN
MÜDİRİ TRT ÜÇÜN İRAN-AZƏRBAYCAN
MÜNASİBƏTLƏRİNDƏKİ SON VƏZİYYƏTİ DƏYƏRLƏNDİRİB**

**HEAD OF HISTORY AND ARCHEOLOGY DEPARTMENT
ASSESSED LATEST SITUATION IN IRAN-AZERBAIJAN
RELATIONS FOR TRT**

Türk İslam Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri, Xəzər Universitetinin Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri dosent Telman Nüsətoğlunun “İran-Azərbaycan münasibətlərində nə baş verir?” başlıqlı yazısı 2021-ci il sentyabrın 23-də TRT-nin internet saytında yayımlanmış, Türkiyənin Səsi radiosunda müxtəlif dillərdə səsləndirmişdir.

Yazını aşağıdakı linkdən oxumaq olar:

<https://www.trt.net.tr/azerbaycan/qafqazin-gund-mi/2021/09/23/iran-az-rbaycan-munasib-tl-rind-n-bas-verir-1708789>

**DEPARTAMENT MÜDİRİNİN MƏQALƏSİ TRT
AZƏRBAYCAN-DA**

ARTICLE OF DEPARTMENT HEAD ON TRT AZERBAIJAN

Xəzər Universiteti Tarix və arxeologiya departamentinin müdiri dosent Telman Nüsətoğlu bir il sonra Qarabağ müharibəsinin nəticələri, regionda yaratdığı yeni geosiyasi vəziyyət və Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin vəziyyəti ilə bağlı TRT üçün analitik yazı qələmə almış və 2021-ci il sentyabrın 30-da dərc edilmişdir.

Yazını aşağıdakı linkdən oxumaq olar:

<https://www.trt.net.tr/azerbaycan/qafqazin-gund-mi/2021/09/30/ikinci-qarabag-muharib-sinin-bir-ili-v-region-ucun-n-tic-l-ri-1711324>

An article by Telman Nusratoglu, head of the Turkish Center for Islamic Studies and head of the Department of History and Archeology at Khazar University, entitled “What is going on in Iran-Azerbaijan relations?” was published on TRT’s website and The Voice of Turkey broadcast it in different languages.

The article can be read at the link below:

Associate Professor Telman Nusratoglu, Head of the History and Archeology Department at Khazar University, wrote an analytical article for TRT on the results of the Karabakh war a year later, the new geopolitical situation in the region, and the state of Armenian-Azerbaijani relations. The article can be read at the following link:

1720K ΛΟΘΑΚ ΠΩ 409 ΣΕΠΤΕΜΒΡ 2021

BÜLBÜL VƏ QIZILGÜL

(Hekayə)

Oskar Uayld

1854 — 1900

İrlandiya

— Dedi ki, ona qırmızı qızılgül gətirsəm, mənimlə rəqs edəcək, — gənc Tələbə dedi, — amma bağmda bir dənə də olsun, qızılgül yoxdur.

Palıd ağacının başındakı yuvasından onun sözlərini eşidən Bülbül yarpaqların arasından boylandı.

— Bağmda bircə dənə də olsun, qızılgül yoxdur! — Tələbə gileylənməyə davam edirdi, onun gözəl gözləri yaşla dolmuşdu. — Ah, bəzən insanın xoşbəxtliyi elə mənasız şeylərdən asılıdır ki! Mən müdrik insanların yazdığı o qədər kitab oxumuşam, fəlsəfinin nə qədər sirlərinə vaqif olmuşam, amma bağmda qırmızı qızılgül yoxdur deyə, həyatım məhv olur.

— Budur, axır ki, əsl aşiq gördüm, — Bülbül öz-özünə dedi. — Onu hələ tanumasam da, gecələr uzununu onun barəsində nəğmələr oxudum, gecələr uzununu ondan ulduzlara danışıdım, axır ki, özünü də gördüm. Saçları qətran kimi qarıdır, dodaqları axtardığı qızılgül kimi qıpqırmızıdır, amma ehtiras onun rəngini fil sümüyü kimi avazıdır, kədər üzünü soldurub.

— Sabah axşam Şahzadə ziyafət verir, — gənc Tələbə pıçıldaırdı, — mənim sevgilimi də dəvət ediblər. Əgər ona qırmızı qızılgül aparsam, o, səhərə qədər mənimlə rəqs edəcək. Ona qırmızı qızılgül aparsam, bədənini qucaqlayacam, qollarımda saxlayacam, o, başını çiyimə əyəcək, əllərim onun əllərini sıxacaq. Amma bağmda bir dənə də olsun, qırmızı qızılgül yoxdu, ona görə də, mən tək oturub, onun yanımdan ötməyinə baxmalı olacam. O heç üzümə də baxmayacaq, qəlbim kədərdən parça-parça olacaq.

— Bu əsl aşiqdir, — Bülbül dedi. — Mənim barəsində nəğmələr oxuduğum sevgini o, qəlbi ilə yaşayır, mənim üçün sevinc olan şey, onun üçün əzabdır. Doğrudan da, sevgi möcüzədir. O, qiymətli zümrüddən, bahalı almazdan da qiymətlidir. Onu inci və mərcanla almaq mümkün deyil, sevgi bazarda satılmır. Onu piştaxtada görüb, qızıla dəyişib almaq olmaz.

— Xorda musiqiçilər oturacaq, — gənc Tələbə deyirdi. — Onlar arfa və skripkalarda çalacaqlar, mənim sevgilim isə simlərdən qalxan sədaların altında rəqs edəcək. O, zahn döşəməsində qu kimi süzəcək, elə süzəcək ki, sanki ayaqları döşəməyə dəymir. Ətrafında bahalı geyimlərə bürünmüş saray əyanları dövrə vuracaq. Amma o mənimlə rəqs etməyəcək, çünki ona aparacaq qırmızı qızılgülüm yoxdur.

Bunu deyib, gənc üzüqoşlu otun üstünə yıxıldı, əlləri ilə üzünü qapayaraq, ağladı.

— O niyə ağlayır? — balaca, yaşıl Kərtənkələ onun yanından quyruğunu qıvrıldaraq, sürünüb, keçdi.

— Doğrudan da niyə? — günəş şüasının ardınca uçan Kəpənək sualı təkrarladı.

— Niyə? — Gülbəhar çiçəyi də qonşusundan soruşdu.

— O, qırmızı qızılgülə görə ağlayır, — Bülbül dedi.

— Qırmızı qızılgülə görə?! — hamısı birağızdan qışqırdı. — Ah, necə də gülməlidir!

Sinizmə meylli balaca Kərtənkələ utanmadan qəhqəhə çəkdi.

Tələbənin əzablarını anlayan təkə Bülbül idi, o sakitcə Palıd ağacının başında oturub, sevginin sehri barədə düşünürdü.

Budur, o, tünd rəngli qanadlarını havada açıb uçdu. Kölgə kimi pöhrəliyin üstündə dövrə vurub bağçaya qondu.

Yaşıl talanın ortasında gəlimli bir Qızılgül Kolu dayanmışdı. Bülbül onu görüb, budaqlarından birinə qondu.

— Mənə bir dənə qırmızı qızılgül ver, — Bülbül dedi, — mən sənə ən gözəl nəğməmi oxuyaram! Qızılgül Kolu başını yellədi.

— Mənim güllərim ağdı, — o dedi, — onlar dəniz köpüyü, zirvələrin qan kimi ağappaqdı. Köhnə günəş saatının yanındakı qardaşımın yanına get, — bəlkə onda sən istəyən qızılgüldən ola.

Bülbül köhnə günəş saatının yanında bitən Qızılgül koluna tərəf uçdu.

— Mənə bir dənə qırmızı qızılgül ver, — o dedi, — sənə ən gözəl nəğməmi oxuyaram!

Amma Qızılgül Kolu başını yellədi.

— Mənim güllərim sarıdı, — Kol dedi, — kəhrəba taxt-tacında oturan ilahənin saçlarından, biçilməmiş taladakı sarı güllərdən daha sarıdı. Tələbənin pəncərəsi altında bitən qardaşımın yanına get, bəlkə o sənə istədiyini verə.

Bülbül Tələbənin pəncərəsi altındakı Qızılgül Kolumun yanına uçdu.

— Mənə bir dənə qırmızı gül ver, — o dedi, — mən də sənə ən gözəl nəğməni oxuyaram!

Amma Qızılgül Kolu başını yellədi.

— Mənim güllərim qırmızıdı, — o dedi, — göyərçin ayaqları kimi, okeanın dibindəki mağaralarda yaşayan mərcanlardan daha qırmızıdı. Amma qışın şaxtası mənim qarımı damarlarımda dondurub, şaxta böyrəklərimi iflic edib, tufan budaqlarımı sındırıb, buna görə də bu il qızılgülüm olmayacaq.

— Bircə dənə qırmızı qızılgül — səndən tək istədiyim budur, — Bülbül dedi. — Bircə dənə qırmızı qızılgül! Bilmirsən, onu necə əldə etmək olar?

— Bilirəm, — Qızılgül Kolu dedi, — amma o elə qorxuludur ki, sənə deməyə cəsarət eləmirəm.

— Bu sirri mənə aç, — Bülbül dedi, — mən qorxmuram.

— Əgər qırmızı qızılgül istəyirsənsə, — Qızılgül Kolu dedi, — gərək ay işığında cəh-cəh vurub, onun tumurcuqlamağına səbəb olasan, sonra öz ürəyinin qarı ilə onun rəngini qızardasan. Sən sinəni mənim tikanlarımdan birinə dayayıb, nəğmə oxumalısan. Bütün gecəni mənim üçün oxumalısan, tikanım sənəni ürəyini deşib, qarını soracaq və damarlarıma axıdacaq.

— Ölüm — bir qızılgüldən ötrü çox qiymətli əvəzdir, — Bülbül qışqırdı. — Həyat hamı üçün şirindir! İlahi, meşədə oturub, qıpqırmızı günəşə, gümüşü aya baxmaq necə də gözəldir! Səhərin incilərə bənzəyən şəhi, inciçiçəklərinin gözəl qoxusu, vadidəki çiçəklərin uzaqdan vuran ətri... amma Sevgi Həyatdan da gözəldir, buna görə də, bir insan qəlbinin yanında bir quşun ürəyi nədir ki?!

Bunu deyib, Bülbül qanadlarını açdı. Bağı üstündən kölgə kimi keçib, pöhrəliyini üstü ilə uçdu.

Tələbə isə hələ də uzandığı otluqda idi, onun gözəl gözlərinin yaşı hələ qurumamışdı.

— Sevin! — Bülbül ona tərəf qışqırdı. — Sevin, sənə qırmızı qızılgülün olacaq. Mən onu sənə ay işığında oxuduğum nəğmələrdən yaradıb, ürəyimin qarı ilə qızardacam. Əvəzində səndən bircə istəyim var: öz sevginə sadıq qal, çünki Fəlsəfə nə qədər müdrik olsa da, Sevginin müdrikliyi Fəlsəfənikindən çoxdur, — Güc nə qədər əzəmətli olsa da, Sevgi istənilən gücdən daha əzəmətlidir. Onun qanadları alov rəngindədir, bədəni alova bürünüb. Onun dodaqları bal kimi şirin, nəfəsi zanbaq ətirlidir.

Tələbə ona qulaq asır və heç nə başa düşmürdü, axı o ancaq kitablarda yazılan şeyləri bilirdi.

Palıd isə hər şeyi başa düşüb, kədərləndi, çünki onun budaqlarında yuva qurmuş bu quşcuğazı çox sevirdi.

— Axırncı dəfə mənə bir nəğmə oxu, — o, Bülbülə pıçıldadı. — Sən gedəndən sonra bərk darıxacam səndən ötrü.

Bülbül Palıd üçün oxumağa başladı, onun cəh-cəhi gümüş qabdan süzülən suyun şırtısı kimi incə idi.

Bülbül nəğməsini qurtarandan sonra Tələbə otun üstündən qalxıb, cibindən qələm və qeyd kitabçasını çıxararaq, evinə tərəf yol ala-ala dedi:

— Hə, inkar etmək olmaz, o, formanın ustasıdır. Amma onun hissələri varmı? Məncə yox. Mahiyyətə, o bir çox sənətkarlar kimidi, virtuozluq nə qədər desən, səmimiyyətdən isə əsər-əlamət də yoxdur. O heç vaxt özünü başqasına qurban verməz. O ancaq musiqi barədə düşünür, hamı bilir ki, sənət eqoistlik doğurur. Öz aramızdı, hərdən onun mahnuları heyrətamiz dərəcədə gözəl olur. Heyif ki, onların heç bir mənası yoxdur.

O öz otağına gedib, dar çarpayısında uzanaraq, öz sevgisi barədə düşünməyə başladı və tezliklə yuxuya getdi.

Ay göy üzündə parlayanda, Bülbül uçub Qızılgül Kolumun yanına gəldi, onun budaqlarından birinə qonub, sinəsini tikanlardan birinə batırdı. Bütün gecəni sinəsini tikana dayayıb, oxudu, billur kimi soyuq ay üzünü ona tutub qulaq asırdı. Bütün gecəni o oxuyur, tikan isə sinəsinə getdikcə daha dərinə yeriyərək, qarını sorurdu.

Əvvəl o, balaca oğlanın qəlbində balaca qızcığaza qarşı sevginin necə közərdiyindən oxuyurdu. O bu nəğməni oxuyanda Qızılgül Kolumun ən üst budağında bir gül tumurcuqladı. Nəğmə nəğmənin

ardınca oxunduqca, qızılgülün ləçəkləri açırdı. Əvvəl qızılgül çay üzərindəki yüngül duman kimi, dan yeri kimi bozumtul idi, sonra sübhün şəfəqləri kimi gümüşü oldu. Kolun üst budağında açan gülün rəngi gümüşü güzgüdəki qızılgül əksi, lam axan sudakı gül əksi idi.

Kol isə Bülbülün üstünə qışqırırdı ki, sinəsini tikana daha bərk batırsın.

— Sevimli Bülbül, sinəni tikanıma daha bərk sıx, tez ol, yoxsa qızılgül qızarmamış səhər açılacaq!

Bülbül sinəsini tikana daha bərk sıxıb, daha bərkdən oxumağa başladı, bu dəfə o, cavan kişinin qəlbində bir qıza qarşı alovlanan ehtirasdan oxuyurdu.

Qızılgülün ləçəkləri tədricən allanırdı, bu ləçəklər sanki sevgilisinin dodaqlarından öpən nişanlı oğlanın yanaqları idi. Amma tikan hələ Bülbülün ürəyinə sancılmadığından, gül hələ tam qızarmamışdı, onu qıpqırmızı ancaq bülbül ürəyinin qanı edə bilərdi.

Qızılgül Kolu yenə Bülbülün üstünə qışqırdı ki, tikana daha bərk dirənsin.

— Mənə daha da yaxınlaş, sevimli Bülbül, yoxsa səhər açılana qədər qızılgülü qızarda bilmərik!

Bülbül sinəsini tikana bir az da çox dayadı, nəhayət ki, tikanın iti ucu onun ürəyinə sancıldı, qəddar bir ağrı bütün bədənini bürüdü. Bədənindəki ağrılar nə qədər əzablı olurdusa, nəغمəsi o qədər ucadan səslənirdi, indi o Ölümde mükəmməllik tapan, qəbirdə belə ölməyən sevgidən oxuyurdu.

Və qızılgül şərqdən doğan günəş şəfəqləri kimi al-qırmızı oldu. Ləçəkləri, özəyi mərcan kimi qıpqırmızı qızardı.

Bülbülün səsi isə getdikcə zəifləyir, zəifləyirdi. Budur, qanadları xəstəhal şəkildə titrəyir, gözləri dumanlanır. Nəغمəsi kəsilir, o hiss edir ki, boğazı qurumaq üzrədi.

Amma o, axırmcı mahnısını da oxudu. Rəngi avazımuş ay onun mahnısını eşidəndə, səhərin açıldığını unudub, donub göy üzündə qaldı. Qırmızı qızılgül onu eşidib, heyrət içində titrədi və ləçəklərini səhərin yüngül mehinə açdı. Onun nəغمəsinin əks-sədasi dağlardakı mağaralara, orda yatan çobanlara çatıb, onları oyatdı. Nəغمə çaylarda bitən qamışlara yayıldı, qamışlar onu dənizlərə ötürdü.

— Bax! — Kol dedi. — Qızılgül qıpqırmızı oldu!

Amma Bülbül heç nə demədi. O, otların üstündə ölü uzanmışdı, sinəsində isə qanlı tikan vardı.

Günorta vaxtı Tələbə pəncərəni açıb, bağçaya baxdı.

— İlahi, xoşbəxtliyə bax! — deyə, o qışqırdı. — Budur, gözəl bir qırmızı qızılgül. Ömrümdə bu qədər gözəl qızılgül görməmişəm! Yəqin, bunun latınca nəse hangamə bir adı var.

O, əlini pəncərədən uzadıb, qızılgülü dərdi.

Sonra şlyapasını götürüb, əlindəki qızılgülə Professorun evinə tərəf qaçdı.

Professorun qızı evin kəndarında oturub, mavi ipək sapı yumağa sarıyırdı. Balaca iti ayaqlarının altında yatmışdı.

— Söz vermişdiniz ki, sizə qırmızı qızılgül gətirsəm, mənimlə rəqs edəcəksiniz! — Tələbə həyəcanla dedi. — Budur, dünyanın ən gözəl qırmızı qızılgülü. Onu sinənizə taxın, biz rəqs etdikcə, o sizə mənim sevgimdən söz açacaq.

Amma qız qaşlarını çatdı.

— Bu gül mənim donuma yaraşmaz, — qız dedi. — Bir də ki, saray əyanlarından birinin oğlu mənə əsl daş-qaş göndərüb, hamıya məlumdur ki, daş-qaş güllərdən çox bahadır.

— Siz necə də naşükürsünüz! — Tələbə acı-acı təəssüfləndi və əlindəki gülü yerə atdı.

Qızılgül yerə düşəndə, evin yanından ötən arabanın təkərləri altında qalıb, xıncım-xıncım oldu.

— Mən naşükürəm?! — qız hiddətləndi. — Siz doğrudan da, kobud adam imişsiniz! Bir də ki, siz kimsiniz axı? Vur-tut bir tələbə. Saray əyanının oğlunun çəkmələri kimi çəkmələriniz də yoxdu heç.

Və qız oturduğu yerdən qalxıb, otağına getdi.

— Bu Sevgi nə axmaq şeydi, — Tələbə evinə qayıdarkən düşünürdü. — Məntiq elmində olan xeyrin yarısı belə, onda yoxdur. O heç nəyi sübut eləmir, həmişə boş vədlər verir və həmişə heç vaxt olmayacaq şeylərə inandırır. O heyretəmiz dərəcədə lazımsızdır, bizim əsrimiz isə faydalı elmlər əsridir, odur ki, yaxşısı budur, mən Fəlsəfəyə qayıdıb, Metafizikanı öyrənirəm.

Və o, otağına gəlib, yekə, toz basmış bir kitabı çıxararaq, oxumağa başladı.

Tərcümə: Günel Mövlud

KƏRİM İSMAYIL OĞLU KƏRİMOV

Xəzər Universitetinin kollektivinə ağır itki üz vermişdir. Uzun illər ərzində universitetin maliyyə-mühasibat bölməsinə rəhbərlik etmiş Kerim İsmayıl oğlu Kerimov 2021-ci il sentyabrın 11-də 85 yaşında vəfat etmişdir.

Kerim Kerimov 1936-cı ildə Gürcüstan SSR-in Qardabani rayonunun Birlik kəndində anadan olmuşdur. Orta təhsilini başa vurduqdan sonra 1958-63-cü illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetində ali təhsil alaraq, mühasib-iqtisadçı ixtisasına yiyələnmişdir.

Abşeron Quşçuluq sovxozunda baş mühasib vəzifəsində əmək fəaliyyətinə başlayan Kerim Kerimov sonra sovxozun Nəzarət-təftiş şöbəsinin müdiri, sonrakı illərdə Bakı Quşçuluq Fabrikində baş mühasib vəzifəsində çalışmışdır.

1993-cü ilin iyun ayında Xəzər Universitetində baş mühasib vəzifəsinə təyin olunan əmrindən sonunadək universitetdə çalışan Kerim Kerimov təxminən 25 il ərzində maliyyə-mühasibat bölməsinə rəhbərlik etmişdir. Onun yüksək peşəkarlığı

sayəsində universitetin maliyyə sahəsinə aid məsələlər vaxtında və uğurla həllini tapmışdır.

Kerim Kerimov müdrik, təmkinli, təvazökar və qayğıkeş davranışı ilə universitet kollektivinin dərin hörmətini qazanmışdı. Əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

Xəzər Universitetinin kollektivi

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Xəzər Universitetinin kollektivi İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin tədqiqat işləri üzrə koordinatoru Milana Abbasovaya atası

Yunis Nəbiyevin

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Allah rəhmət eləsin!

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Xəzər Universitetinin kollektivi İngilis dili və Ədəbiyyatı Departamentinin müdiri Bahman Amaniyyə bacısı

Lalə Amaninin

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Allah rəhmət eləsin!

QƏBUL QAYDALARI

DÜNYA MƏKTƏBİ

Məktəbə qəbul müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir. Müsabiqədə iştirak etmək üçün məktəbə gəlməklə, bizə zəng etməklə və ya online qeydiyyatdan keçə bilərsiniz.

<http://e.dunyaschool.az/sagirdqəbul/>

Müsabiqədə şagirdlərin təhsil aldıkları sinfə uyğun bilik səviyyəsi, sağlamlığı, maraqları əsas götürülür. Hər bir şagirdin fərdi xüsusiyyətlərini öyrənmək üçün valideynlərlə söhbətlər aparılır.

Qəbul imtahanında ən yüksək nəticə göstərən VIII-XI sinif şagirdləri təqaüd imkanı qazanırlar.

İngilis bölməsində tədris Beynəlxalq Bakalavr Təşkilatının (IB) ibtidai (PYP), orta məktəb (MYP) və Diplom proqramları (DP) əsasında qurulur. Diplom proqramında təhsil müddəti iki ildir (X,XI siniflər).

Azərbaycan və rus bölmələrində ingilis dili ikinci dil kimi beynəlxalq standartlara uyğun tədris olunur. Şagirdlərin seçimi ilə fransız, alman və ya çin dili də öyrədilir.

Dünya məktəbində fikirləşməyi öyrətmək prinsipi əsas götürülür və tədris prosesinin təşkili bu yönündə qurulur.

Siniflərdə şagird sayının az olması hər bir şagirdə fərdi yanaşmağa imkan yaradır.

Sağlam əsaslar üzərində qurulmuş ciddi nizam-intizam təlim-tərbiyə prosesinin yüksək səviyyədə təşkilinə kömək edir.

DÜNYA ANA MƏKTƏBİ

Ana Məktəbinə qəbul zamanı hər bir uşağın fərdi xüsusiyyətlərini öyrənmək üçün məktəbin psixoloqu valideynlərlə fərdi söhbətlər aparır. Uşaqlar psixoloji müayinədən və həkim müayinəsindən keçirilir. Uşaqların sağlamlığı, normal qavrama qabiliyyəti, səsli nitqi və maraqları əsas götürülür. Məktəbə qəbul ediləcək şagirdlər "Şagird qəbulu üzrə məktəbdaxili komissiya"nın rəyi əsasında müəyyən edilir və məktəb rəhbərinin əmri ilə rəsmiləşdirilir.

Qəbul üçün tələb olunan sənədlər:

- Ərizə
- 4 ədəd fotosəkil (3x4, rəngli)
- Doğum haqqında şəhadətnamənin surəti
- Tibbi arayış
- Yaşayış yeri haqqında arayış
- Valideynin iş yeri haqqında arayış

ÜNVAN

Əcəmli Naxçıvanı 9

TELEFONLAR

+994 12 563 59 40/47/48

+994 55 632 95 28

XƏZƏR UNIVERSİTETİ

HƏR GÜN, HƏR SAAT MÜKƏMMƏLLİYƏ DOĞRU!

NIYƏ XƏZƏR UNIVERSİTETİ?

- Diplomların bütün xarici ölkələrdə tanınması
- Dövlət sifarişi əsasında təhsil almaq imkanı
- Eyni vaxtda 2 ixtisas üzrə təhsil almaq imkanı
- Təhsil haqqının Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin (keçmiş TQDK) imtahanlarında yığılan ballara uyğun olaraq ödənilməsi
- Təhsil haqqının hissə-hissə ödənilməsi
- Zəngin kitabxana, innovativ laboratoriyalar, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları infrastrukturunun varlığı
- Dövlət sifarişi və ya ödənişli təhsil almalarından asılı olmayaraq, təhsildə göstərdikləri nailiyyətlərə görə təqaüd almaq imkanı
- Əlavə ödəniş etmədən təhsilinin bir hissəsini Amerika, Avropa və Asiyanın tanınmış ali məktəblərində davam etdirmə imkanı
- Keyfiyyətli və əhatəli tələbə xidmət sistemi (həkim, psixoloji mərkəz, karyera-işə düzəlmə mərkəzi və s.)
- Yüksək standartlara cavab verən müasir yataqxana

TƏHSİL HAQQININ ÖDƏNİLMƏSİNDƏ GÜZƏŞTLƏR

- 650-700 bal - təhsil haqqından tam azad edilir
- 600-649 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 50% güzəşt edilir
- 550-599 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 40% güzəşt edilir
- 500-549 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 25% güzəşt edilir
- 450-499 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 20% güzəşt edilir
- 400-449 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 15% güzəşt edilir
- 350-399 bal - təhsil haqqının ödənilməsində 10% güzəşt edilir

Uğurlu karyera qurmaq,
təhsildən zövq almaq və
yadda qalan tələbə
həyatı yaşamaq istəyirsən?

**Xəzər Universitetini
seç!**

BAKALAVR SƏVİYYƏSİNDƏ İXTİSASLARIMIZ

- * Kompüter elmləri
- * Kompüter mühəndisliyi
- * Neft-qaz mühəndisliyi
- * İnşaat mühəndisliyi
- * Radiotexnika və telekommunikasiya mühəndisliyi
- * Elektrik və elektronika mühəndisliyi
- * Kimya mühəndisliyi
- * Mexanika mühəndisliyi
- * Riyaziyyat və informasiya müəllimliyi
- * Fizika müəllimliyi

**1
QRUP**

**2
QRUP**

- * Mühasibat
- * Maliyyə
- * İqtisadiyyat
- * Menecment
- * Marketing
- * Biznesin idarə edilməsi
- * Turizm işinin təşkili
- * Regionşünaslıq (Avropa)
- * Beynəlxalq münasibətlər
- * Coğrafiya müəllimliyi

- * İngilis dili və ədəbiyyatı
- * Azərbaycan dili və ədəbiyyatı
- * Tərcümə (ingilis dili)
- * Politologiya
- * İngilis dili müəllimliyi
- * Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi
- * İbtidai sinif müəllimliyi
- * Tarix müəllimliyi
- * Tarix və coğrafiya müəllimliyi

**3
QRUP**

**4
QRUP**

- * Kimya müəllimliyi
- * Biologiya müəllimliyi
- * Kimya və biologiya müəllimliyi
- * Psixologiya
- * Baytarlıq təbabəti

**5
QRUP**

- * Dizayn
- * Təsviri incəsənət müəllimliyi